

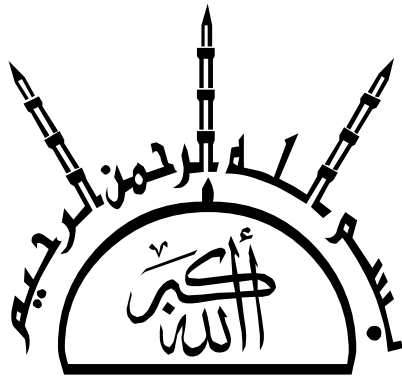
زمون د

تور تاريخ

و شومي موني

ليکوال او ژباړن: عبد المالك - همت

ميوند خپرونډويه ټولنه

زموز د دښمنانو تور تاريخ او شومي موخي

د کتاب نوم:

د کتاب اصلي نوم:

اسم الكتاب بالعربية:

عبدالمالک «همت»

ليکوال:

ژباړن:

موضوع:

لومړي (ديجيتال)

د چاپ شمير:

وری ۱۳۹۵ هـ ش - رجب ۱۴۳۷ هـ ق

د چاپ تاريخ:

سرچينه:

دا کتاب د عقیدې د کتابخانې سایت نه داوڼلود شوی دی.

www.aqeedeh.com/pa

book@aqeedeh.com

برښنا ليک:

د موحدينو گروپ ويب پاڼو

www.aqeedeh.com

www.mowahedin.com

www.islamtxt.com

www.videofarsi.com

www.shabnam.cc

www.zekr.tv

www.sadaislam.com

www.mowahed.com

په عقیدې سایت کې ددغه کتاب خپرول، دهغه د ټولو محتواوو

سره دسایت د همغږۍ په معنا نه ده.

contact@mowahedin.com

زموږ
د دښمنانو

ټورنگار پيچ او شومې وروځي

ليکوال او ژباړن : عبدالملک " همت "

خپرنډوی : ميوند خپرونډويه ټولنه
۱۳۸۷ل.

د دې کتاب ټول حقوق د خپروونکي سره خوندي دي.

د کتاب نوم :

زموږ د دښمنانو
تور تاریخ او شومي موخي

- ليکوال او ژباړن : عبدالملک « همت »
- کمپوز او ډيزاين : د ليکوال لخوا
- کمپيوټر سمبالوونکی : ننگيالی « همت »
- خپرندوی : ميوند خپرونډويه ټولنه
- د چاپ کال : ۱۳۸۷ ل. کال (لومړی چاپ)
- د چاپ ځای : (د ميوند د خپرونډويي ټولني مطبعه، کابل)
- پته : د فارسي رياست تر څنگ، معارف مطبعې ته مخامخ ټيلفون: ۲۱۰۳۵۶۹
- گرځنده ټيلفونونه: ۰۷۰۰۲۸۴۹۵۴ او ۰۷۰۰۲۹۵۲۱۴
- بله پته : کابل: صدارت څلور لاری، سبا کتابخانه، ټيلفون: ۲۲۰۰۴۵۵
- گرځنده ټيلفون : ۰۷۹۹۳۲۰۳۶۶، پست بکس: ۱۲۷۸
- پېښور: دهکي نعلبندي، قصه خواني بازار، سبا کتابخانه، ټيلفون: ۰۹۱۲۵۶۵۵۲۰
- گرځنده ټيلفونونه: ۰۳۳۳۹۳۸۱۳۰۶۰-۳۰۰۵۹۴۶۳۲۹
- پست بکس : U.P.O. BOX ۷۹۵
- برېښنالیک : E – Mail : maiwand@asia.com
- د چاپ شمېر : زر ټوکه
- د کتاب بيه : () افغانۍ

قرآني مرغلري :

﴿ الَّذِينَ يُبَلِّغُونَ رِسَالَاتِ اللَّهِ وَخَشَوْنَ اللَّهَ وَلَا يَخْشَوْنَ أَحَدًا إِلَّا اللَّهَ وَكَفَىٰ بِاللَّهِ حَسِيبًا ﴾ [الاحزاب : ٣٩]

ژباړه : (دا د هغو کسانو لپاره د الله کړنلار ده) چې د الله پيغامونه رسوي او له هغه څخه بېرېري او له يوه خدايه پرته بل له هېچا څخه نه بېرېري او د هري بېري او خطر په مقابل کي همدا الله کافي دی .

﴿ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ وَقُولُوا قَوْلًا سَدِيدًا ﴾

يُصَلِّحْ لَكُمْ أَعْمَالَكُمْ وَيَغْفِرْ لَكُمْ ذُنُوبَكُمْ وَمَنْ يُطِيعِ اللَّهَ

وَرَسُولَهُ فَقَدْ فَازَ فَوْزًا عَظِيمًا ﴾ [الاحزاب : ٧٠-٧١]

ژباړه : ای مومنانو ! له الله څخه وبېرېرئ او رشتيا خبري کوئ خو الله ستاسي چاري سمې کړي او ستاسي گنهونه وبخښي . هر څوک چې د الله او د هغه د رسول اطاعت وکړي ، هغه لوی بری ترلاسه کړ .

ډالۍ :

هغو ته چي زموږ د دښمنانو: يعني
د امريکايي او اروپايي نړۍ خورو
مادي پالو طاغوتي او صليبي خواکونو په
شومو او ناولو موخو او توطنويي سر
خلاص دی او له اسلامي ارشوکانو څخه
د دوی په وړاندي اتلواله ننگه کوي.

« همت »

سر لیگونه

مخ	سرلیک	گڼه
۱۳	الفاظ	۱
۱۵	سریزه	۲
۱۹	لومړنۍ څرگندونې	۳
۲۷	اسلام او کفر او د اسلام سره د کفر د دښمنۍ لاملونه	۴
۳۲	صلیبي جگړې، د لوېدیځ بنسټپلاک پیلامه	۵
۳۶	د صلیبي جگړو په لار اچولو سره د اروپایانو جنایتونه	۶
۵۰	د حرمینو شریفینو او حاجیانو پر ضد د کفارو توطیې او مظالم	۷
۵۴	په آندلس کې د لوېدیځانو زړه بوږنوونکي ظلمونه	۸
۶۵	د امریکا څرگندېده او د اروپایانو لخوا د هغې د اصلي اوسېدونکو پوښنا کېده	۹
۶۵	امریکا ته تر ټولو دمخه مسلمانان ورغلي وه	۱۰
۶۸	کریسټف کولمب	۱۱
۷۰	امریکا څنگه وموندل سوه؟	۱۲
۸۴	د افریقا بنسټپول	۱۳
۹۱	د انگرېزانو او نورو د ترهگریو پیر	۱۴
۹۳	پر اسلامي هیوادونو باندي د امریکا د یرغلونو پیل	۱۵
۱۰۲	لوېدیځان نورو ته د انسانانو په سترگه نه گوري	۱۶
۱۰۵	د آزادی مجسمه که د بنسټپلاک او نړیوالې ترهگری سمبول؟	۱۷
۱۰۶	د نړیوال سلطنت نوی لېونتوب	۱۸

١١٧	د امريکا اصلي مقصد څه دی؟	١٩
١٢١	د بش بنکېلاکي ډکټورين	٢٠
١٢٧	هم به ظلم وي او هم به امنيت وي؟	٢١
١٣٢	امريکا ټوله نړۍ د ستر خطر سره مخامخ کړې ده	٢٢
١٤٦	امريکا نوره دغسي مغروره نه سي پاته کېدلای	٣٢
١٤٩	د امريکا د زوال نڅښي	٢٤
١٥٧	اروپايي هيوادونه غواړي چي امريکا کمزورې وويني	٢٥
١٦٠	د ډالر او يورو جگړه	٢٦
١٦٣	لوی څښتن پتېيلې ده چي امريکا هم په افغانانو له پار کاله واچوي	٢٧
١٦٦	د بنکېلاکي ډاډه مارانو لخوا نيول سوي ځايونه	٢٨
١٦٨	په سمندرونو کي د بر تانيې مستعمرې	٢٩
١٧٣	په سمندرونو کي د امريکا مستعمرې	٣٠
١٧٦	د امريکا لخوا رانيول سوي ايالتونه	٣١
١٧٧	فرانسوي مستعمرې	٣٢
١٨١	نوري مستعمرې	٣٣
١٨٤	٣٤) (٤٤) کاله وروسته په الجزاير کي د فرانسې د اټومي ازموينو خطر ناکي اغېزي	٣٤
١٩٠	د گوانتانامو بې لنډ تاريخ	٣٥
١٩٣	په نړۍ کي د امريکا پوځي اډې	٣٦
١٩٥	پينټاگون	٣٧
١٩٩	سي آی اي او اف بي آی	٣٨
٢٠٤	د ترياکو اصلي دودونکي او سوداگر څوک دي؟	٣٩
٢١٤	جي سيون او جي ايت	٤٠
٢١٧	د ملگرو ملتونو ماهيت	٤١
٢٢٣	ناټو (د شمالي اتلانتيک د تړون سازمان)	٤٢
٢٢٦	سيکولريزم، موخي او اهداف	٤٣

۲۳۴	نړيوال تجارتي سازمانونه	۴۴
۲۳۴	د پيسو نړيوال صندوق (نړيوال وجهي صندوق)	۴۵
۲۳۶	نړيوال بانک	۴۶
۲۳۸	د تعرفې او تجارت عمومي ژمنلیک	۴۷
۲۳۹	د اقتصادي همکاريو او پرمختيا سازمان	۴۸
۲۴۱	د نړۍ اقتصادي جرگه: (World Economic Forum)	۴۹
۲۴۲	آسيایي پرمختيايي بانک	۵۰
۲۴۳	World Trade Organisation - WTO	۵۱
۲۴۷	د اتجوگتونیکلي نومونه، کرغېرني موخي	۵۲
۲۶۰	آيا پوهېږئ چې طالبانو کور يايي اتباع پر څه شي نيولي وه؟	۵۳
۲۶۴	پاکستان څنگه د امریکې مری سو؟	۵۴
۲۶۶	د پاکستان سياسي گوندونه او امریکا	۵۵
۲۷۰	د پاکستان د اسلامي هیواد دغه بد حالت بدلون ته اړتیا لري	۵۶
۲۷۶	امریکا په افغانستان کې د څه لپاره جنگیږي؟	۵۷
۲۸۶	فرهنگي تصادم، تېل او د کفري نړۍ سره ډغري وهونکی ځواک	۵۸
۲۹۳	مور او بنکېلا کگران	۵۹
۲۹۵	د افغانستان د خلکو دښمنان	۶۰
۲۹۷	د امریکا دوستي په باور نه ده	۶۱
۳۰۳	د کفارو سره همکاري او دوستي نه ده روا	۶۲
۳۲۲	اخیستلیک	۶۳

الفاظ

دهغه ليکوال الفاظ او خبري تر ټولو بنسکلي دي چي زړه او اروايي د وطن په درد دردمن وي . تر ټولو بنسکلي ليکنه هغه ده چي حق او رشتيا خبري پکښي سوي وي ، هغه ليکنه چي د ظلم ، بې عدالتۍ او مرييتوب پر ضد وي .

پټه خوله اوسېدل ښه کار دی ، خو د يوه ليکوال پټه خوله اوسېدل هيڅکله ښه کار نه گڼل کيږي . د ده خبري زيات ارزښت لري . ليکوال ته ښايي چي خاموشي ماته کړي ، که نه هيله او حق به ووژل سي . ډېر ليکوال چي پټه خوله پاته سوي دي رشتيا يې وژلې ، ماته يې منلې او دغه عمل يې د ظالم د پلوی مترادف دی .

د ليکوالو دنده ده چي د مجاهدينو او پاڅون کوونکو مل او ملگري سي ، په قلم جهاد وکړي ، نهيليو ته ماته ورکړي او د حق لار روښانه کړي . د رشتيا ليکونکو اتلانو خبري له يوې خوا د بې ضمير و ضميرونه وښوي او له بله پلوه پر ظالم او دښمن مرگوني گوزار کوي . د ده خبري چارواکي اړباسي چي خپلي ناوړي کړني سمي کړي او حق ته غاړه کښېږدي . په تېرو مهالونو کي سترو سترو فرهنگونو او فلسفو ته يوازي الفاظو ماته ورکړې ده . له الفاظو څخه زرگونه ستوري زېږي . رشتيا خبري دروغجن واکمن له تخت او تاجه بې برخي کوي .

د حق څرگندونه نه يوازي په ټولنه کي مثبت بدلون راولي ، بلکي د مظلومانو پر ټپونو د ټپيو اينښوولو دنده هم تر سره کوي . د حق څرگندول د ظلم په تورو شپو کي د نور څلي باله سي ، د جبر په زندانونو کي د پرتو وگړو زنجيرونه ماتوي ، په مځکه کي د ميني او يووالي تخم کړي او لارښوونکو ته د وگړو د زړونو په لاس راوړلو لاري چاري ښيي . له دې امله د ليکوال پټه خوله کېدل هيڅ نه ښايي .

سريزه

حامداً و مصلياً و مسلماً و بعد :

يو خو د غليمانو او د هغو د مزدورانو او گوداگانو غولوونكي تبليغات او ډنډورې دي چي ځيني ناپوهان يا د ځينو ظالمو عناصرو له نادودو او ناوړو كړنو څخه تنگ سوي او زوربدلي وگړي په تېروزي او بل حقيقت دی. حقيقت دادی چي له تېرو پنځو پېړيو څخه لوېديځو بنكېلاگرو او امريكايي نړۍ خورو ځواكونو دگردي نړۍ امن او امان او د انساني آزادۍ بنسټيز ارزښتونه گډوډ كړي دي. د اروپا سپين پوستكي له خپلي محدودې اړشو څخه راووتل، د نړۍ په ختيځ او لوېديځ كې يې د لوټ او ټاړاك داسي يوه ناوړه لړۍ پيل كړه چي د انسان اروا ته يې نه جبيره كېدونكي تاوانونه واړول او د هغه جسم يې داسي ټپي ټپي كړ چي درملنه يې ډېره ستونزمنه ښكاري. دې لړۍ انساني تاريخ د ډېرو بدو ظلمونو او د ولسونو د توكمونو د له منځه وړلو له ډېرو ناوړو پېښو څخه ډك كړ.

د دغو سرانېو او ځناور صفتو ساكنيانو پر ضد په هر ځای كې د آزادۍ غورځنگونه څپڅپاند سول او بالاخره په نړۍ كې ډېر ولسونه او هيوادونه د قربانيو تر اوږدو دورو تېرولو وروسته يو په بل پسې د آزادۍ له نعمت څخه برخمن سول. شلمه پېړۍ د آزادۍ پېړۍ وبلل سوه او په دې پېر كې هره خوا د انساني حقونو او خپلواكۍ رغونه پورته سول.

پانگوال او بنكېلاگړ ځواكونه په نړيوالو چارو كې دوني شريز، مداخله گر او بې رحمه څرگند سول چي كه يې څه هم په ظاهره ولسونو ته آزادي ورکړه، خو د پردې تر شا يې په يو ډول نه يو ډول خپلي شيطاني او په وينو

لړلي منگولي د انسانيت په ټټر بنځي کړې. چي په پايله کي د آزادۍ چينغو او د ملگرو ملتونو د انساني حقوقو منشور ته تر ټوکو مسخرو څه زيات حيثيت پاته نه سو.

دا يو څرگند حقيقت دی چي له لويه سره د درپيمي نړۍ نژدې ټول خپلواک هيوادونه په رښتيني توگه آزاد نه دي. خو دا عمومي اند چي په ټوليزه توگه د پرمخ تللي نړۍ آزاد هيوادونه او ولسونه اوس په رښتيني توگه آزاد او خپلواک دي هم د حقيقت سره سره نه خوري. له بده مرغه په نړۍ کي د پوهي له نعمت څخه ډېر برخمن وگړي هم له دې حقايقو څخه بې خبره دي چي نړۍ يوې کوچنۍ مافيایي ډلي په خپله ولکه کي راوستې ده. ظالم شرمښ په داسي حال کي د امن رپۍ پورته کړی چي خوله او منگولي يې د ناحقو وينو توبولو شاهدي ورکوي.

اوس لکه چي مور ټول پوهيرو د پانگوالۍ تنسې هر لور ته، له کوچنيو ملکونو څخه نيولې د نړۍ تر سطحې پوري غوړبدلي دي. امريکا داسي يو مغروره او نوی بنکېلاکي هيواد دی چي په ظلم او تېريو کي تر ټولو پخوانيو نيواکي ځواکونو وړاندي سوی دی او د واکمنو پر مغزو يې پر ټوله نړۍ باندي د واک چلولو پېراناڼ کښېستلي دي.

د دې لپاره چي د امريکا او نورو بنکېلاکي هيوادونو له تورو سوابقو او شومو موخو څخه پرده څه پورته سوې وي؛ زموږ درانه هيواد وال د دغو ځواکونو د تېر تاريخ او شومو موخو په هکله څه ناڅه معلومات تر لاسه کړي، د دغو يرغلگرو او د هغو د لاسپوڅو د غولونو تر اغيزي لاندي رانه سي او د څو ډالرو او نورو حقيرو امتيازونو په بدل کي د خدای جل جلاله، ولس او خپلي خوږې اسلامي خاوري په وړاندي پر دې او هغه دنيا له مسؤليتته وژغورل سي او په دې هکله زموږ غاړي خلاصي وي، په دغه کتاب کي مو د ځينو موثقو حقايقو او معلوماتو په راغونډولو او ليکلوگوتي پوري کړې. البته په دې ټولگه کي څه مقالې مور پخپله ليکلي دي او څه مو هم له ځينو نورو کتابونو او مجلو څخه ژباړلي دي. د معلوماتو په هکله په ډاډ سره وايو چي ټول رښتيني او انکار نه

منونکي دي او ټول د معتبرو منابعو او ماخذونو څخه اخیستل سوي دي. زموږ په اند د مسلمانانو سره هغه پیغام او روح موجود دی چي د هغو په مټ د امریکې او نورو کفارو دیرغلونو په وړاندي ودرېږي. موږ نهیلی او مایوسه نه یو. موږ باور لرو چي اسلامي امت او په ځانگړې توگه افغان ولس به چي اوس د دغو داړه مارانو سره سخت لاس او گړېوان دی، له دې ازمویني څخه هر ورو سر لوری او بریالی راوړي. لوی څښتن ﷻ په خپله ژمنه کړې ده چي زموږ قرآن، اسلام، اسلامي امت، اسلامي ارشوگانې او ټول اسلامي شوون تر قیامته پوري په خپل کامله قدرت ساتي. د انساني نېښکڼو دا سپېڅلې مجموعه نه د کفارو او د مهال د طاغوتیانو او فرعونانو په توطنو او چلونو له منځه ځي او نه به د دوی په مخنیوي سره د اسلام د بریالي یون او پرمختگ مخه ونیول سي. صرف د کفارو او د دوی د نوکرانو د دې غولوونکو تبلیغاتو، مکرونو، تېریو او ظلمونو په وړاندي د مقاومت په موخه او د اسلام د لازبات خپرېدو لپاره زموږ د اتلو مبارزینو او پوهانو هلي ځلي او د غاړي د فرض ادایني د دغي ساتني او د کفارو د نعمت د کفران، لویي غوښتنو او غرور په سبب د هغو د دغه بڼه حالت د بدلون او بالاخره د هغو د یو مخ پوښنا کېدو ظاهري اسباب دی.

این زمین دیده بسی شداها اهرمن ها، دیوها، شیاها
عاقبت گردیده حق پیروزمند رایت عدل خدا گشته بلند
پرچم ظالم فتاده سرنگون کرده کاخ رانگون طوفان خون

په هره شپه پسي سبا هر ورو راځي. موږ هیله من یو چي گران لوستونکي به له دې کتاب څخه بشپړه استفاده وکړي او د علم او پوهي څښتنان به پر موږ باندي خپل ارزښتناک نظریات ولوروي. وَمَا تَوْفِيقِي إِلَّا بِاللَّهِ.

عبدالمالک ”همت“، همت ټاټوبی،
پیر محمد کاکړ واټ، درېیمه ناحیه، کندهار.

د ۱۳۸۶ل. کال د مرغومي د میاشتي دېر شمه.

د ۱۴۲۹س. کال د حسن حسین یوولسمه.

لومړنۍ څرگندونې

د ظلم په هکله :

ظلم د انساني او اخلاقي فضايو ضد يوه ډېره بده رذيله ده، ظلم چې هر څوک کوي؛ د ځان په گټه يې کوي که د پردو په گټه، په هر دين او هر مسلک ناروا او غندلی عمل دی. ظالم پای د ډېر بد برخليک سره مخامخ کېږي. د ظالم په هکله د لوی څښتن وعيد دی:

﴿وَسَيَعْلَمُ الَّذِينَ ظَلَمُوا أَيَّ مُنْقَلَبٍ يَنْقَلِبُونَ﴾ [الشعراء: ۲۲۷]

ژباړه: څوک چې ظلم کوي ژر به پوه سي چې د څنگه ناوړه برخليک سره مخامخ کېږي.

بل ځای فرمايي:

﴿مَا لِلظَّالِمِينَ مِنْ حَمِيمٍ وَلَا شَفِيعٍ يُطَاعُ﴾ [المؤمنون: ۱۸]

ژباړه: ظالمان به نه کوم خواخوږی دوست لري او نه به کوم سپارښتگر لري چې خبره يې ومنل سي. لوی څښتن ان د سترگو په خیانت او په هغو رازونو چې په سینو کې پټ دي (بڼه) پوهیږي.

حضرت رسول اکرم ﷺ فرمايي: «اتقوا الظلم، فان الظلم ظلمات يوم

القيامة». صحیح مسلم ۶۴۷۱/۲۵۷۸ حدیث.

ژباړه: له ظلمه ډډه وکړئ! ځکه ظلم د قیامت په ورځ د تیارو (سختیو او عذابونو) لامل دی.

پر ځان باندي ظلم منل :

پر ځان باندي ظلم منل (انظلام) هم د اخلاقي فضايو ضد رذيله او د بې همتۍ لوبه نخښه ده. مور ټول باید پوه سو چې د نړۍ کفري طاغوتي مادي

پال ځواکونه او د اسلام د بنمنان څه کوي؛ د نړۍ پر مسلمانانو څه تېرېږي؛ زموږ په گران هيواد کې څه پېښه ده. په دغسې حالت کې زموږ دنده څه ده او څه بايد وکړو.

ستاسې پام په دې هکله د لوی څښتن دې څرگندو لارښوونو ته را اړوم:

﴿ وَقَاتِلُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ الَّذِينَ يُقْتَلُونَكُمُ وَلَا تَعْتَدُوا ۗ إِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ الْمُعْتَدِينَ ﴿١٩٠﴾ وَأَقْتُلُوهُمْ حَيْثُ ثَفِفْتُمُوهُمْ وَأَخْرِجُوهُمْ مِّنْ حَيْثُ أَخْرَجُوكُمُ ۗ وَالْفِتْنَةُ أَشَدُّ مِنَ الْقَتْلِ ﴾ [البقره: ١٩٠-١٩١]

ژباړه: څوک چې تاسې وژني او در سره جنگېږي تاسې هغوی د خدای په لار کې و وژني او ورسره و جنگېږئ. خو تېری مه کوئ، ځکه چې الله تېری کوونکي نه خوښوي. د دغسې کسانو سره چې هر ځای مخامخ سولاست ورسره و جنگېږئ. له کومه ځايه چې هغو ايستلي ياست تاسې يې بيرته له هغه ځايه وباسئ. که وژل هر څوڼه بد کار دی، خو فتنه (کفر، شرک او د اسلامي خاورې نيول او فرهنگي ښکېلاک) تر هغه ډېره بده ده. ورپسې فرمايي:

﴿ وَقَاتِلُوهُمْ حَتَّى لَا تَكُونَ فِتْنَةٌ وَيَكُونَ الدِّينُ لِلَّهِ فَإِنِ انْتَهَوْا فَلَا

عُدْوَانَ إِلَّا عَلَى الظَّالِمِينَ ﴿١٩٣﴾ [البقره: ١٩٣]

ژباړه: تاسې د هغو سره تر هغه مهاله و جنگېږئ چې فتنه له منځه ځي او دين د الله لپاره سي. بيا که دوی له جگړې لاس واخيست (تاسې هم له جنگه لاس واخلي). او پوه سئ چې له ظالمانو پرته بل چاته لاس غځول روانه دي.

ورپسې فرمايي:

﴿ فَمَنْ أَعْتَدَىٰ عَلَيْكُمْ فَأَعْتَدُوا عَلَيْهِ بِمِثْلِ مَا أَعْتَدَىٰ عَلَيْكُمْ ۗ وَأَتَّقُوا

اللَّهَ وَعَلِمُوا أَنَّ اللَّهَ مَعَ الْمُتَّقِينَ ﴿١٩٤﴾ وَأَنْفِقُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَلَا تُلْقُوا بِأَيْدِيكُمْ

إِلَىٰ آلِهِمْ وَأَحْسِنُوا إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمُحْسِنِينَ ﴿١٩٤﴾ [البقره: ۱۹۴-۱۹۵]

ژباړه: که څوک پر تاسي تېرى وکړي تاسي هم په هماغه ډول تېرى پر وکړئ. البته له الله څخه په بېره کي اوسئ او پوه سئ چي الله د پرهېزگارانو ملگری دی. د الله په لار کي (شته) ولگوئ او په خپلو لاسونو خپل ځانونه هلاکت ته مه ورکوئ. او احسان وکړئ چي الله احسان کوونکي خوښوي.

څرگندونه:

د لوی څښتن په لار کي له انفاق او بنسندني څخه موخه د اسلام د سپېڅلي دين د پياوړتيا لپاره مالي قرباني ده. د آيت مطلب دادی چي که تاسي د لوی څښتن د دين د لوړولو لپاره خپل شته ونه لگوئ او خپلي گټي غوره وگنئ نو دا به ستاسي لپاره په دنيا کي هم د هلاکت موجب وي او په آخرت کي هم. په دنيا کي به د کفارو تر لاس لاندي خواروزار اوسئ او په آخرت کي به د سختي محاسبې سره مخامخ سئ. لکه چي لوی څښتن په دې هکله د قرآن کریم د التوبه په سوره کي په داسي څرگندو الفاظو فرمايي:

﴿وَالَّذِينَ يَكْتُمُونَ الذَّهَبَ وَالْفِضَّةَ وَلَا يُنفِقُونَهَا فِي سَبِيلِ اللَّهِ

فَبَشِّرْهُمْ بِعَذَابٍ أَلِيمٍ ﴿٣٤﴾ [التوبه: ۳۴]

ژباړه: او هغو کسانو ته چي سره او سپين زر زېرمه کوي او د خدای په لار کي يې نه لگوي، د دردناک عذاب خبر ورکړه.

همداراز رسول ﷺ فرمايي: «لَا تَكُونُوا إِمَّةً تَقُولُونَ إِنَّ أَحْسَنَ النَّاسِ أَحْسَنًا وَإِنْ ظَلَمُوا ظَلَمْنَا، وَلَكِنْ وَطْنَا أَنْفُسَكُمْ: إِنَّ أَحْسَنَ النَّاسِ أَنْ تُحْسِنُوا وَإِنْ أَسَاءُوا فَلَا تَظْلَمُوا». سنن الترمذي ۲۰۰۷/۲ حديث.

ژباړه: په ناسمو چارو کي د خلکو د رايو مه تابع کيږئ (چي هر چاته وياست چي موږ ستا سره يو او خپله ثابتته رايه ونه لرئ او خپل دين د نورو د دينونو، اخلاقو او فاسدو غوښتنو تابع وگرځوئ) او وواياست که خلک زموږ سره ښه کوي موږ به هم ښه ور سره کوو او که خلک

ظلم راباندي کوي موږ به هم ظلم ورسره کوو . خو تاسي ته ښايي چي ټينگ عزم او هوډ ولرئ چي که خلک نيکي در سره کوي تاسي هم نيکي ورسره وکړئ او که بد درسره وکړي ظلم مه پر کوئ ، يعني تاسي يې په وړاندي تر حد تېری مه کوئ او لکه څنگه چي مشروع وي هماغسي د اعتدال په کچه کړنه ورسره وکړئ .

د کفارو او منافقينو او د دين او وطن د دښمنانو سره د جهاد او سخت اسلامي برخورد پر ځای د هغو د دوستۍ، مرستې او ارتباطاتو د نامشروعيت په هکله د دې کتاب ورستۍ برخي ته مراجعه وکړئ .

د لوی څښتن په معصيت کي د مخلوق طاعت نسته :

په پردو يرغلگرو کفارو بې گناه افغانان پرله پسې په ډله ييزه توگه وژل ، بندي کول او بې عزته کول . د اسلامي هيواد خپلواکي او ملي حاکميت د اغيارو په واک کي ورکول . په ملک کي ډول ډول فسادونه خپرول او داسي نوري ډېري نادودي په هغو معصيتونو کي راځي چي حضرت رسول ﷺ يې په هکله فرمايي : « لا طاعة في معصية إِمَّا الطاعة في المعروف » . متفق عليه . مشکوٰۃ ۳۶۶۵ حديث .

ژباړه : د معصيت په چارو کي اطاعت او فرمان وړل جواز نه لري . اطاعت په هغو کي دی چي اسلامي شريعت بدنه وي گڼلي .

پر ناوړو چارو مرسته کول :

پر ناوړو چارو مرسته کول په هر اسم او رسم چي وي د لوی څښتن له دې امره څرگند مخالفت دی :

﴿وَتَعَاوَنُوا عَلَى الْبِرِّ وَالتَّقْوَىٰ ۗ وَلَا تَعَاوَنُوا عَلَى الْإِثْمِ وَالْعُدْوَانِ ۗ

وَاتَّقُوا اللَّهَ ۗ إِنَّ اللَّهَ شَدِيدُ الْعِقَابِ ﴿٢١﴾ [المائدة : ٢]

ژباړه : پر ښکي او پرهېزگاري يو له بله مرسته کوئ او په گناه او ظلم او تېري کي مرسته او ملاتړ مه کوئ . له الله څخه وېرېږئ . بېشکه چي الله د سختي سزا ور کوونکی دی .

ناورو چاروته باید بدلون ورکول سی:

د امر بالمعروف او نهی عن المنکر او ناورو چاروته د بدلون ورکولو په هکله لوی څښتن فرمایي:

﴿كُنْتُمْ خَيْرَ أُمَّةٍ أُخْرِجَتْ لِلنَّاسِ تَأْمُرُونَ بِالْمَعْرُوفِ وَتَنْهَوْنَ عَنِ الْمُنْكَرِ وَتُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ﴾ [آل عمران: ۱۱۰]

ژباړه: اوس په نړۍ کې هغه غوره ډله تاسې یاست چې د خلکو د لارښوونې او د هغو د چارو د سمون لپاره منځته راوړل سوې ده. تاسې پر نېکو امر کوئ او له بدو خبرو او چارو څخه منع کوئ او پر الله باندې ایمان لرئ.

په دې هکله رسول ﷺ فرمایي: «مَنْ رَأَى مِنْكُمْ مُنْكَرًا فَلْيُغَيِّرْهُ بِيَدِهِ، فَإِنْ لَمْ يَسْتَطِعْ فَبِلِسَانِهِ، فَإِنْ لَمْ يَسْتَطِعْ فَبِقَلْبِهِ، وَذَلِكَ أَضْعَفُ الْإِيمَانِ». مسلم ۲۱ حدیث.

ژباړه: څوک چې له تاسې څخه کومه ناوړه چاره وويني د مټه په زور دې له منځه وړي. که یې دانه سولای کولای په ژبه، تبليغ، نصیحت او غندلو دې له منځه وړي. او که یې داهم نه سولای کولای په زړه کې دې بد ځني وړي او دا ایمان له ډېرو ضعیفو ثمرو او دهغه د افعالو له مقتضیاتو څخه ده.

ناورو چاروته د بدلون نه ورکولو له امله د عذاب وعید:

لوی څښتن فرمایي:

﴿لُعِنَ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ بَنِي إِسْرَائِيلَ عَلَى لِسَانِ دَاوُدَ وَعِيسَى ابْنِ مَرْيَمَ ذَلِكَ بِمَا عَصَوْا وَكَانُوا يَعْتَدُونَ ﴿٧٨﴾ كَانُوا لَا يَتَنَاهَوْنَ عَنْ مُنْكَرٍ فَعَلُوهُ لَبِئْسَ مَا كَانُوا يَفْعَلُونَ ﴿٧٩﴾ تَرَى كَثِيرًا مِنْهُمْ يَتَوَلَّوْنَ الَّذِينَ كَفَرُوا لَبِئْسَ مَا قَدَّمَتْ لَهُمْ أَنْفُسُهُمْ أَنْ سَخِطَ اللَّهُ عَلَيْهِمْ وَفِي الْعَذَابِ هُمْ خَالِدُونَ ﴿٨٠﴾﴾ [المائدة: ۷۸-۸۰]

ژباړه: له بني اسرايلو څخه چي کومو خلکو د کفر لار غوره کړه ، پر هغو باندي د داود او عيسى ابن مريم په ژبه لعنت وويل سو. ځکه چي هغوی نافرمانی کولې او تر حدیې تېری کړی وو. هغو د بدو چارو له سرته رسولو څخه یو د بل منع کول پرې ایښي وه. ناوړه کړنلار یې غوره کړې وه. نن ته له هغو څخه زیاتره داسي خلک وینې چي د مومنانو په مقابله کي د کفارو ملاتړ او ملگرتیا کوي . څه چي هغو د ځانو لپاره وړاندي لېرلي دي ، هغه ډېر بد دي . الله له هغو څخه ناراضه دی او تل به په عذاب اخته وي .

دغه راز له حضرت ابوبکر صدیق رضي الله عنه څخه روایت دی چي هغه وفرمایل :

ای خلکو تاسي لولئ چي: ﴿يَتَأْتِيهِمُ الَّذِينَ ءَامَنُوا عَلَيْكُمْ أَنفُسَكُمْ لَا

يَضُرُّكُمْ مِّنْ ضَلٍّ إِذَا أَهْتَدَيْتُمُ إِلَى اللَّهِ مَرَجِعُكُمْ جَمِيعًا فَيَتَّبِعُكُمْ بِمَا

كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿١٠٥﴾ [المانده : ١٠٥]

ژباړه: ای مومنانو! د ځان فکر وکړئ ، که تاسي پخپله پر سمه لار یاست نو که بل څوک بې لاری وي له هغه څخه تاسي ته څه زیان نه رسیږي . تاسي ټول الله ته ورگرځئ . بیا به هغه در وښيي چي تاسي څه کول . (یعني تاسي دغه آیت لولئ او هغه پر عموم او اطلاق حمل کوئ او داسي گنئ چي له هغه څخه په معروف د امر او له منکرو د منعي وجوب نه څرگندېږي). خو ما له رسول الله ﷺ څخه اورېدلي دي چي ویل یې: « إِنَّ النَّاسَ إِذَا رَأَوْا الظَّالِمَ فَلَمْ يَأْخُذُوا عَلَيْهِ يَدِيهِ أَوْ شَكَ أَنْ يُعَمَّهُمُ اللَّهُ بِعِقَابٍ مِنْهُ » .

ژباړه: کله چي خلک څوک وويني چي ظلم کوي او لاس یې ونه نیسي ، نژدې ده چي لوی څښتن دوی ټول په خپل عذاب اخته کړي .

سیاسي فساد ناوړه چاره ده او سمون یې شرعاً واجب دی :

پر اسلامي هیواد باندي د پردو کفارو واک، د هغو لخوا د بې گناه مسلمانانو وژل ، ټیپي کول ، نیول ، بندي کول او زورول . د کفارو په خوښه د مسلمانانو دولتي چارو ته د نا اهلو کسانو ټاکل ، د عامه شتمنیو اختلاس ، کفارو او د کفارو

گوډاگانو ته غورمالي دا ټول سياسي او ټولنيز منكرات دي او د تغير او بدلون په موخه يې قيام او را پاڅېدنه په كار ده. د دې وو په هكله پته خوله اوسېدل يا د دوې وو پر ضد مبارزه نه كول او د بېري يا د ځان ساتلو په موخه گونښه ځني اوسېدل د اسلام د روح سره سمون نه خوري. كه ځيني كسان د دغسي ناوړو چارو پر ضد هڅي كوي بايد چي نور يې ملاتړ وكړي. د دغسي سترو ناوړو چارو او د كفارو او د هغو د لاسپوڅو پر ضد مبارزه په څو كسو نه كيږي. مسلمانان بايد دغسي څو كسه يوازي پرې نه ږدي، بلكي د هغو په ننگه بايد ډلي جوړي كړي او په ډله ييزه توگه د دغسي نادودو پر ضد را پاڅېږي.

د اسلام د ننگي په كار كي بېره نه ده په كار :

لوی څښتن فرمايي :

﴿ الَّذِينَ يُبَلِّغُونَ رِسَالَاتِ اللَّهِ وَيَحْشَوْنَهُ وَلَا تَخْشَوْنَ أَحَدًا إِلَّا اللَّهَ ۗ

وَكَفَىٰ بِاللَّهِ حَسِيبًا ﴿۳۹﴾ [الاحزاب : ۳۹]

ژباړه : (دا د هغو كسانو لپاره د الله كړنلاره ده) چي د الله پيغامونه رسوي او له هغه څخه بېرېږي او له يوه خدايه پرته بل له هيچا څخه نه بېرېږي او د هري بېري او خطر په مقابل كي همدا الله كافي دی .

ډېر غوره جهاد :

رسول ﷺ فرمايلي دي : « أَفْضَلُ الْجِهَادِ مَنْ قَالَ كَلِمَةً حَقًّا عِنْدَ سُلْطَانٍ

جَائِرٍ ». مشكوة ۵، ۳۷۰ حديث، ترمذي ۲۱۷۴ حديث، ابوداود ۴۳۴۴ حديث، نسائي ۴۲۱۴

حديث، ابن ماجه ۴۰۱۱ حديث.

ژباړه : ډېر غوره او افضل او ستر جهاد هغه دی چي سړی د ظالم واکمن په منځ كي سپينه وينا وکړي (حق او رشتيا خبره ووايي).

حضرت ملا علي قاري رحمته الله عليه د مرعاة المفاتيح په ۷ / ۲۸۱ مخ كي د دغه

حديث په شرح كي د خطايي رحمته الله عليه خبر داسي نقلوي : ” د حق کلمه او

سپينه خبر ځکه غوره (افضل) جهاد بلل سوی دی چي څوک د دښمن

سره جهاد کوي هغه د خوف او رجاء (بېري او هيلي) تر منځ متردد وي او

نه پوهيږي چي دى به پر دښمن غالب سي او که به دښمن پر ده غالب سي ؟ خو څوک چي د ظالم واکمن په وړاندي د حق خبره کوي، دغسي سپرى د هغه په واک کي وي. نو دى چي حق ووايي او واکمن ته امر بالمعروف وکړي نو خپل ځان يې اتلاف او له منځه وړلوته برابر کړ ، له دې امله دا د جهاد له ډولونو څخه ډېر تلفوونکى ډول سو“.

المظهر رحمته الله عليه فرمايي : ” دغه ډول جهاد ځکه ډېر غوره دى چي د ظالم واکمن ظلم پر ډېرو خلکو وي. نو چي څوک هغه له ظلمه منع کړي گټه يې ډېرو خلکو ته رسېږي، اما د کافر وژل خو به د يوه تن وژل وي“.

دا هم کېدای سي چي وويل سي چي دغه ډول جهاد، د جهاد اکبر له ډولو نو څخه دى، کوم چي په دې سره د نفس مخالفت او د ځان خطر رامنځته کيږي او په دې سره ظالم واکمن ته نصيحت او د مومنانو ژغورنه وي. البته دا خو څرگنده ده چي د مسلمان ژغورنه د کافر تر وژلو ډېره ښه ده. لکه چي لوى څښتن فرمايي :

﴿ وَمَنْ أَحْيَاهَا فَكَأَنَّمَا أَحْيَا النَّاسَ جَمِيعًا ﴾ [المانده : ٣٢] (چا چي څوک له مرگه وژغوري ، داسي گڼل کيږي لکه چي ټول انسانان يې له مرگه ژغورلي وي) .

بله خبره داده چي د يوه مومن د ژوند ساتل د زرو کافرانو تر وژلو افضل او غوره کار دى. ځکه له جهاد څخه مقصود بالذات د ايمان د شتون خوندي کول او د مومنانو ژوندي ساتل دى.

د يادوني وړ ده چي امام غزالي رحمته الله عليه د احياء علوم الدين په ٢ / ٣٠٥ مخ کي فرمايي : ” ظالم ته په اى ظالمه او اى خداى ناترسه او په دغسي نورو الفاظو ويل که نورو ته شر نه پاڅوي او وپوتکى خپل ځان په خطرته کي اچوي غوره کار دى. د سلفو عادت وو چي ځانونه به يې د حق په لار کي خطرته ورکول او له مرگ او ډول ډول عذابونو به نه بېرېدل ، ځکه دوى پوهېدل چي دا جهاد او شهادت دى“ . رسول صلى الله عليه وسلم فرمايي : « خير الشهداء حمزة بن عبدالمطلب ثم رجل قام إلىٰ امام فامرته ونماه في ذات الله تعالىٰ فقتله علىٰ ذلك» .

ژباړه : د شهيدانو غوره حضرت حمزه رضي الله عنه دی . بيا هغه څوک دی چي د واکمن په وړاندي ودريري او امر او نهی ورته بیان کړي ، خو هغه يې ووژني . د احیاء العلوم په لمن ليک کي وايي چي دغه حديث حاکم روايت کړی او اسناد يې صحيح دي .

بڼه ! دادی مور خو په پورتنیو کرښو کي ډېر څه واضح کړل . د اسلام ، هیواد او زموږ د مظلومو خلکو د ننگي په هکله مو د هر چا دنده وښوول او د دې کتاب په راتلونکو پاڼو کي مو هم ټول حقایق څرگند کړل ، نور نو ستاسي کار دی چي څه کوی . که تاسي بيا هم نه پوهېږئ او نه را پاڅېږئ لوی څښتن او د هغه سپېڅلي دين ته هيڅ تاوان نه رسېږي او حق او د حق دين هر ورو بریالی کيږي ، خو لوی څښتن فرمایي :

﴿إِلَّا تَنْفَرُوا يُعَذِّبَكُمُ عَذَابًا أَلِيمًا وَيَسْتَبْدِلَ قَوْمًا غَيْرَكُمْ وَلَا

تَضُرُّهُ شَيْئًا وَاللَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿٣٩﴾ [التوبه : ۳۹]

ژباړه : که تاسي نه پاڅېږئ ، نو لوی څښتن به تاسي ته دردناکه سزا در کړي او ستاسي پر ځای به نور خلک را پاڅوي او تاسي به لوی څښتن ته هيڅ تاوان ونه رسولای سئ . هغه پر هر څه قادر دی .

كَلِمَةَ الَّذِينَ كَفَرُوا أَلْسَفًا

وَكَالِمَةُ اللَّهِ هِيَ الْعُلْيَا

اسلام او کفر او د اسلام سره د کفر

د دښمنۍ لاملونه

لکه چي څرگنده ده د حضرت آدم عليه السلام له وختو د نړۍ د ټولو وگړو لپاره لوی څښتن يو دين غوره کړی دی چي همدغه « اسلام » دی . پر همدې بنسټ د ټولو پيغمبرانو عليهم السلام دين هم له حضرت آدم څخه تر حضرت محمد صلى الله عليه وسلم پوري اسلام دی او دنده او موخه يې د مکاني او

زمانی شرایطو د اختلاف سره سره یوه ده ، لکه چي لوی څښتن فرمایي :

﴿ إِنَّ الدِّينَ عِنْدَ اللَّهِ الْإِسْلَامُ ۗ وَمَا اخْتَلَفَ الَّذِينَ أُوتُوا

الْكِتَابَ إِلَّا مِنْ بَعْدِ مَا جَاءَهُمُ الْعِلْمُ بَغْيًا بَيْنَهُمْ ۗ ﴾ [آل عمران : ١٩]

ژباړه : د لوی څښتن په وړاندي دین همدا اسلام دی. له دې دین څخه پرته چي اهل کتابو کومي بېلي بېلي لاري غوره کړي دي، د هغو د دې چار چلند له دې پرته بل هيڅ دليل نه وو چي هغود علم له ورکول کېدو وروسته په خپلو منځو کي یو پر بل باندي د تېري کولو لپاره داسي وکړل.

لوی څښتن ﷻ پر مخکه باندي د انسانانو د استوگني له هماغه پيله د هغو د ژوند سمه لار ور وښوول. خو هغو وروسته یو په بل پسې د ژوند دغه سمه لار (د اسلام دین) پرېښود او ډول ډول ناسم چلندونه یې غوره کړل. هغو دغه سمه لار د غفلت، مادياتو خوښوني، سرانسی او د نورو د حقونو د لاندي کولو او ظلم او تېريو له امله ورکه کړه او شر خوښوني ، سرکښی او بغاوت ته د تمایل پر بنسټ یې تحریفونه هم پکښي وکړل. د اخلاقو او تمدن (شریعت) هغه عادلانه اساسات چي د لوی څښتن لخوا ټاکل سوي وه یایې پرېښوول یایې گډوډ کړل او د خپلو نفسونو د غوښتنو او د خپلو تعصبونو سره سم یې د ژوند داسي قوانین له ځانه جوړ کړل چي له هغو څخه د خدای مخکه د ظلم او تېريو تورو لړو او لوخړو پر سر واخیسته. چي په دې لړ کي یوناني فلسفه او فکر او ادب هم را منځته سول او د ځینو ولسونو اند او ادب یې اغېزمن کړ. نو هغه وو چي لوی څښتن ﷻ بېلو بېلو سیمو ته په بېلو بېلو وختونو کي د دغو بې لارو وگړو سمې لاري (اسلام) ته د بیرته را اړولو لپاره په زرگونو پیغمبران ولېږل.

﴿ كَانَ النَّاسُ أُمَّةً وَاحِدَةً فَبَعَثَ اللَّهُ النَّبِيِّنَ مُبَشِّرِينَ وَمُنذِرِينَ

وَأَنْزَلَ مَعَهُمُ الْكِتَابَ بِالْحَقِّ لِيَحْكُمَ بَيْنَ النَّاسِ فِي مَا اخْتَلَفُوا فِيهِ ۗ وَمَا

أَخْتَلَفَ فِيهِ إِلَّا الَّذِينَ أُوتُوهُ مِنْ بَعْدِ مَا جَاءَتْهُمْ الْبَيِّنَاتُ بَغْيًا بَيْنَهُمْ
فَهَدَى اللَّهُ الَّذِينَ ءَامَنُوا لِمَا اٰخْتَلَفُوا فِيهِ مِنَ الْحَقِّ بِإِذْنِهِ ۗ وَاللَّهُ

يَهْدِي مَنْ يَشَاءُ إِلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ ﴿٢١٣﴾ [البقره: ۲۱۳]

ژباړه: په لومړيو وختونو كې ټول خلك يو امت وو او پر يوه لار (اسلام) روان وه. (بيا چي دې وضعي دوام ونه كړ او اختلافونه را منځته سول) نولوی څښتن پيغمبران ولېږل چي په سم تگ زېږی وړ كوونكي او د انحراف له پايلو څخه بېروونكي وه، او د هغو سره يو ځای يې حق كتاب ولېږی څو هغه اختلافونه چي د حق په باب د خلكو تر منځ راغلي وه فيصله كړي. (او د دې اختلافونو د پېښېدو دليل دانه وو چي په لومړيو كې خلكو ته د حق ښوونه نه وه سوې. نه!) اختلاف هغو كسانو را پيدا كړ چي د حق په برخه كې معلومات وړ كړه سوی وو. هغو دروښانو لار ښوونو له موندلو وروسته صرف په دې موخه حق پرېښووی؛ بېلي بېلي لاري يې را منځته كړې چي غوښتل يې په خپلو منځو كې يو پر بل تېری وكړي. نولوی څښتن هغو كسانو ته چي پر پيغمبرانو يې ايمان راوړ په خپل اذن د حق هغه لار وښوول چي خلكو پكښي اختلاف كړی وو. د لوی څښتن چي چاته خوښه سي سمه لار ورنښيي.

په دې ډول هر پيغمبر چي د لوی څښتن له لوري اسلام ته د وگړو د بېرته وركړېدو لپاره وړ لېږل سوی دی؛ موسى عليه السلام دی كه عيسى عليه السلام دی كه نور، د هغه دين هم همدغه اسلام وو، او هر كتاب چي د لوی څښتن لخوا د نړۍ په هره ژبه هر قوم ته نازل سوی دی هغه د همدې اسلام ښوونه كړې ده. طبيعي ده چي چا د لوی څښتن د پيغمبر خبره منل هغه به مسلمان او د حق د لاري لاروی به سو او چا چي نه منل هغه به كافر او د باطلو پلوی به سو. په دې ډول د كفر او اسلام يا د حق او باطل تر منځ شخړي رامنځته سوې. چي دا لړۍ د حضرت محمد صلى الله عليه وسلم تر مهاله او په راوړوسته كې د اسلام او كفر تر منځ تر همدې اوسه روانه ده.

کله چې په قرآن کریم کې د انبیاوو ﷺ احوال په دقت سره ولولو راته څرگندېږي چې دوی ټولو خپل ولسونه د لوی څښتن توحید، د عبادت سوچه والي، د آخرت پر ورځ ایمان لرلو، د ظلم او تېري نه کولو، د ښو اخلاقو د خپلولو او د ناوړو عادتونو او عملونو پرېښوولو ته ور بلل او پر دې يې اتفاق وو. د دې لړۍ په وروستی کې لوی څښتن ﷻ زموږ خاتم الانبیا حضرت محمد مصطفی ﷺ ټولي نړۍ ته د یوه جامع او بشپړ دین او شریعت سره چې د پخوانیو ټولو حقه ادیانو په غېږ کې نیوونکی هم دی را لېږلی دی.

د ولسونو په تېره د انبیاوو تاریخ ښوولې ده چې د انبیاوو بلنو به لومړی د مظلومو، بې وزلو او مستضعفو وگړو په زړونو کې ځای نیوی او زیاتره به دغو وگړو پر انبیاوو ایمان راوړی او د هغو ملاتړ به یې کاوه. دا ځکه چې دوی به د هغو په بلنه کې عدالت، برابري، مینه او وروري او له ډول ډول مظلومو څخه د ځانونو ژغورل لیدل. خو برعکس به شتمن، ظالمان، سرکښان او واکمنان او په اصطلاح اشرف او لویان د انبیاوو د دعوت په وړاندې درېدل. دا ځکه چې دوی د ټولو ټولنیزو فسادونو، شرونو او ناروغیو زینې وه، کوم چې د انبیاوو د بلني په منلو کې یې خپلي گټې په خطر کې لیدلې. په پایله کې به د دوی دگمراهی، حسادت، ځان غوښتنو او حق ته د غاړې نه ایښوولو له امله اړ کېدل چې د انبیاوو او د هغو د بې وزلو ملگرو پر ضد ودرېږي، د غرور او تکبر لار واخلي، په باطلو تمسک وکړي او د حق پلویان ووزروي، په ټیټو سترگو ورته وگوري او په ډول ډول سپکو نو مونیو یې وبولي او په وینو یې خپل لاسونه ورنکوي.

ومو ویل چې په اسلام کې د تحریفونو په لړ کې یوناني فلسفه او فکر او ادب هم را منځته سول. دغې فلسفې، اند او ادب له هغې بت پالنې چې پر دې فلسفه واکمنه وه سرچینه اخیستې ده. بیا دې فلسفې او ادب د روم له لارې د اروپایانو د ژوندانه پر بېلو بېلو چارو اغېزه وښودل. بیا سر بېره پر دې چې په اروپا کې یوناني بت پالنه د هغې د فلسفې او ادب په مټ خپره سوه، تحریف

سوی نصرانیت اروپا ته ورغی او د یوناني بت پالنې سره په جگړه اخته سو. خو نصرانیت هلته ونه سوه کولای چې پر خپلو اصولو او بنسټونو پاته سي او پای د بت پالنې تر اغېزي لاندې راغی. سره د دې چې د امپراتور قسطنطین په مرسته یې دنیوي واک تر لاسه کړ، ځینې د خیر بنسټګني ځانګړني چې یې درلودې، هغه یې له لاسه ورکړې. ډول ډول توهنات په ګډه سول او کلیسا د استبداد او د خلکو د غولولو او تېر ایستلو واک په لاس راوړ.

دا چې د اروپا د سیاسي، اجتماعي، اقتصادي او نورو واقعیتونو او یوناني او رومي فلسفې په وړاندې نصرانیت د ټینګار واک له لاسه ورکړی وو، د دې یو سبب له هغې لومړنۍ اصلي لارې او رسالت څخه د نصرانیت او بښتنه او انحراف وو، کوم چې عیسیٰ عليه السلام په را لېږل سوی وو.

بل دا چې د عیسیٰ عليه السلام رسالت د ورک لارو اسرايلو د غلطو عقیدو د سمولو لپاره وو، نه د ټولې نړۍ د وګړو لپاره. د حضرت محمد صلى الله عليه وسلم رسالت دمخه د ټولو انبیاوو رسالت دغسي وو. یوازي حضرت محمد صلى الله عليه وسلم خاتم الانبياء والمرسلین دی او دا داسي یوازنی رسالت دی چې لوی څښتن ټولو وګړو ته را استولی څو د مخکنیو ټولو پیغمبرانو د رسالتونو حقیقي تمديدوونکی، تصدیقوونکی او منونکی سي.

بیا کله چې هغو مستضعفو او مظلومو وګړو کوم چې د اسلام په برکت د پېړیو پېړیو ظلمونو څخه ژغورل سوي وه او اوس یې د اسلام رېي او ډېوې را اخیستي وې او پتېلې یې وه چې د نړۍ ګوټ ګوټ ته د دغو رڼاوو د خپرولو په لړ کې اروپا هم رڼا او روښانه کړي او د اسلام مبارک دین ور ورسوي. په دغسي حساسو شېبو کې چې د اسلام مبارک دین د عېسوي نړۍ په یوه درېیمه کې خپور سوی وو، د بېزنتین سټري واکمنۍ ته یې سټري ماتې ورکړې وې او د بیزنتین امپراتور رومانوس دیوجانس د الپ ارسالان لخوا ونيول سو او بیا د دغې واکمنۍ ډېرو سترو مسیحي ښارونو، لکه انطاکیې او نیقیې ته ورسېدل او ترک واکمن قلع ارسالان بن سلیمان په نیقیه کې د روم د سلطان په نامه پر تخت کښېنوست. څنگه چې

د دې سترو پېښو خبر هره خوا خپور سو، د دغه مبارک دين کورنيو او بهرنيو دښمنانو (د مصر د فاطمي دولت تر چتر لاندې يهودو، منافقينو او خود غرضو واکمنو، ختيزو او لوېديزو منحرفو عيسوي واکمنو، حاکمو ډلو اوسياستوالو او د کلیساگانو روحانيونو) دې ته ملا وتړل چې اروپاته د اسلام د رڼا د رسېدلو او خپرېدلو مخه ډب کړي. په دې لړ کې اروپايي واکمنو د پوځونو په مټ، د خپلو خلکو د غولولو او تېر ايستلو له لارې او د پاپ په لارښوونه او تاييد د اسلام په وړاندې اوږدې صليبي جگړې په لار واچولې. چې بالاخره يې اروپا له دې ستري نښکني او هغي رڼا څخه چې زښته زياته اړتيا يې ورته درلوده بې برخې پرېښوول. که مور تاريخونه مطالعه کړو د جنگ جگړو او دښمنيو په حال کې لا اروپايانو د اسلام له رڼا څخه ډېر څه تر لاسه کړل. خو که دوی د اسلام په وړاندې د دښمنۍ دريځ نه وای خپل کړی، دې مبارک دين به ډېر ژر د اروپايانو د ژوندانه په ټولو برخو کې ډېرې ښې او ستري اغېزې ښنډلي وای او هلته به يې د ظلمونو او بې عدالتيو د تورو تيارو توري لوخړي د حق او حقيقت په رڼا بدلې کړي وای. خو له بده مرغه چې داسې ونه سوه اروپايانو هم په تاريخ کې د سترو جنايتونو بېله تور داغه او بېله ماتې بل هيڅ لاسته رانه وړه.

صليبي جگړې؛ د لوېديز ښکېلاک پيلامه

يادونه :

د دې کتاب په بېلو بېلو برخو کې ”ښکېلاک“ د عربي ”استعمار“ او د انگرېزي ”Colonialism“ معادل دی چې معنا يې ده: د بې ځواکو هيوادونو د ودانولو او عمران په پلمه، د هغو د شتمنيو څخه دگټې اخيستنې په موخه دغو هيوادونو ته لاس غځول، د هغو تر نفوذ او اغېز لاندې راوستل او د هغو په چارو کې لاس وهل، پر هغو تېری کول او لاندې کول. که څه هم ښکېلاک په نړۍ کې په بېلو بېلو اوږد تاريخ لري، خو د لوېديز ښکېلاک پيل د صليبي جگړو له پيل څخه گڼل سوی دی.

د صلیبي جگړو لاملونه څه وه؟

زیاتره ویل کیږي چې صلیبي جگړې د عیسویت د ننګي لپاره او د بیت المقدس پر مسیحي زیارت کوونکو باندې د سلجوقي واکمنو د زور زیاتي پر ضد په لار اچول سوي وې. خو دا خبرې بېخي ناسمي دي. د عیسویت د ننګي شعار د عیسوي واکمنو، شتمنو او روحانیونو لخوا چې ګټې یې یو د بل سره مشترکې وې، صرف د عامو عیسویانو د غولولو او جگړې ته د پارولو او چمتو کولو لپاره وو. که نه په ټولو ادیانو په تېره په عیسوي دین کې وژل او لوټماری منع ده. په عیسوي دین کې دا حکم دی چې که څوک تا د مخ پر یوه خوا په چپلاخه ووهي ته د مخ بله خوا ور واړوه. په عیسویت کې بل حکم دادی چې اړ ته که بل څه نه لرې له خپلو جامو څخه څه ورکړه. مگر دلته خبره سر چپه وه. اصلي خبره دا ده چې دغه د عیسویت د لارښوونو خلاف جنګونه اروپاته د اسلام د نفوذ د مخنیوي، د واکمنو او حاکمو ډلو د واک او ګټو د ساتلو او د مسلمانانو د بېخرتو شتو د لاسته راوړلو په موخه په لار اچول کېدل. (دغه مهال مسلمانان دونه شتمن وه چې په نړۍ کې یې نوم ایستلی وو او د اروپایانو نیتونه پر بد وه. اروپایي واکمن او شتمن په دې پوهېدل چې اسلام د ټولې نړۍ د وگړو د لارښوونې او نېکمرغۍ لپاره دی او دې شریعت خپل پیروان گومارلي دي چې د دې دین رڼا د نړۍ په گوټ گوټ کې خپره کړي. خو دغه واکمن د اسلام د ځواکمنۍ په مهالونو کې پېړۍ پېړۍ غلي او چپ ناست وه. اما کله چې هغو له یوې خوا د واک او ملکونو د نیولو او نورو چارو پر سر د مسلمانانو بې اتفاقي او بې واکي درک کړه او له بلي خوا یې د سلجوقي نسبتاً ځواکمنو واکمنو لخوا مسیحي اُرشو په خطر کې ولیده او پر یوناني امپراتورۍ باندې د سلجوقيانو په پرله پسې بریدونو سره قسطنطنیه (اوسنی استنبول) او اروپا ترګواښ لاندې راغله، نو دغه مهال چې کلیسا هم څه اخلاقي ځواک موندلی وو، دغو ځواکونو د بیت المقدس او د حضرت عیسیٰ عليه السلام د زیارت د آزادولو شعار ورکړ او

د صلیبي جگړو لړۍ يې پیل کړه.

د مسلمانانو لخوا د قسطنطنيې او اروپا په تهديدولو سره لومړی د بېزنتین (Byzantine) امپراتور «الکسیوس، Alexis Comnène یا Alexius Comnenus» د رومن کاتولیک کلیسا پاپ «دوهم اوربانوس، Urban II» ته استازي ولېږل او ورته وېي ويل چي ترکان (سلجوقيان) يا عرب تر هغه ډېر ځواکمن دي چي بېزنتیوم وکولای سي چي په یوازي سر د هغو سره وجنگېږي او له مسیحي نړۍ څخه یې وغوښتل چي له مسیحي مځکو څخه د مسلمانانو د ایستلو په چاره کي د هغه سره مرسته وکړي. (جنگهای صلیبی: ۷مخ).

دغه راز دغه مهال په ختیځ کي په عامه توگه او په مسلمانو ټولنو کي په ځانگړې توگه د شتمنی او سوکالی دور وو. خو د دې په خلاف په اروپا کي عام وگړي د واکمنو او شتمنو د زور او ظلم له امله ډېر بې وزلي سوي وه او لکه نن مهال چي ډېر وگړي امریکا او اروپایي هیوادونو ته د څه هوسا ژوند او شتو تر لاسه کولو په تمه ځي، یا ځیني کسان د بې کارۍ او مجبورۍ له امله د امریکایانو او د هغو د گوډاگیو حکومتونو عسکرۍ او نور چوپړ ته شاملېږي هغوی هم د بیت المقدس او د هغه شاوخوا سیمو تلو ته له خواری او بې وزلی څخه د تېښتي او د دغه اسکرېلي ژوند له سختیو څخه د ژغورني د حاصلولو او د شتو د ترلاسه کولو په موخه چمتو سوي وه. مگر واکمنو، مځکوالو او شتمنو په دې هیله دغو جگړو ته وردانگل چي په نیول سوو ځایونو کي مځکي تر لاسه کړي او واک او امارت ته ورسېږي او د سوداگرو تجارت د منځني ختیځ تر بندرونو پوري وغځېږي. د روم کلیسا بیا په دې هیله د دې جگړو شعار ورکړ چي له یوې خوا پر قسطنطنیه او ختیزه، یعنی لاتیني کلیسا باندي خپل نفوذ او مشرتوب له نوي سره تثبیت کړي، کوم چي په ځینو لاملونو یې پر هغو باندي له لاسه ورکړی وو او له بله پلوه له نیول سوو اسلامي ملکونو څخه د ججو او عشړیو په تر لاسه کولو سره خپل قدرت او ثروت زیات کړي. پخپله کلیسا هم هغه مهال د مځکوالو سره ټینگي

تورتاریخ او شومي موخي ۳۵

اړيکي لرلې او ډېر اسقفان د ډېرو مخکو خاوندان وه. البته په دغو جگړه مارو کي داسي وگړي ډېر وه چې د دغو جگړو په سياسي او اقتصادي دلایلو نه پوهېدل او يوازي د مذهبي جنون پر بنسټ صليبي سفر او جنگ ته چمتو کېدل. خو د دې تر څنگ د دغسې ډېری کسانو موخه د مسلمانانو د شتو لوټول او چورول وو.

دا چې پاپ دوهم اوربانوس يا پطرس نومي راهب پر مسلمانانو تور لگاوه چې هغوی په بيت المقدس کي د عېسويانو متبرکو اماکنو ته پر تلونکو زيارت کوونکو بريدونه کوي او د دغو ځايو نو سپکاوی کوي دا ټول درواغ وه. مورخينو په تېره ډېرو اروپايي او عېسوي تاريخپوهانو منلې او څرگنده کړې ده: کله چې مسلمانانو فلسطين فتح کړ د بيت المقدس اوسېدونکو وغوښتل چې حضرت عمر رضي الله عنه دي پخپله راسي او د دې متبرک ځای کلی دي تسليم کړي. بيا چې هغه ورغی او رومي اسقف اعظم سوفروينس ښار ور وسپاری حضرت عمر رضي الله عنه د دغه ځای خلکو ته د سند په توگه يو فرمان ورکړ چې پکښي ليکلي وه: «پر مسلمانانو لازمه ده چې د دغه ښار د اوسېدونکو د ژوند، عزت، شتو او جايدادونو ساتنه وکړي. دغه راز به د دغه ځای اوسېدونکي آزاد وي، که وغواړي اسلام دي راوړي که نه پر خپل دين دي واوسي، د هغو د کليساوو، بازارونو او مذهبي آزاديو خونديتوب په بشپړه توگه تضمين دی». (فضيلت بيت المقدس ۶۹ مخ او قبله اول کفار کی حصار میں ۵۳ مخ). پر دې بنسټ او څنگه چې مسلمانان موسی او عیسی عليه السلام ته د لوی څښتن د رشتيانو پيغمبرانو په توگه درناوی کوي، هغو عېسويانو او يهوديانو ته اجازه ورکړې وه چې په بيت المقدس کي خپل عبادت ځايونه ولري. هغو د خپلو عباداتو په تر سره کولو کي بشپړه آزادي درلوده. هيچا د هغو په کار کي هيڅ مداخله نه کول. بلکي په دغه سپېڅلې مخکه کي پر لږکيو باندي دې وېشلي ټولني د اسلام د اخلاقي زرينو اصولو په سيوري کي د امن او سولي په فضا کي ژوند کاوه. هر کال به په زرگونو تنه وگړي له مسيحي اروپا څخه بيت المقدس ته د زيارت لپاره

تلل او په دې لار کې هېڅ خنډ او خنډ نه وو. په دې توگه د دې اوږدو جگړو اصلي لاملونه او محرکات د اروپايي سرابنو طاغوتيانو، بد طينت او جگړه مار خصلت، د مادي گټو خوندي کول او د لږاتو گټو ترلاسه کول، د اسلام د سپېڅلي دين او مسلمانانو سره تعصب او دښمني پالل، اروپاته د اسلام د رسېدلو څخه مخنيوی او د عامو عېسويانو ناپوهي او مذهبي جنون گپل کيږي.

د صليبي جگړو په لار اچولو سره د اروپايانو جنايتونه

د صليبي جگړو په هکله پر پورتنیو ویلو سوو ټکو سربېره د تاريخ د کتابونو له مطالعې څخه دغه لاندې واقيتونه په گوته کيږي:

۱. په منځنيو پېړيو کې اروپا يو وروسته پاته، سپېره ملک وو؛ عېسويت يو وړوکی دين وو، چي په لوېديزه او سهيلي اروپا کې د خپلو دښمنانو د گواښ سره مخامخ وو؛ عام اروپايان په ډېره ناوړه بې وزلي اخته وه او له دې امله لوټماری او يو پر بل تېری د هغو طبيعت گرځېدلی وو. بالمقابل مسلمانان د اقتصادي او فرهنگي پلوه تر اروپايانو ډېر وړاندي وه. دا هسي بې بنسټه خبره نه ده، بلکې په دې هکله د دغه مهال ټول تاريخونه شاهدي ورکوي.

لوېديځيانو په ډېرو برخو کې ځانونه د اسلام د علومو او فنونو تر پور لاندې ليدل او خپل فقر او د مسلمانانو ډېرو شتو يې د سرابسي حس را پارولی وو. ځکه نو هر اروپايي د دغو علمي او مادي شتمنيو د غصبولو او ترلاسه کولو او د اسلام له برلاسي څخه د ځان ژغورلو لپاره د اسلام او کفر د دښمنۍ يا د ختيځ او لوېديځ د اوږدو تاريخي جگړو په ادامه ختيځ ته د جگړې تللو لپاره مازي پلمه لټول.

۲. د اروپا د مخکوالو د خپلو مخکو په حاصلاتو او خپلو بزگرو په زبېناک گزاره نه کېده او د هغه مهال شرايطو او د دوی خصلت دې ته اړايستلي وه چي نوري ډېري مخکي لاسته راوړي او نور بزگران يې هم په خدمت کې وي. دوی له اروپايي سوداگرو څخه د ختيځ د زښتو زياتو شتو

په هکله ډېر څه اورېدلي وه، نو په دې هیله وه چې په ختیځ کې هم مخکې او بزگر ولري.

۳. بله خبره داده چې عیسویان له لویه سره د اسلام سره دښمني لري. دوی تل د اسلام له پرمختګ څخه په بېره کې وي او کله چې موقع په لاس ورغلي ده د مسلمانانو د سیاسي قوت د ماتولو څخه یې ډډه نه ده کړې. دوی ترصیبي جګړو دمخه هم پر مسلمانانو په وارو وارو بریدونه کړي چې د مسلمانانو لخوا په بري سره پر شا تمبول سوي دي.

دغو ټولولاملونو لاسونه سره ورکړل شو اروپایان په تېره د هغو واکمني ډلې د اسلام پر ضد صیبي جګړو ته وهڅوي او سر له ۱۰۹۶ع. کاله له اروپا څخه بهر د صیبي جګړو تر عنوان لاندې لومړۍ ښکېلاکي تجربه ترسره کړي.

پاپ دوهم اوربانوس په ۱۰۹۵ع. کال د فرانسې د یوه سهیلي ښار د کلیرمون (Clermont) په نامه کلیسا کې یوې ستري غونډې (Council of Clermont) ته د یوې تاریخي وینا په ترڅ کې وویل: "په دې جګړه کې به ډېري ولجې لاس ته راوړي. پرېږدی هغوی چې دمخه لوټمار وه اوس جګړه مار سي. هغه چې دلته لالهانده او لاس تنګي دي، هلته سوکاله او شتمن سي. دغه جهاد چې نن پسي روانېږي یوازي د بیت المقدس د فتح کولو لپاره نه دی، بلکې باید د آسیا له شتمنیو ډکه سیمه او د هغې ټولې پرېمانه او بې حسابو خزانی تر لاسه کړي... که په دې جګړه کې بری ترلاسه کړی د ختیځ ټول هیوادونه به ستاسې سي".

د اوربانوس د وینا دغه ټکي د پورتنیو خبرو روڼ ثبوت دی.

۴. دغو دوه سوه کلنو ټپل سوو صیبي جګړو او په بېلو بېلو ښو د هغو دوام او پر اسلامي هیوادونو باندي د مغولو تاراکونو، مسلمانان په اقتصادي - اجتماعي او نورو ډېرو برخو کې پېرۍ پېرۍ وروسته وغورځول. اوس راځي د دغو لوټمارو او ښکېلاکګرو اروپایانو تاریخي جنایتونه او توري څېرې د عیسویت د ننگي په پلمه د دغو جګړو د لومړي پړاو (لومړۍ صیبي جګړې) په بهیر کې د بېلګې په توګه وګورو:

د کليمون په غونډه کې د پاپ دوهم اوربانوس د وينا سره سم په حاضرينو کې د مذهبي لېونتوب يو ډول ځانگړی حالت رامنځته سو، د مسلمانانو سره د جگړې په تکل کې سول او نارې يې کړې چې ”دا د لوی څښتن خوښه ده“. بيا هر يوه چې به په جگړه کې برخه اخيسته د سره ټوکره صليب به يې پر پټر يا پر بنی اوږه گنډی. ورپسې د جگړنو د راغونډولو لپاره د پاپ دوه گومارلي کسان پطرس (Pierre , Peter) L’Ermitه او آدمار ډومونتي (Adhemar de Monteil) په ټوله اروپا وگرځېدل او تکړه جنگي وگړي يې را ټول کړل... چې د ناروي او سويډن د سمندري غلو لمسيان هم پکښې وه. (جنگهای صليبي ۹ مخ).

د پطرس ډېر ملگري بزگران وه. يو شمېر هم بېړۍ نيوونکي، غله او لاروهونکي وه چې په آسانه د ولجو د ترلاسه کولو په موخه په هغه پسې سوي وه. (جنگهای صليبي ۱۱ مخ).

دوی چې به هر ځای ته رسېدل لوټ به يې کاوه او ډول ډول ظلمونه يې کول. (د البرماله تاريخ قرون وسطی ۲۲۱ مخ).

کله چې د صليبانو له ډلې څخه د والټر (Walter Sans Savoir) افراد د هنگري د سملين ښار ته ورسېدل، ځينو د کښتونو چورولو ته ملا وتړل. ځينو غلاوي وکړې. نورو کونښ وکړ چې د بازار مغازې لوټ کړي. پر مغازو باندي بريد د بازار د جگړې بڼه خپله کړه او څو تنه پکښې ووژل سول. هنگريان بېرېدل چې که د پطرس ډېره غټه ډله ورورسېږي تر دې به لا بدې پېښې وسي. کله چې د پطرس پيروان سملين ته ورسېدل وضع کړ کېچنه سوه. د ښار د امنې قوماندان صليبان ښار ته له ننوتلو څخه منع کړل او د دوی او ښاريانو تر منځ د ناوړو پېښو د مخنيوي لپاره يې ځانگړي مقررات وضع کړل. تر دوو ورځو وروسته د يوه صليبي او يوه ښاري تر منځ د يوې جوړې خپلې د بېي پر سر شخړه رامنځته سوه. څو شېبې وروسته ستره بلوا وسوه. بيا تر سختې جگړې وروسته صليبانو د قوماندان ماني، ونيول. څلور زره هنگريان يې ووژل او ډېر شته او خواږه يې چور کړه.

بیا صلیبیان بلگراد ته چي هغه مهال د بیزنتین د امپراتوری- مربوط وو ورسېدل. د بلگراد خلک له ښاره وتښتېدل او په غرونو کي پټ سول. صلیبیانو له سیند څخه د پوري وتو پر مهال پر بیزنتیني سرتېرو حمله وکړه، د هغو بېړۍ یې ډوبې کړې، خپله دوی یې اسیر کړل او ویې وژل، د بلگراد خالي ښار یې په بشپړه توگه لوټ کړ او بیا یې اور ورواچاوه. (جنگهای صلیبی ۱۳مخ، صلیبی جنگیں ۲۵مخ او تاریخ جنگهای صلیبی ۱۱۶۶ او ۱۲۷۷مخونه).

صلیبیانو گیل چي که د نورو مذهبونو پیروان ووژنو خدای ته به نزدې سو، خو پښه داوه چي دوی پر خپلو ځانونو شیطان مسلط کړی وو. دوی د دې صلیبي سفر په بلو بلو پړاوونو کي په ډېرو ځایونو کي زښت زیات یهود د دوی د شتو د لوټولو لپاره ووژل. د دوی یوې ډلې په هنګري کي هم دغسې وکړه. د هنګري د Bavaria په سیمه کي یې زښت زیات یهود ووژل. چي بیا د هنګري پوځ دغه ویني چیتونکي یې وسلې کړه او بیایې ټول له منځه یووړل. بالاخره څنگه چي د هنګري پاچا له صلیبیانو څخه په عذاب سو، د خپل هیواد پولې یې د هغو پر مخ وتړلې. (صلیبی جنگیں ۲۲-۲۴مخونه).

کله چي د پطرس پیروان «نیش» ته ورسېدل، هلته یوه بیزنتیني چارواکي د هغو د لوټ څخه د مخنیوي لپاره کلک امنیتي تدابیر ونيول، د دې سره سره څو تنو آلمانیانو د ښار د باندي څو کورونو ته اور واچاوه او جگړه ونښته. بیزنتینانو چي سخت خښمېدلي وه ډېر صلیبیان قتل عام کړه. ډېر نارینه، ښځې او کوچنیان ونيول سول چي پاته عمر یې د نښ په شاوخوا کي په اسارت کي تېر کړ. په دې اخ وډب کي د پطرس د پیسو صندوق ورک سو. د پطرس د اوباشانو ډله تیت او پرک سوه او وتښتېده. پطرس او ۵۰۰ تنو پیروانو یې په یوه ځنگله کي خورا ستومانه شپه تېره کړه. څو ورځې وروسته د پطرس اووه زره ورک کسان بیا سره راټول سول. د پطرس لپاره د نیش جگړه یو ناورین وو. د ده د سپړو یوه څلورمه ووژل سول یا ورک سول. ټول هغه وسایل او پیسې چي په فرانسه او المان کي

۴۰ تور تاریخ او شومي موخي

یې په لاس راوړي وې له لاسه ورکړې. صلیبان په خواري او سپکاوي له نیش څخه ووتل. بېزنتیني سپرو هغوی په مخه کړي او د رمې غونډي یې شړل. تر درو ورځو پوري د تم کېدو او هوسایي لپاره هیڅ اجازه ورنه کړه سوه. (جنگهای صلیبي ۱۶-۱۷ مخونه او تاریخ جنگهای صلیبي ۱۶۹ مخ).

کله چې قسطنطنیه ته ورسېدل د بیزانس امپراتور الکسیوس کومنینیوس (Alexius Comnenus) سره د دې چې د هغو له لوب او وژنو څخه خبر وو د هغو مؤدبانو او په هونبیاړي سره هرکلی وکړ، خو د پطرس د لوغورنو او نیم وسله والو اوباشانو څخه یې بد راغله. هغه وپوهېدی چې مسلمانان به هر ورو هغوی په ډېره آسانی سره څیري کړي. ځکه نو هغه پطرس ته وویل چې څه مهال د نورو سرتېرو تر رارسېدو پوري په قسطنطنیه کې پاته سي او آرام وکړي. خو څه موده وروسته یې خپلي خبري بدلي کړې. د پطرس ملگرو خپل هماغه پخواني کارونه پسي راواخیستل. د دوی لوټماریو پای نه درلود. هره ورځ به دوی وه او شر، شخړي او لوب. د بنځو د تبتولو هڅي به یې کولې. د بناړ د شاوخوا مانی به یې پرله پسې لوټولې. ان د کلیساگانو د بامونو د سرپو له غلاکولو څخه یې هم مخ نه اړاوه. پای امپراتور ځني په عذاب سو او یوه اوونۍ وروسته یې آسیا ته ولېږل. (جنگهای صلیبي ۱۷-۱۸ مخ، صلیبی جنگی ۲۵-۲۶ مخونه او تاریخ جنگهای صلیبي ۱۷۰ مخ).

کله چې د پطرس صلیبان آسیا (اناتولیه) ته ورسېدل، په هر ځای کې به یې هر څه له کورونو څخه نیولې تر کلیساوو لوټول. دغه سیمه له ساحلي تراډي پرته د ترکانو تر ولکه لاندې وه او خلک یې زیاتره مسیحیان وه. دوی په بشپړه آزادي کې ډېر آرام ژوند درلود او د خپل دود سره سم یې عبادت کاوه او هیڅکله یې هم له اروپایانو څخه څه کومک نه وو غوښتی. کله چې هغو ولیدل چې د دوی خپل مسیحیان داسې بده وضع ورسره کوي اریان پاته سول. صلیبان گردهره د داړه مارانو په ډلو اوښتي وه او د پطرس له واکه ووتل. (جنگهای صلیبي ۱۸ مخ او صلیبی جنگی ۲۶ مخ).

کله چي تر «مرمه» سیند و اوښتل په خپلو کي ډېر سخت سره ونښتل او المانیانو او ایټالیانو نور د پطرس له فرمان څخه سر وغړاوه، د رینالد (Rainald) په نامه یو ایټالوی یې خپل مشر کړ او په سیوتوت (Civtot) نومي ځای کي یې بېل کمپ جوړ کړ، چي له دغه ځایه یې پر شاوخوا سیمو یرغلونه او ظلمونه پیل کړل. د مسلمانانو او یوناني عیسویانو کلي او بانډې یې لوټ کړې. (جنگهای صلیبی ۱۸مخ، صلیبی جنگیں ۲۷مخ او تاریخ جنگهای صلیبی ۱۷۱مخ).

کله چي «نیقیه، Niceae» نومي ځای ته کوم چي د سلطان قلیج ارسلان بن سلیمان سلجوقي پلازمېنه وه، ورسېدل یو د بل په سیالي یې په ډېره نامردي په لوټ او تالان او وړانیو لاس پوري کړ. خلک یې په اور کي وسوځول او نور هر ډول ظلمونه یې وکړل. سټیفن رانسیمان چي یو متعصب عیسوی دی او صلیبي جنگونه ستایي او مسلمانان کافران بولي لا اړ سوی دی چي له واقعیتونو سترگي پټي نه کړي او په خپل تاریخ کي وویي چي: "صلیبیانو په نیقیه کي عیسویان په ډېره بده بې رحمی ووژل او ډېری یې شکنجه کړل. ان چي پر تي رودونکو ماشومانو یې رحم ونه کړ. هغوی به یې په سیخونو پپیل او پر اور به یې کبابول". (تاریخ جنگهای صلیبی ۱/ ۱۷۲مخ).

بیا لوټمارانو چي کښشان او اسقفان هم پکي لیدل کېدل «د خریگوردن، ځیني یې زریگوردن لیکلي، Xerigordon» کلا نیول. دا د سلجوقیانو د سلطان د زښتو زیاتو وسلو او نورو وسایلو د ساتلو ځای وو. خو کله چي سلجوقیانو کلابند کړل او اوبه یې پر بندي کړې اتمه ورځ اړ سول چي تسلیم سي. ترکانو هغه مسیحیان چي مسلمانېدل ژوندي پرېښوول او نور یې وژل. رینالد او د هغه ډېر وگړي مسلمان سول. ترکانو دوی د حلب او انطاکیې او ان د خراسان بازارونو ته بوتله او د مریانو په بازارونو کي یې خرڅ کړل. (جنگهای صلیبی ۲۰مخ، صلیبی جنگیں ۲۸مخ تاریخ جنگهای صلیبی ۱۷۳مخ).

وروسته قلیج ارسلان د خپلو خلکو پر لاس آوازي واچولې چي صلیبیانو

نيقيه نيولې ده او ډېري ولجې په لاس ورغلي دي. كله چې نورو فرانسوي صليبيانو دغه آوازې واورېدې، د لوټ په تمه د نيقيې پر لور و خوځېدل. تقريباً يوويشتو زرو تنو په لوی لاس د قلع ارسلان د چلول جال ته ځانونه واچول، د «دراكون» په سيمه كې د هغه د پوځيانو سره مخامخ سول او يو هم ژوندی پاته نه سو. د ژوفري بورل په نامه يو لوی قوماندان يې په نامردي سره وتښتېد. په ده پسي ټول صليبيان په تېښته سول. مسلمانان پسي ځغاستل او د مني د پاڼو غوندي يې رژول او بنځي او کوچنيان يې مينځي او مريان كړل. (جنگهای صليبي ۲۱ مخ او صليبي جنگين ۲۸ مخ).

بيا بله ډله صليبيان د گود فری په مشري قسطنطنيې ته ورسېده. د هغه افرادو هم د ښار شاوخوا لوټ كړه. بيا يې د مسيحيانو د اختر په ورځو كې پر دغه ښار بريد وكړ، خو د بېزنتين ځواكونه ورسره وجنگېدل، بيا الكسيوس تر خپل ځان تېر كړه او د هغو له شره يې ځان وژغوری. دا لړۍ همدغسي روانه وه. قسطنطنيې ته د صليبيانو هري نوي رسېدلي ډلي به نوي ستونزي رامنځته كولي.

د فرانسې د سهيل صليبيانو د ريمونډ په مشري د «روسا» بېزنتيني ښار لوټ كړ او بيا يې اور ورواچاوه. الكسيوس سم نه پوهېدی چې صليبيان د ده دوستان دي كه دښمنان ؟

كله چې دغو صليبيانو د نيقيې ښار كلابند كړ او ډېر مسلمانان يې شهيدان كړل، نو هغوی تسليمېدو ته چمتو سول. خو دغه مهال صليبيانو د شهيدو سوو مسلمانانو سرونه پرې كړل او د كلا دننه يې ور وغورځول. څنگه چې مسلمانان پوه سول چې دوی ډېرو حشيان خلك دي نو د دې پر ځای چې دوی ته تسليم سي د بېزنتينيانو سره يې اړيكي ټينگي كړې او هغو ته تسليم سول. يوه ورځ وروسته سهار چې صليبيان له خوبه راپاڅېدل په اربانتيا سره يې وليدل چې د نيقيې د كلا له پاسه د بېزنتينيانو بيرغونه رپېرې. د امپراتور سرتيري د شپې په ښار ننوتلي وه. څنگه چې صليبيانو وليدل چې دغه ستره ولجه يې له لاسه وتلې ده سخت په قهر سول او د امپراتور پر خيانت تر پخوا لاريات

٤٣ تور تاريخ او شومي موخي

بدگومانه سول. امپراتور کونبنس وکړ چې دوی د مسلمانانو له لوت سوو شتو څخه په زياته برخه ورکولو سره خوشاله کړي، خو چې ډېرگران بيه توکي يې ورکړل دوی لا په غوسه سول. ځکه دوی د مسلمانانو څخه ټول ولجه سوي شته د ځان گڼل. (جنگهای صليبي ٢٥-٢٨ مخ او صليبي جنگين ٣٤ مخ).

د بيت المقدس په لار کي د يوې ډلي صليبيانو پر مشر بالډوين (Baldwin) نومي باندي د « ايډيسا، Edessa يا الرها » د کوچني، خو مهمي پاچهی مسيحي ارمنيان پښ سول او د کومک غوښتنه يې ځني وکړه. د دوی هيواد څه موده دمخه د روم د واکمن تر ولکه لاندي راغلی وو. بالاخره ارمنيانو د پاچهی تاج د بالډوين پر سر کښېښود. په دې توگه دا لومړی صليبي وو چې تاج يې تر لاسه کړ. (جنگهای صليبي ٣٠ مخ او صليبي جنگين ٤٠-٤١ مخونه).

کله چې صليبيان انطاکیې ته ورسېدل د دې ښار ښکلا ته اريان پاته سول. د دې ښار دېوالونه څو ميله اوږده وه او څلور سوه برخه يې درلوده. د شتمنيو، کانونو او اوږده تاريخ درلودونکي دې ښار ته پاریس او د صليبيانو نور ښارونه د کلو غوندي ايسېدل. په دې ښار کي مسلمانان او مسيحيان يو د بل تر څنگ اوسېدل او بېله دې چې يو د بل په چارو کي مداخله وکړي هر چا د خپل دود سره سم عبادت کاوه. خو د صليبيانو په نظر داسي ورتله چې د انطاکیې عېسويان د شيطان سره جوړ راغلي وي.

صليبيانو د دې ښار په محاصره کولو سره هم پر خپلو ځانو او هم د دې ځای پر مسلمانانو او عېسويانو ستر کړ او وونه وتپل. ډېر صليبيان تېښتي ته اړ سول. پطرس هم د تېښتي په حال کي ونيول سو. بيا يې د دې ښار په نيولو سره ستر ناورين رامنځته کړ. يو ترکي يې ژوندی پرې نه ښود ان چې ځيني عېسويان يې لا ووژل. ډېر مهال د مسلمانانو سره په شخړو او جگړو بوخت سول او ډېر مسلمانان يې شهيدان کړل. بيا د دې ښار د واک پر سر په خپلو کي په شخړو اخته سول. ورپسې په مسيحيانو ډېره ناوړه وباگډه سوه او په زرگونو صليبيان مړه سول. کله چې نور صليبيان له دې ښاره د بيت

المقدس په لور ووتل بوهيموند د ښار ورونه وټرل او خپل ځان يې د انطاكيې امير وباله. په دې توگه د صليبيانو لخوا دوهمه مسيحي پاچهي ټينگه سوه. (جنگهای صليبي ۳۱-۳۵ مخ او صليبي جنگين ۴۳-۴۵ مخونه).

بيا دغو صليبيانو پر معرة النعمان باندي بريد وکړ. ابن اثير چي د صليبي جگړو د مهال نامتو مورخ دی په الكامل کي ليکي چي: صليبيانو د دغه ښار تر نيولو وروسته تر درو ورځو پوري، تر يو لک زيات مسلمانان شهيدان کړل او زيات شمېر نارينه او ښځي يې په اسارت ونيولې. بيا د دې ښار د خپلولو پر سر د جگړه مارو د دوو مشرانو د رقابت له امله ډېر وگړي ووژل سول. په ښار کي د خوړو د ورکېدو له امله لوټمارو ځوانان وژل په اوبو کي به يې پخول او ماشومان به يې پر اور کبابول او خوړل به يې. کراړ کراړ څرگندېده چي له دې سپېڅلي جگړې څخه موخه د بيت المقدس آزادول نه، بلکي مقصد صرف د مسلمانانو عامه وژنه وه. (صليبي جنگين ۴۷ مخ او مسلم حکومتون کي عبرت انگيز حالات ۶۹ مخ).

بيت المقدس ته د وړاندي تگ په لار کي د تريپولي امير د صليبيانو مشر ريمونډ ته څه تحفې ولېږلې او هغوی يې ور وبلل څو يو له بله د مرستو ژمنه سره وکړي. پخپله يې هم پتېيلې وه چي عېسوي دين ومني. خو کله چي صليبيانو هلته په نوتلو سره د هغه ځای ډول ډول شته وليدل د دوستۍ پر ژمنليک باندي د لاسليک پر ځای يې پر هغو شيانو باندي حملې ته ترجيح ورکړه. صليبيان پر دغو مالونو د پطرس په ټونگ يو له بله لاس او گروبان سول. له دې امله ځينو صليبيانو اعلان وکړ چي پطرس لومړۍ درجه درواغجن او يې ايمان نه سړی دی. پطرس په غوسه سو او اعلان يې وکړ چي دی د خپلي رشتينولۍ د جوتولو لپاره د اور تر لمبه ځان تېروي. ناراضو صليبيانو سمدستي اور ورته بل کړ. پطرس اور ته ور ودانگل او ها خواته ځني وغورځېد. د دغې صحنې ليدونکي وايي چي څو تنو نامعلومو کسانو هغه بيرته اور ته ور ټېل واهه. په دې توگه دغه شيطان صفته موجود تر دوولس ورځنۍ سختي ناروغۍ وروسته ومړ. (صليبي جنگين ۴۸ او ۴۹ مخونه).

٤٥..... تور تاريخ او شومي موخي

پای دغه ځناور صلیبان تر درې کاله پرله پسې مرگ ژوبلو، لوټماربو، تلفاتو، اسارتونو او لالهانديو وروسته، چي له هرو پنځو تنو څخه يې په لار کي څلور تنه ووژل سول، بيت المقدس ته ورسېدل. تقريباً پنځه اوونۍ يې ښار کلابند کړ او د ۱۰۹۹ع. کال د جولای پر ۱۵مه چي د جمعي له لمانځه څخه څه مهال تېرسوی وو د هغه پر نيولو بريالي سول او په دې ډول يې د نړۍ په تاريخ کي د زړه بوړنوونکو جنايتونو په ترسره کولو سره د انسانانو ترمنځ د اوږدو او تل تر تله خونړيو دښمنيو بنسټ کېښود.

په ۱۰۹۷ع. کال د مصر فاطمي پوځونو د سلجوقيانو په خلاف د جگړې اعلان وکړ او بيت المقدس يې ځني ونيو. فاطميانو هلته افتخار الدوله والي وټاکي. څه مهال وروسته صليبيانو پر بيت المقدس بريد وکړ، افتخار الدوله ډېر شته ورکړه او د خپلو محافظانو سره وتښتېد. صليبيان په ښار کي د لېونو لېوانو غوندي ځغاستل؛ نارينه يې ليدی که ښځه وژل يې؛ هر څه چي يې په مخه ورتله غلاکول يې. عزتونه يې لوټ کړه، امن او آرام يې له منځه يووړ. د مسلمانانو او يهودو عبادت ځايونو ته يې اورونه واچول. په کورونو به ننوتل او د هغو اوسېدونکي يې وژل. هر څوک چي به دمخه کور ته ننوتی او خوښ به يې سو کور به د هغه وو. که نه شته او سامانو نه به يې ځيني اېستل او کور ته به يې اور اچاوه. دا عام وژنه تر هغو روانه وه چي ژوندی انسان په مخه ورته. ټول ښار د اور لمبو پر سر واخيست. وروسته ډېر شمېر پاته مسلمانانو ته د صليبيانو مشر ټينگرډ نومي اجازه ورکړه چي په مسجد اقصی او قبة الصخره کي پناه واخلي. خو بله ورځ صليبيان مسجد اقصی ته ننوتل او ټول نارينه، ښځي او کوچنيان يې حلال کړل. په هغو کي داسي ستر ستر عالمان او فاضلان هم وه چي ان د جگړې سره يې له ليري هم اړيکه نه درلوده. نور يې ټول فقرا، زاهدان او د متبرکو ځايو مجاوران او عابدان وه چي د ژوند څه پاته شپې يې په دغو ځايونو کي تر مرگه رسولې. تاريخونه ليکي چي دغه مسجد د مسلمانانو په وینو غرق او لژند سو.

دغه راز يهودو هم په خپل عبادتځي کي پناه اخیستې وه. صليبيانو

د دغه عبادتځي ودانۍ ته اور ورته کړ او ټول پناه اخیستونکي يهود يې پکښي وسوځل.

بيا لويه ستونزه د مرو د لښونو وه چې په کوڅو او نورو کي يو پر بل سربيره پراته وه. له بد بوی څخه سا ایستل مشکل سوي وه. حکم وسو چې د مسلمانانو لښونه دي له ښار دباندې وغورځول سي. مسلمانو هلکانو دغه لښونه په کښولو سره د ښار د باندې وړل. په دې توگه د ښار د باندې د مسلمانانو له مرو څخه غونډۍ جوړې سوې. (صلیبی جنگی ۵۳ - ۵۵ مخونه، صلیبی جنگجو ۱۲ او ۱۳ مخونه، تاریخ جنگهای صلیبی / ۳۶۷ - ۳۷۷ مخونه او فضیلت بیت المقدس ۵۰ مخ).

تر اوسه دغسي عام وژنه هیچا نه لیدلې اونه يې اورېدلې وه. دې کشتار داسي تاریخي تاو تريخوالی او کرکه رامنځته کړه چې پېړۍ پېړۍ به په یاد وي. په الاعلام والتبيين في خروج الفرنج الملاعين علی ديار المسلمين کي ليکي: صلیبیانو په حرم کي د یولکو په شاوخواکي مسلمانان ووژل. ابن اثیر چې د صلیبی جگړو د مهال تاریخ لیکونکی دی، په دغه عام وژنه کي د مسلمانو شهیدانو شمېر اویا زره نقلوي. زیاتو معاصرو تاریخ لیکونکو دغه شمېر تر اویا زرو زیات بنوولی دی.

د لوټ او غلاوو په هکله ابن العبري ليکي: پرنګيانو له قبة الصخره څخه د سپینو زرو څلوېښت قنډيله واخیستل، چې د هر یوه وزن درې زره او شپږسوه مصري درهمه وو. په النجوم الزاهرة کي ليکي: صلیبیانو له قبة الصخره او مسجد الاقصی څخه اویا قنډيله واخیستل. شل قنډيله د سرو زرو وه چې د هر یوه وزن زر مثقاله وو. پنځوس قنډيله د سپینو زرو وه چې د هر یوه وزن درې زره او شپږسوه شاهي درهمه وو. پردې سربيره يې نور تر حساب تېر شته هم یووړل. (علل و آثار جنگهای صلیبی ۷۵ او ۷۶ مخونه).

خپله مسیحي سر چينې او اسناد د دې لوټ او جنايتونو ښه ښکارندويي کوي. د صلیبیانو یوه ستر قوماندان گودفروي (Godfrey) پاپ ته وليکل: " که غواړئ چې وپوهېږئ چې د هغو دښمنانو سره چې په بیت المقدس

کي زموږ په لاس راغلل څه وسوه، دغونه پوه سئ چې زموږ کسان د سليمان (عليه السلام) په ماڼۍ او معبد کي په داسي حال کي د هغو په ژوبله بوخت وه چې ويني يې د اسونو تر څنگونو پوري رسېدلې. ټول روايتونه پر ستره عام وژنه شهادت ورکوي: ”تقريباً لس زره مسلمانان په معبد کي په عامه توگه ووژل سول او هر څوک چې هلته گرځېدی ويني يې تر بجلکو رسېدلې...“. تر کشتار وروسته د لوټ وار وو: ”زموږ کسان چې له وينو تويولو څخه ماږه سول کورونو ته ولوېدل او هر څه چې يې په لاس ورتلل لوټ يې کړل. هر څوک (موږ وو که مسکين) هر ځای چې په لاس ورته هغه يې خپل ملکيت باله... او دا دود داسي عملي کېدی چې تابه ويل دا داسي قانون دی چې بايد ټکي په ټکي پلي سي...“. (تاريخ قرون وسطی ۲۶ مخ).

يو بل صليبي قوماندان ريموند دغه ظالمانه پېښي داسي بيانوي: ”انځورونه د ليدني وړ وه. زموږ ځينو افرادو د خپلو دښمنانو سرونه د هغو له تنو څخه جلا کول. دا لازمه سوي وو. ځينو به په غشو هغوي غلبېل غلبېل کړل او بيا به يې له يوه لورې مناره څخه لاندي وغورځول. ځينو به دښمنان د اور په لمبو کي سوځول. د ښار په کوڅو کي د انسانانو د سرونو، لاسونو او پښو خړې تر سترگو کېدې. په کوڅو کي د لاري موندلو لپاره د انسانانو او اسانو د لښونو ايسته کولو ته اړتيا وه. خو دغه پېښي د حضرت سليمان (عليه السلام) د معبد د پېښو په پرتله معمولي وې. د دغه معبد په دهليز کي دوني ويني بهېدې چې د انسانانو او اسانو تر څنگنو پوري رسېدلې“. (صليبي جنگجو ۱۳ مخ).

لنډه دا چې د دې کشتار په هکله چې يوه اوونۍ يې دوام درلود ډېرو مسلمانو او غير مسلمانو تاريخ ليکونکو ډېري زړه بوږنوونکي کيسې ليکلي دي. وروسته عيسويانو په بيت المقدس کي حکومت جوړ کړ. مسجد اقصی يې په کليسا بدل کړ. پر قبة الصخره باندي يې صليب نصب کړ او د مسجد اقصی په برنډو کي يې د اسانو اصطيبلونه جوړ کړل. (فضيلت بيت المقدس ۵۰ مخ). پر بيت المقدس باندي د صليبي عيسويانو د واک

د ټينگولو سره سم د هغه پر شاوخوا ملکونو د کفر، نا امنیو، لوټ، جنگ جگړو، وژنو او زور زیاتو توري لوخړي راخپري سوې. صلیبپالانو د مسلمانانو نور ډېر ښارونه هم ونړول او د دغو ښارونو ډېر مسلمان اوسېدونکي يې قتل عام کړل. د فلسطين، لبنان او د سوريې د لوېدیځ بزرگان په نیمه مړيانو واوښتل او ډول ډول ماليې پر حواله سوې. خو د دې سره د مسلمانانو قهر او غوسه زیسته زیاته سوه. يې اتفاقه واکمنان سره په اتفاق سول. هره خوا يې د جهاد او غزاوو رپي اوچت کړل. تر (٩١) کالو هلو ځلو، او زښتو زیاتو سرښندنو وروسته يې بیت المقدس د اسلام د ستر اتل صلاح الدين ایوبي رحمۃ اللہ علیہ په مشري وژغوری. په داسي حال کي چي هیڅوک ونه وژل سو او یو کور هم لوټ نه سو، ځيني کسان هر یو د لسو درهمو په مقابل آزاد سول، خو ډېری وبخښل سول، بلکي ډېرو عېسوي کونډو او یتیمانو ته سلطان ایوبي سوغاتونه هم ورکړل. (صلیبی جنگی ١٢٠ مخ او نورگرده تاریخونه). خو صلیبپالانو نوري لښکرکښي په لار واچولې. داسي ستري تاریخي لوټماری، ظلمونه او جنایتونه يې وکړل چي ان خپل مسیحیان يې لا له ظلم او لوټمار څخه خوندي پاته نه وه. په ١٢٠٤ع. کال يې د خپل عېسویت ستره پلازمېنه قسطنطنیه، چي هغه مهال په نړۍ کي تر ټولو شتمن ښار وو داسي چور کړه چي لوټمارانو د سرو او سپینو زرو، د جواهرو د لوښو، د اتلس، ورېښمینو او نورو گرانیو جامو او سامانو حساب ورک کړ. دغو لوټماریو او جنگ جگړو تر ١٢٩١ع. کال پوري دوام وکړ. د دغه کال د می په میاشت کي مسلمانانو د الملک الاشرف صلاح الدين خليل بن قلاوون په مشري د صلیبپالانو وروستی غونډ ځي «عکا» نومی ځای هم بېرته ونيو. کله چي د دې ځای د فتحی خبر خپور سو په ځینو نورو کلاگانو کي څه پاته عېسویان وتښتېدل. خو ځيني چي ونه تښتېدل د اسلامي حکومت اطاعت يې ومانه. په دې ډول تر کابو دوو سوو کالو وروسته د عېسویانو صلیبي جگړې د دوی په ناکامۍ اونهیلی، يې نتیجې پای ته ورسېدلې او دې ناورین ته د مسلمانانو په بري سره د پای ټکی کښېښوول سو. بیا څه موده

دغه صلیبی عیسویان غلي وه. خو ورپسې یې پر لوېدیځ فرهنگ باندي د اسلام د فرهنگ د پرله پسې غلبې او نفوذ له امله د «رنسانس» (نوی رغبت) د نهضت په لار اچولو سره عکس العمل وښود. کوم چي له آره د اسلام له فرهنگي نفوذ څخه د ژغورني لپاره وو. بیایې پر اسلام باندي له قهره ډکي نیوکي او بریدونه پیل کړل او په ډېر خښم او قهر به یې لوېدیځیان د مسلمانانو او عربو په نسبت له ستاینو او مننو څخه منع کول.

په دې حال کي سره د دې چي د اسلامي نړۍ، په ځانگړې توگه د منځني ختیځ اقتصادي وضعیت د اسلام د ځینو لارښوونکو د ناپامیو او نورو ظلمونو، د لوېدیځیانو د تېریو او د مغولو د تاړاکونو او نا امنیو له امله ویجاړ سوی وو، په آسیا کي له شمالي شام څخه د مسیحیت کلیسا له رښو وکښل سوه، د دغې سیمي ټول مسیحیان په اسلام مشرف سول او د عثمانی (ترکي) مسلمانو ټولو اکمنو لخوا د نړۍ په تاریخ کي د یوې سترې پېښې په توگه د مسیحیت ستره پلازمېنه قسطنطنیه په ۱۴۵۳ع، کال فتح سوه او په درسته ختیځه اروپا کي د اسلام اذانونه واورېدل سول. ځکه نو لوېدیځ وپتپیل چي د اسلام په وړاندي د تودې جگړې تر څنگ په تل تر تله توگه هغه جگړه او تېری په لار واچوي چي وسله یې علم او فرهنگ وي. هغه علم او فرهنگ چي د مسلمانانو د بري ټول وسایل او امکانات یې برابر کړي وه. بیا چي ناپلیون د اروپا د ختیځ هند په شرکتونو پسې د اسلام دروازو ته ودرېد او ورپسې لوېدیځ بڼکېلاک پسې راوړسېد او ورسره ورسره د مسلمانانو د وښتیا پر پیل سو، د لوېدیځیانو د څرگندو بڼکېلاکي هلو ځلو تر څنگ د هغو نامرئي نفوذ ته هم هلي ځلي چټکي سوې او دادی بیا هم په دې دوو وروستیو پېړیو کي یوې نوي او نامرئي صلیبي پراخي کلتوري جگړې اسلامي پولي د امریکا او لوېدیځ د خونړي امپریالیزم تر هر اړخیز یرغل لاندې راوستي دي. که څه هم په دې پرله پسې تېریو کي د امریکا او لوېدیځ د تفوق وسله بیا هم هماغه علم او فرهنگ دی، خو له نورو چلونو څخه یې کار اخیستنه هم له پامه نه ده غورځولې. لکه چي دا ځل یې پر هماغه

بيت المقدس باندي د اسرايلو په نامه دولت رامنځته کړ کوم چي بيا دا ډېر عمر د فلسطين بې دفاع مسلمانان او نور عرب وژني او خپل ټاټوبي يې وربوري سور اور کړی دی. پر دې سربېره يې دادی پر عراق او افغانستان باندي په لڅ لڅ وسله وال تېري سره د اسلام پر ضد هر اړخيزه او په ډېرو مېړنو وسلو فعاله توده جگړه هم پيل کړې او په لار اچولې ده. سياست، دپلوماسي، غولوني، معاملي، درواغ، د ملگرو ملتونو په نامه د سترو کفري ځواکونو له گومارلو عناصرو څخه جوړه موسسه، او نور دېته ورته ډېر سازمانونه، د اسلام ډارن رهبران او ماديات پال پوهان، چل ول، زور، ډالر او يورو، د ډله ييزو رسنيو د تبليغاتو بهير، د جاسوسي تنستي او خپل گومارلي او گوداگانان ټول يې په خورا زور او زور په لار او کار اچولي دي. خو د دې سره سره لکه چي حالات څرگندوي وضع بيا هم د نوو صليبيانو په گټه نه ده. د امريکا او د هغې د انډيوالانو د تېري په دې توپان کي رشتيانو مسلمانانو خپله سيخه لار ټينگه نيولې ده او د حق او باطل جگړه په ډېر شدت سره روانه ده. اوس داسي ښکاري چي په افغانستان کي د پاڅون کوونکو پر له پسې او کفر راپر ځوونکو بريدونو امريکايي او اروپايي کفار تر پزي راوستي دي، د امريکا اقتصاد مخ پر خرابېدو روان سوی دی او د افغانستان د جگړې پر سر د امريکا او نورو کفارو تر منځ سخت اختلافونه او جدي تضارونه رامنځته سوي دي. تر دې اغېز لاندي د اسلامي او کفري ارشوگانو مليوني پرگنې متوجه سوي او لاس په کار سوي او د لوی څښتن په فضل او ملاتړ به دغه نوي صليبيان هم د دوی د مخکنيو نيکه گانو غوندي د شرموونکو ماتو سره مخامخ سي. و ماذ لك على الله بعزير.

د حرمينو شريفينو او حاجيانو پر ضد د کفارو توپني او مطالب

د تاريخ په اوږدو کي ځيني پرنگيان مکې مکرمې، مديني منورې او د حجاز نورو سيمو ته يا غلچکي يا د مسلمان په لباس کي يا په نورو ډولونو ننوتلي دي. چي ځيني وژل سوي، ځيني مسلمان سوي او ځينو خپلو وطنو ته

په رسېدو سره خپلو واکمنو ته د هغو د سياسي، جغرافيوې او ښکېلاکي موخو د پلي کولو لپاره رېټونه او ليکني وړاندي کړي دي. پر دې سر بېره صليبي جگړه مارو د مکې مکرمې او مدينې منورې د نيولو هڅي هم کړي دي.

په ۵۷۶ سپوږميز کال چي صليبي عيسويانو عکا لاندي کړې وه، پر مدينه منوره باندي يې د ناپاک بريد کولو او د نبوي مسجد او د رسول الله ﷺ د مقدس قبر د وړانولو او د رسول ﷺ د مبارک جسد د وړلو پلان جوړ کړی وو. ځيني وايي چي د کرک د کلا رئيس پرنس ارنات (په ځينو ماخذونو کي رينالډ او په ځينو کي رينانډ Renand ياد سوی دی) لوړه کړې وه چي هغه به (العياذ بالله) د رسول الله ﷺ له مدفن څخه د هغه مبارک جسد را کاري او سوځي به يې. په دې موخه هغه د ۵۷۷ سپوږميز کال د حسن حسين د مياشتي په لومړۍ نېټه د يک شنبې په ورځ خپل پياوړی پوځ له عکا څخه د مدينې پر لور وخوځاوه. هغه د څو بېړيو ټوټي سره بېلي کړې او پر اوبانو يې بار کړې. کله چي د ايله عقبې ته ورسېدی د عقبې په خليج کي يې هغه ټوټي بېرته سره واچولې او بيا يې د هغو څخه په استفاده ينبع ته نژدې د حوراء پر ساحل بريد وکړ. بيا يې پرقافلو بريدونه وکړل او د يوې ورځي په واټن مدينې ته نژدې سول.

دغه مهال د اسلام ستر اتل غازي صلاح الدين ايوبی رحمۃ الله عليه ډېر سخت ناروغه وو او پوځونه يې هره خوا د صليبيانو سره په جنگ اخته وه. خو بيا هم د ايوبی کورنۍ يو قوماندان عزالدين فرخ شاه چي ښه چمتو والي يې هم نه درلود او په بل روايت حسام الدين لؤلؤ د پرنس ارنات مخنيوي ته ورغی او داسي يوه زوروره حمله يې پر وکړه چي د پرنس پوځ په زرگونو مړي پرېښوول او نور وتښتېدل. چي له دې وروسته پرنس د ختيځ پر ارشو هيڅ ټينگ نه سو. (مختصر تاريخ خلافت اسلاميه، ۱۹۷ مخ او دولت عثماني از اقتدار تا انحلال، ۱۹۶ مخ او Sir John Glub; The Lost Centuries, p.93).

ابن جبير رحمۃ الله عليه په خپله سفرنامه کي د دغي پېښي يادونه کوي او وايي: "کله چي اسکندر يې ته ورسېدو ومو ليدل چي ډېر خلک د رومي اسيرانو

ليدو ته ور درومي. اسيران يې چپه پر اوبانو سپاره کړي وه او ډول او سرنايې پسي وهل. هغه د پوښتنو او د ورکړل سوو معلوماتو پر اساس دغه کيسه کوي او وايي چي دغو مسيحي پوځيانو د حاجيانو بېړۍ لوټ کړي وې، بل ځای يې د حاجيانو شپاړس بېړۍ سوځلي وې، بيا چي عيذاب نومي ځای ته رسېدلي وه د حاجيانو يوه بله بېړۍ يې نيولې وه. د عيذاب پر لاريې د حاجيانو بل کاروان لوټ کړی وو او ټول کاروانيان يې وژلي وه. د يمن د سوداگرو دوې نوري بېړۍ يې چي د مکې او مدينې د يو کلني آذوغي څخه ډکي وې هم سوځلي وې او د يوې ورځې په واټن مدينې منورې ته نژدې سوي وه چي له مصر او اسکندريې څخه د مسلمانانو بېړۍ پسي ورورسېدې او له بله پلوه د نامتو حاجب لؤلؤ نومي په قومانداني هم مغربي سمندرې پوځ پسي ورورسېد. چي د جگړې په پايله کي ځيني مسيحيان ووژل سول او ځيني اسير ونيول سول.“ (وگورئ سفرنامه ابن جبیر ۹۲ مخ).

د فضائل المدينة المنوره په (۲ / ۲۵) مخ کي ليکي چي له دې امله اتل ايوبي رضي الله عنه پتېلې وه او نذر يې ايښی وو چي د کرک دغه واکمن ارزناټ نومی به نيسي او په خپل لاس به يې وژني. نو هغه وو چي په ۵۸۳ س. کال يې هغه د حطين په مشهوره او صليب ماتوونکې جگړه کي اسير کړ او په خپل لاس يې وواژه. رحمت دي وي پر دغسي هوډمنو مسلمانو رهبرانو او مرگ دي وي د کفارو پر گوداگانو او د مسلمانانو پر خواروونکو باندي.

بيا چي په ۱۳۱۲ع. کال کليسا د وين غونډه (Vienne Council) جوړه کړه پاپ پنځم کليمينټ په هغې کي عېسوي واکمنو ته هدايت صادر کړ چي په خپلو سيمو کي اذان منع کړي او د خپلو تر لاس لاندي سيمو مسلمانانو ته د حرمينو شريفينو د حج او زيارت اجازه ورنه کړي.

(Norman Daniel; The Arabs and Mediaeval Europe, p.258)
بيا د شپاړسمي عېسوي پېړۍ په لومړيو کي پر تگاليانو د خپلو صليبي موخو او طرحو په دوام چي په ډېر قساوت او خشونت سره يې تعقيبولې، غوښتل چي سره سمندرگي ته په رسېدو سره حجاز ته ورتېر سي، د جدې ساحل ونيسي، پر مکه مکرمه بريد وکړي او مسجد الحرام او کعبه شريفه له

منځه يوسي. بيا مدينې منورې ته ولاړ سي د حضرت محمد ﷺ مبارک قبر لڅ کړي، بيا بيت المقدس ته ولاړ سي، هغه ځای هم ونيسي او په دې توگه دغه درې ستر او متبرک جوماتونه په خپل اختيار کي راوړي. په دې موخه د پرتگال جنگي بېړۍ سره سمندرگي ته ورسېدلې او دوه واړه يې د جدې د ساحل د نيولو لپاره جگړې ته ورودانگل: لومړۍ يې په ۹۲۳ سپوږميز (۱۵۱۷ع.) کال او بيا يې په ۹۲۶س. (۱۵۲۰ع.) کال بريدونه وکړل خو دواړه واړه يې د عثماني دولت له ځواکونو څخه ماته و خوړل.

دغه راز ادميرال (امير البحر) البوکرک چې د پرتگال لپاره يې ستري مستعمرې تسخير کړې، په هند سمندر، سور سمندرگي، عربي سمندرگي او د فارس په خليج کي د پرتگال د بېړيو د حاکميت د ټينگولو لپاره امر ور کړ چې ټول هغه حاجيان چې د آسيا د سهيل ختيځو هيوادونو، د هند د نيمې وچي او د افريقا له ختيځ څخه په بېړيو کي د حج د فريضې د اداکولو لپاره روان وه ونيسي يانې په اوبو کي غرق کړي يا يې په اور وسوځوي او يا يې په لويو لوبو کي تېل داغه کړي.

روسی تاريخ پوه گريگوري بونداريفسکي ليکي: ”ما د پرتگال د پاچا دوهم ايمانويل په نامه د البوکرک ليک موندلی دی چې په هغه کي نوموړي وړانديز کړی دی چې سپاره ځواکونه دي د ينج ساحل ته ورسول سي څو د هغو بېړيو چې د هغه مهال نوي نظامي لاسته راوړني بلل کېدې د توپچيانو په ملاتړ په يوه برېښنا ډوله بريد د مدينې منورې ښار فتح او د حضرت رسول اکرم ﷺ مبارک جسد د هغه له قبره راوکاږي او د نيزبون ښار ته يې ولېږدوي، څو وروسته اسلامي واکمنو ته وويل سي چې دغه جسد به د حضرت عيسى عليه السلام د تابوت، بيت المقدس او د منځني ختيځ د ځينو نورو محکو په بدل کي وروسپارل سي. خو پرتگاليان د دې نخښې په پلي کولو بريالي نه سول.“ (قيافه واقعي دشمنان مردم مسلمان ۱۲مخ).

احمد السباعي د مکې په تاريخ کي ليکي: د چرکسي واکمنو (کوم چې تر ايوبيانو وروسته واک ته ورسېدل) په پېر کي د پرتگاليانو بريدونه پر عربي سواحلو

زيات سول. په دې بريدونو کې هغو وکولای سول جدې ته ورسېږي. چرکسي سلطان غوري اړ سو چې جدې ته پوځ ولېږي او له هغه ځايه دفاع وکړي. د دغه پوځ د قوماندان په امر په ۹۱۸ سپوږميز کال د جدې دېوال ووهل سو او د دې سره سم سمندري ځواک د کمران ټاپو ته ولېږل سو چې له هغه ځايه د عربي ارشو څخه د دفاع عمليات تر سره کړي.

بيا د ۹۴۸ س. کال په لومړيو کې پرتگاليانو جدې ته نژدې په ابوالدواثر نومي ځای کې واړول. د دوی په پوځي ځواکونو پنځه اتيا بېړۍ ډکې وې. له دې امله د مکې والي ابونمي د جهاد رغ وکړ، د مسلمانانو ستر پوځ جوړ سو جدې ته ورسېدل او د وسلې په زور يې د پرتگاليانو دغه تېری دفع کړ.

په اندلس کې د لوېديزيانو زړه بوړ نوونکي ظلمونه

لکه چې ټول پوهيږو ځوارلس سوه کاله دمخه نړۍ ظلم، وحشت بربريت، بې دينی، بداخلاقو، جهالت او داسې نورو ډېرو ناوړو عادتونو او مفاسدو پر سر اخستې وه. د دغو ناوړو چارو د له منځه وړلو، سمون راوستلو او د نړيوالو پر سمه لار برابرولو لپاره يوه ستر بدلون او اوښتون ته اړتيايدل کېدل. لوی څښتن ﷻ د دغو ناسمو د سمون لپاره خپل ستر استازی حضرت محمد ﷺ د قرآن او اسلام سره راواستاوه. دا ځل له حجاز (مکې مکرمې او مدينې منورې) څخه د کفر د تيارو او د اسلام د رڼا مبارزه او جگړه پيل سوه. حق څنگه چې حق دی او ژر د بصيرت پر خاوندانو اغېز کوي پر باطل باندي څنگه چې باطل او د کرکي وړ دی ډېر ژر او په پراخه پيمانه بريالی سو او رڼا يې د نړۍ گوټ گوټ ته ورسېده او بالاخره تر اسپانيې ورتېره سوه.

لکه څنگه چې پوهيږو اسلام د انساني ژوند په ټولو برخو کې ژور او بنسټيز بدلون راوستی، نړۍ يې په خپلو معنوي ارزښتونو او عملي کارونو او د هغو په اغېزو له پوپنا کېدو وژغورل او د سترو سمونونو او پرمختيا پر لور يې روانه کړه. بشریت ته يې د دې او هغې نړۍ د نېکمرغۍ لار پرانيستل او وښوول. قرآن او اسلام څنگه چې د ټولې نړۍ لپاره دی په خپلو پيغامونو او مستقيمو او غير

تورتاریخ او شومي موخي ۵۵

مستقیمو اغېزو ټوله نړۍ روښانه کړه او په ټوله نړۍ کې یې بشریت وښی او راپاخواوه. په دې ترڅ کې چا چې حق ته غاړه کښېښوول او د عقل لار یې واخیسته وژغورل سو او د مسلمان په ویاړلې نامه یاد سو او د هغو چې طاغوتیان، ظالمان او مفسدان وه، تر مادي گټو نه سوا ی تېرېدلای او د مظلومو انسانانو گړالي یې نه خوشي کولې، ابدی بدمرغي ور په برخه سوه، د کفارو او مشرکینو په نومونو یاد سول او د اسلام او مسلمان سره یې ضدیت راواخیست.

د کفر او اسلام د دې مبارزې تاریخ ته چې لږ څه څیر سو اسلام نړۍ او نړیوالو ته سمون، عدالت، برابري، وروري، سوله، هوسایي، ساده ژوند خوښونه او ښکمرغي، پوهه او پرمختګ ور په برخه کوي، خو کفر مادیاتو او په نړۍ کې چې هر ځای شته وي؛ لکه تیلو، معدنونو، تجارتي گټو او امتیازاتو او داسې نورو ته رسېدل او پر هغو انحصار او خپته اچول او یو له بله رقابت، د جگړو د اورونو بلول او د ضعیفو ولسونو لخواړول، لاندې کول او مزدور او مړي کول په اصطلاح خپله شریفانه دنده بولي. خپل ډول ډول او بې پایانه مفسد او عیاشۍ او منحط مادي نظام غوره، مترقي او حق ښيي. لکه چې په دې لار کې یې د اسلام او مسلمان سره په جگړه کې ډېر کرغېږن او تور تاریخ شاته پرې ایښی او اوس له یوه پلوه د نوي، اوسمهالي تخنیک او وسلې په زور له فرعونیته کار اخلي او بل پلوی یې ډول ډول شیطنتونه او د مسلمانانو د غولولو او د هغو د مړي کولو لپاره ډول ډول ټکی برگی. په لار اچولې او د نړۍ په گوټ گوټ کې ستر او زړه بورنوونکي وړانۍ او فسادونه کوي، مظلوم اوبې وزلي مسلمانان په ډله ییزه توګه وژني (چې د امریکایانو او نورو کفارو په هراړخیز ملاتړ د اسرائیلو لخوا د فلسطین د بې دفاع ولس شپه او ورځ پرله پسې وژل او کړول یې یومثال دی) او بیا د دې سره سره په بې حیايي سره ځانونه د بشر او ښځو د حقوقو مدافعان او د مدنیت او آزادۍ اتلان بولي. (او د دې تبلیغاتو تر تاثیر لاندې د مسلمانانو د ناپوهانو عقلونه لاپښوته ولاړ سي او چې څه مادي گټه وي د حق او باطل د بېولو سترګې یې هم ړندې سي) تاسې لږ څه څیر سی په دې وروستیو

مهالونو، په تېره په تېرو دېرشو کلونو کې د ختیځ او لوېدیځ د ځناورو کفارو لخوا زموږ پر مسلمان هیواد او ولس څه ناتارونه، وړانې، وژنې، خواری او سترپاوي روانې او تېرې او زموږ د لا خوارېدو لپاره څه ډالرونه لگېږي او څه توطیې او د سیسې او جاسوسی او په سترو لگښتونو تبلیغات روان دي؟ له بده مرغه زموږ ډېر ناپوهه او بې بصیرته ساکبان دا ټول جنایتونه او دا غولوونکي ډرنامي د سر په سترگو ویني او بیا هم لگیادي د دغو جنایتکارو کفارو په ملاتړ او د خپلو بې وزلو او درېه درو مسلمانو خلکو پر ضد په هلو ځلو سترې دي. او ځینې یې بې ځایه دلایل او اوتې بوتې هم وړاندې کوي. دلته موږ له دغو کسانو څخه پوښتنه کوو چې دغه سرابن کفار ولي په افغانستان او عراق کې خپل خلک د مرگ خولې ته تړي؟ ولي دا دونه رسوایی پر ځانو مني؟ ولي د دوی خپل خلک او نړیوال د دوی د دغو جنایتونو پر ضد اعتراضونه او مظاهرې کوي؟ او ولي دوی دا دونه بې خرته لگښتونه کوي؟ که دوی دا کومکونه د بشریت په خاطر کوي، په هند کې یوه افغانه مهاجره پېغله وه چې د کور د کرایې او وچې ډوډۍ پیسې یې نه درلودې. د دغو کفارو د نړیوال سازمان (ملګرو ملتونو) د مهاجرو ادارې د غي پېغلي ته د میاشتي اته سوه دېرش هندی کلداري ورکولې، بیایې هغه پر بندي کړې. هغې چې څو میاشتي هرڅه زارې ورته وکړې، د دوي بشردوستي یې راونه پارولای سوه. هغې ورته ويلي وه چې پر ما د څو میاشتو د کور کرایه پاته ده او څو میاشتي مې په پور گزاره کړې ده او س دغه پیسې راڅخه غواړي. په جواب کې د ملګرو ملتونو یوې کارمندي ورته ويلي وه چې ولاړه سه بد لمنې وکړه، د ځان د ډوډۍ د پیدا کېدو لپاره خو داڅه بد کار نه دی!! هغه وو چې پای هغې بې وزلي افغاني پېغلي د مهاجرو په دفتر کې ځان په اور لولپه کړ او په خپله مړینه یې د دې کنجوسو کفارو پر تندي تور داغ پرېښود. دغه دی د دې کفارو د بشر دوستۍ اصلي ماهیت!

ښه رابه سو خپلو خبرو ته. د کفر او اسلام د مبارزو په لړ کې د اسلام سپېڅلی دین د هغه د حقانیت له برکته تر اسپانې، صقلیې (سیسیل) او

نورو لوېديزو سيمو ورسېدی.

د اسلام د اموي خليفه عبدالملک بن مروان په وختو کې د افريقې ټوله وچه د اسلام په نور مشرفه سوه. د ولید بن عبدالملک په وختو کې موسی بن نصير نومی د افريقې د والي په توگه په قیروان کې اوسېدی. د افريقې د لويي وچي مخامخ د اروپا په جنوب لوېديزه برخه کې يوه ټاپووزمه ده چې اسپانيه (Spain) يا اندلس ورته وايي او د سمندر د لسو يا دوولسو ميلو په اندازه ارشويي (چې ډېر لږ واټن دی) له افريقې څخه بېلوي. د اوومي عېسوي پېړۍ په وروستيو کې د دې هيواد خلکو خورا ترېخ ژوند درلود. د هيواد نيم وگړي مريان وه او ژوندي يې د څارويو تر ژوند ډېر بتر وو. د دوی په کار به د دوی بادارانو عیاشۍ کولې. مريي د خپل بادار له اجازې پرته واده نه سواي کولای او په ډېره وړه گناه به د وژلو فيصله پر کېده. د ملک له منځنۍ تپۍ (طبقې) څخه درنې ماليې اخيستل کېدې. مخکې او جايدادونه د واکمنو او پادريانو وه. د واکمنو او پادريانو محلونه او خانقاوي په بنکلو نجونو پري خانې گرځېدلي وې. اخلاقي ورانې خپل اوج ته رسېدلې وه. د مذهبي لږکيو سره ډول ډول ظلمونه کېدل. لنډه داچې ناخوالي دونه ډېري سوي وې چې مظلوم او مقهور رعایا د «تنگ آمد بجنګ آمد» حالت ته رسېدلي وه. چې کله کله به د ولس د بې وزلي تپۍ د سړو ساوو لوگي ان د فتنې او ورانيو لمبې سوي.

د مراکش په شمالي ساحل کې د سبته نومي ملک يو سردار يوليان (کاؤنټ جولین) نومېدی. ده خپله يوه ډېره بنکلي او د نازک اندام درلودونکې لور چې فلوريډا نومېده د دغه هيواد د ټولو اک زرزريق (راډرک) په دربار کې د هغه هيواد د هغه مهال د دود سره سم د درباري او مذهبي زده کړې لپاره ورلېږلې وه. خو د دې هيواد دغه وروستی ټولو اک تردې کچې بدکاره او عیاش سوی وو چې د دغې نجلۍ سره يې په زوره بد لمني وکړه. د دې خبرې څخه لور پلار ته خبر ور کړ. څنگه چې يوليان يو معتبره واکمن سردار وو بد يې يووړه او د غچ اخيستلو په لټه کې سو. خپله لور

يې په يوچل (د هغې د مور د سختي ناروغۍ له امله کورته د څو ورځو تلو په پلمه) خپل کورته راوسته. وايي چي رزريق د خدای په امانۍ پر مهال هغو ته ډېر شته ورکړه او هيله يې ځني وکړه چي زه د بنکار لپاره څو نيو بازانو ته ضرورت لرم، ماته يې له هغه ځايه راواستوه. يوليان ورته وويل: « زه به داسي بازان در ولېرم چي په خپل ژوند دي نه وي ليدلي ». هغه وو چي بيا د افریقي والي موسی بن نصير ته ورغی او هغه يې د اندلس نيولو ته وهڅاوه او د کومونو ژمنه يې ورسره وکړه. هغه پخوا لا په دې فکر کي وو او له خدايه يې دغه گړی غوښت. هغه وو چي د اسلام د خليفه وليد بن عبدالملک تر اجازې اخیستلو وروسته يې د اسلام اتل جنرال طارق بن زياد په ۹۱ سپوږميز کال چي د ۷۱۰ عيسوي کال د جولای سره سمون خوري په يوه روايت د دوولسو زرو او په بل روايت د شلو زرو لښکرو سره د اندلس د نيولو چاري ته وگوماری. (د اندلس د سمندر د ختيزي غاړي هغه غرگوتی چي تر ټولو دمخه د اسلام د سپېڅلو او اتلو مجاهدينو د پښو مچولو وياړ ور په برخه سو د [جبل الطارق] په نامه ونومول سو. دغه غرگوتی اوس هم په لږ بدلون [جبرالتر Gibraltar] بولي). طارق چي کله د اندلس ځنډي ته ورسېدی تر ټولو دمخه يې ټولي هغه بېړۍ چي خپل پوځونه يې پکښي ور رسولي وه وسوځلي او په دې توگه يې اسلامي پوځ ته له بري يا شهادت پرته بله لار پرې نه ښوول.

د جگړې په پايله کي رزريق د سمندر اوبو يووړ او د هغه زيات شمېر پوځيان يا د مسلمانانو تر تبخ تېر سول او يابه سمندر کي ډوب سول، او پای اندلس د اسلام لښکرو فتح کړ. دا د ۹۲ س. (۷۱۱ ع.) کال پېښه وه. تاريخونه وايي چي په طارق پسي موسی هم ورغی او په ډېرو جگړو کي تر برخي اخیستني او د ټول اندلس تر مطيع کولو وروسته يې د ټولي اروپا د نيولو او د اسلام په نور د هغې د روښانولو او د ملعونو، بدطيتو کفارو له کليساوو څخه د باطل د آواز پر ځای د توحيد دکلمې د اذان د پورته کولو لپاره يې داسي نقشه جوړه کړه چي: داروپا ډېره ښايسته محکمه به د حقه خلافت د وارثانو تر پښو لاندي کړي. د سترپاپ د ناستون له کليساوو څخه به د حق او

﴿الله اکبر﴾ آوازونه او چت کړي. له هغه ځايه به ختيځ ته مخه کړي او د بېزنتين د سلطنت په پلازمېنه قسطنطنيه کې به د شام د پوځونو سره يوځای سي او د دغسي سترو فتوحاتو مبارکي به يوبل ته د باسپورس پر غاړو ورکړي. موسی په خپله باطل راپرځوونکې توره د دې نقشي رنگول پيل کړه او د فرانسې څو سرحدي ښارونه يې ونيول. خو له بده مرغه د خلافت د دربار د دې کار د نه کولو حکم دا نقشه شنډه کړه.

په دې ډول مسلمانان ترنژدې اتو پېړيو پر اندلس په سترتوب او برم واکمن پاته سول. هغو پر دې سربېره چې د هغه ځای خلک يې د اسلامي عدل په پلي کولو له ټولو ناخوالو وژغورل او هوسا او آرام ژوند يې ورپه برخه کړ، دغه هيواد يې د هنرونو، پوهنو، فرهنگ او تمدن، سوداگرۍ، جنگي فنونو او وسلې جوړولو، ډول ډول ايجاداتو او ډېرو نورو پرمختياوو او د نوم او شهرت لوړې پورې ته ورساوه.

دا خبري د ټولو تاريخونو په اتفاق؛ په تواتر جوتي سوي دي. خو موږ د يوه فرانسوي تاريخ ليکونکي موسيو سيديو خبري دلته يوازي د بېلگې په توگه رانقلوو، هغه وايي: «موسی بن نصير په هره چاره کې ډېر عدل کاوه چې له امله يې د اندلس داسي سمسورتيا او د خلکو يې داسي هوسايي په برخه سوه چې د هغه ځای د مخکنيو واکمنو [گاتانو] په پېر کې يې هيڅ نه وه په برخه سوې». بل ځای ليکي: «داندلس عرب په علومو، فنونو، صنعت، حرفت او اخلاقو کې تر پرتگيانو ډېر ښه او لايق وه. هغوی داسي کریم او سخيان وکړي وه چې د ځوانمردۍ په لار کې تر خپلو ځانو لاتېرېدل. داسي نه وه چې هغوی وحشيان وه او د خپلو ځانو په ارزښت نه پوهېدل، بلکې هغو د خپلو ځانو قدر هم ډېر ښه پېژندی».

خو وروسته کور جنگيو او د اندلس او عربو د خلفاوو او امراوو لنډ پارو دغه ستره اسلامي واکمني کمزورې کړه، سرحدي عېسوي حکومتونو ته د مداخلو او تېريو موقع په لاس ورغله او تر ډېرو جگړو او وینو تويولو وروسته يې هغه راوپرځول.

کله چې لاد « غرناطې » (گرېناډا) په نامه سيمه د مسلمانانو په لاس کې وه د « قسطلې، قشتالي يا کاسټيل » (Castile) د سيمي واکمني « ايزابل » (Isabelle) نومي د « آراگون » (ارغون؛ Aragon) د سيمي د واکمن فرډينينډ (Ferdinand) سره په ١٤٦٩ع. کال واده وکړ او په ١٤٧٩ع. کال پر قسطله، ناوار او آراگون باندې واکمن سول. هغو د غرناطې واکمن ابوالحسن ته سفيران ولېږل او د زور په منطق يې ورته وويل چې: ”ستا پلار مور ته خراج راکاوه، ته هم مور ته د خراج راکول ومنه او د هغه پاته خراج سره يې چې اداينه يې پر تا واجب ده ژر را ولېږه.“

سلطان ابوالحسن سفيرانو ته وويل چې دواړو واکمنو ته ووايست چې اوس د غرناطې په خزانو کې د سرو او سپينو زرو سکې تمامي سوي دي، خو د هغو پر ځای د عبسويانو د سينو د څيرلو لپاره يوازي توري پاته دي. په دې ځواب پسې سمدلاسه ابوالحسن چې يو ډېر زړه ور او شجاع واکمن وو جنگ پر پيل کړ. خو له بده مرغه د دغه زړه ور ابوالحسن دوو زامنو ابو عبدالله او يوسف د پلار په وړاندې د بغاوت رې پورته کړ او د غرناطې يوه برخه يې ځني ونيول. په دې ترڅ کې ابو عبدالله د پلار آزار ووايه د عبسانانو په لاس ورغی او د فرډينينډ سره بندي سو. پلار چې يې دا وضع وليدل تردې سلطنت تېر سو، او ورور يې د چارو واگي په لاس کې واخيستې. فرډينينډ ابو عبدالله پر ور خوشي کړ او غرناطه يې ځني ونيول. خو څه مهال وروسته فرډينينډ غرناطه داسې محاصره کړه چې ابو عبدالله اړ سو چې د فرډينينډ سره د سولي خبرې پيل کړي. فرډينينډ د غرناطې د ترلاسه کولو په بدل کې ومنل چې: د مسلمانانو په آزادي کې به څه توپير نه راځي. د هغو پر شتو او دارايي به تېری نه کېږي. وسلې به نه ځني اخیستل کېږي. د هغو دين، جوماتونه، او رسوم به له بلوسې څخه خوندي وي. د هغو د سپه سالارانو عزت او دندې به نه ځني اخیستل کېږي. قاضيان به چې د اسلامي شريعت سره سمې پرېکړې کوي پر خپل حال پاته کېږي او تر پخوانيو محصولونو زيات محصولونه به له مسلمانانو څخه نه اخیستل

کیري. پر دغو شرطونو باندي سوله وسوه. ابو عبدالله ته يې د هغه مهال ديوه کروړ څلوېښتو لکو پنځه سوو روپو د ورکولو پر وعده سربېره په اندلس کي د پاته کېدو يا په دوو مياشتو کي افريقې ته د تلو اختيار هم ورکړ او د بحري سفر د امکاناتو او اخراجاتو د برابرولو ژمنه يې هم ورسره وکړه. بالاخره غرناطه تر نهو مياشتو سختي کلابندی وروسته عيسويانو فتح کړه او فردينيډ او ايزابل ته د کاتوليک پاچهانو لقب ورکړل سو. ابو عبدالله د ۱۴۹۲ع. کال د جنوري پر دوهمه د سهار تر لمانځه وروسته خپل کور کهول او پنځوس تنه ملگري او خدمه د غرناطې د الحمراء له نامتو او ښکلي ماني څخه وايستل، د افريقې په نيت يې رهي کړل او خپلو دښمنانو ته يې وويل: ”ورځي هغه کلاوي ونيسي چي لوی څښتن زموږ د بدو اعمالو (عياشيو او يو له بله دښمنيو) له امله زموږ څخه واخيستي او تاسي ته يې درکړي“.

د يو څو شېبو خوښيو د پېښو سزا ورکړه

يو له بله د ښمنيو تل تر تله درېه درکړه

کله چي ابو عبدالله تر باب الجدور نومي ځای ووتی فردينيډ او ايزابل د خپل حشم او خدم سره ولاړ وه. ابو عبدالله وغوښتل چي د هغو د تعظيم لپاره له آسه ورته راکښته سي، خو فردينيډ پرې نه ښووی يوازي يې روغېر ورسره وکړ او کلې يې ورڅخه واخيستي، خپلي مېرمني ته يې ورکړې، هغې خپل زوی ته ورکړې او هغه خپل سپه سالار ته وسپارلې. د ابو عبدالله زوی يې چي هغو يرغمل نيولی وو ور خوشي کړ او د اندلس له خاوري ووتل. هلال غروب وکړ او صليب پورته سو. د دې سره سم يې ښار په ډېوو رڼا کړ او په ټوله مسيحي نړۍ کي د خوښيو جشنونه جوړ سول. (داوه د بي همتمۍ او نفاق يابله). د دې سره سم د اندلس هغه اسلامي دولت چي په ۷۱۰ع. کال هلته ټينگ سوی وو په ۱۴۹۳ع. کال له عربو څخه د تل لپاره واخيستل سو. المقرري په خپل تاريخ کي ليکي: کله چي ماپه « فاس » کي خپل تاريخ ليکي په ۱۰۳۷س. (۱۶۲۷ع.) کال له ابو عبدالله څخه پاته کسانو په خير اتونو گزاره کول او ابو عبدالله په ۹۴۱س. (۱۵۳۴ع.) کال په فاس کي مړسوی وو.

دلته بايد ياده کړو چې د فردينيډ کوم شرطونه چې د غرناطې دورسپارلو په بدل کې يې د مسلمانانو په وړاندي منلي وه، لکه چې موسيوسيديو اونورتاريخ ليکونکي وايي د سياسي چل ول او پگماری، له مخي وه او په دې غرض وه چې پر غرناطه قبضه ولگوي. هغه پوهېدی چې د مسلمانانو شمېر زيات دی او شتمن هم دي. آزادي او خپلواکي يې هم ډېره خوښيږي او ځانونه پر ورکوي، نو يو وخت لانه يو وخت بېرته پر ور پورته کيږي. له دې امله هغه په ټينگه پتيلې وه چې مسلمانان د عبادت له اسلامي طريقې او اسلامي او عربي اخلاقو څخه پردي کړي. که د هغه وس رسېدلای دغه بدلون يې سمدستي عملي کاوه. خو هغه بېرېدی چې پکښي ناکامه به سي. له دې امله هغه تر ټولو لومړی ډېر داسي جاسوسان وټاکل او وگومارل چې په ښکاره ډېر وگړيال عېسويان ايسېدل. دوی د مسلمانانو په وړاندي د ښې روپې په تر سره کولو سره هغوی ته دا يقيني کړه چې عېسويان د دوی سره بدنه کوي او په دې ډول يې تېر ايستل. کله چې د عېسويانو پښې ښه ټينگي سوې پر اندلسي يهودو يې ډول ډول وحشيانه ظلمونه پيل کړل او له دې امله مسلمانان هم په اندېښنه کې سوه. دغه مهال دغو شيطان صفتو جاسوسانو اندېښمنو مسلمانانو ته سلا ورکړه چې تاسو ته ښايي چې عېسوي سي، که نه ښايي پر تاسي هم هغه عذاب چې پر يهوديانو راغلی دی، نازل سي. د دې سره سم نصراني حکومت عام اعلان وکړ چې : « ديني آزادي نسته او اوس څوک د اسلام ارکان او فريض په ښکاره نه سي ترسره کولای، او که څوک د اسلام دين پرېږدي او نصراني سي شته او زربه ورکړه سي».

بيا فردينيډ په ١٤٩٩ع. کال کې پاچايي فرمان صادر کې چې : « په اسپانياکي هغه څوک چې عېسوی نه وي نه سي اوسېدلای، ټول هغه مسلمانان دي چې نه عېسوي کيږي له دې هيواده ووزي ». د دې فرمان تر صادرېدو وروسته د کمزوري طبيعت څښتنو مسلمانانو کليساووته تله راتله پيل کړه او د مسلمانانو ماشومانو ته يې « پتسما » (Baptism د عېسوي مذهب يو دود دی. کله چې ماشوم وزېږي پر سر يې مقدسي اوبه ور پاشي.

په دې ډول هغه عېسوی باله سي). خو کوم مسلمانان چې پر خپل دین ټینګ وه او خپل گران او سپېڅلی اسلام یې نه پرېښووی، پر هغو یې ډول ډول ظلمونه وکړل. د هغو کښتونه یې ور وسوځل، شته او جايدادونه یې ور ضبط کړل او هغوی یې له ملکه بهر وشړل.

په ۱۵۲۴ع. کال د والنسه نومي سیمې نصراني واکمنو هم مسلمانانو ته حکم وکړ چې نصراني سي. هغو د والنسه پاچا پنځم شریکان کرلوس ته له دې امله شکایت وکړ خو دگټې پرځای یې تاوان وکړ او په دې هکله سختي لازياته سوه. پاچا دا خبره د دیني پلټنو محکمې ته راجع کړه. دغې محکمې پرېکړه وکړه چې مسلمانان دي عېسوي سي خو چې نه عېسوي کېدل د محکمې په پرېکړه په زرگونو مسلمانان په اور وسوځل سول. موظف وگړو په بني لاس کي توره او په کین لاس کي صلیب نیولی وو په مسلمانانو پسي به گړخېدل، د اسلامي شعایرو له ترسره کېدو به یې راگرځول او عېسوي کول به یې. تردې چې د غرنیو سیمو مسلمانانو به هم د دغو متعصبو عېسویانو له لاسه سمه ورځ نه لیدل. پای د غرناطې د محکمې رئیس لارډ بشپ له پاچا څخه فرمان تر لاسه کړ چې مسلمانان نه مذهبي مراسم تر سره کولای سي، نه خپل لباس اغوستلای سي، نه عربي ویلای سي، نه غسل کولای سي. البته په لوېدیزه نڅا کي د دوی گډون لازمي دی او مسلماني بنځي به له کوره دباندې بېله بوغرې وزی. د دې فرمان په رايستلو سره مسلمانان اړ سول چې وسلې ته لاس واچوي، خو عېسویانو مات کړل او اړسول چې غرونو ته پناه یوسي. په غرونو کي سره راغونډسول او د عېسویانو سره یې تر ډېرو کلونو سختي جگړې په لار واچولې. خو عېسویانو په هغو کي ریښې وځغلولې چې په دې ډول ډېر د دښمن د چلونو په لومو کښېوتل، سره وپاشل سول، ځیني نصراني سول او نور افریقې ته وتښتېدل. بیا په ۱۶۰۹ع. کال بل پاچايي فرمان راووتی چې د والنسه او مرسیه د ولایتونو مسلمانان دي گړدسره له ملکه ووزي. له دې امله ځیني مسلمانان افریقې ته کډه سول او ځیني فرانسې ته ولاړل، خو هغوی هم څنګه چې هلته هم د نصرانیت منلو ته اړ سول افریقې ته مهاجر سول.

پوځ د سنا او کونسلر (د رومي واکمن لقب) له واکه ووتل، پوځيانو اغتشاش وکړ او سزار اړ سو چې د روم پر قانون پښه کښېږدي او د خپل پوځ د جنرالانو سره په جگړه کې را ښکېل سي او پر هيواد کورنۍ جگړه مسلطه کړي. پای د هغه د هيواد د ټولو لويانو او کوچنيانو د هغه له کړنو څخه بد راغله، بالاخره د روم ځينو لويانو د هغه د وژلو دسه جوړه کړه او د يوه ملي جشن په مراسمو کې چې سزار ورننووت او ټول د هغه په درناوي ولاړسول يوه لوی چارواکي له سزار څخه وغوښتل چې د هغه د ورور تر تبعيد تېر سي، خو سزار په قهر کېږي. دغه مهال ويني چې څو تنه توري پر را باسي. سزار چې هري خواته گوري بېله تورو يې بل څه نه تر سترگو کېږي. په دې ډول ځان د تورو وارونو ته سپاري او وژل کېږي. بيا څنگه چې روميانو په نړۍ کې خپلو ځانو ته ډېر دښمنان پيدا کړي وه نو بالاخره د روم امپراتوري د هغې د خپلو دښمنانو په لاس ړنگه او درې وړي سوه.

دا چې امريکې اوسمهال خپل ځان د نړۍ ژاندارم او ټاټه دار جوړ کړی دی او هر ځای چې وغواړي د جگړو د اورونو په بلولو سره د وینو ولې بهوي. په تېره يې پر اسلامي امت ډېره بده ورځ راوستې ده. ټول مسلمانان يې په وېر اخته کړي، څوک ساندي وايي، څوک په زندانونو کې ډول ډول کړاوونه گالي، څوک ټيبي ټيبي پراته دي، څوک د شهادت جامونه پر سر پورته کوي، د ځينو مسلمانو خوندو پر عزت تېري کېږي. له وپټام څخه نيولې تر افغانستان او عراق پوري ټول د امريکايي ترهگرۍ ښکار سوي دي او نورو ته هم گواښونه کوي. د امريکا دغه خونړي امپرياليزم تر اوسه پر څه د پاسه شپېتو هيوادونو باندي تېري کړي دي او په دغه د شيطان او شر او فساد په هيواد کې تر پنځو سوو زيات وسله وال تنظيمونه په اسلامي نړۍ کې فتنې او وړاني خپروي. نو آيا تاسي څه فکر کوئ چې د دغه هيواد درنده خوبه واکمنان به د ژول سزار او هټلر په برخليک اخته نه سي؟ او دغه هيواد به پای د روم، فارس، برتانيې او نازي المان غوندي د هغه د دښمنانو په لاس درې وړي نه سي او دغه متحده

ایالات به په متفرقه او بېلو بېلو ایالاتو وانه وړي ؟ په داسي حال کي چي د "مدینه سے وائٹ ھاوس تک" کتاب د (۱۴۹) مخ د څرگندونو له مخي: "تر اوسه د امریکا په دننه کي تر دوه نیم سوه زیات بېلتون غوښتونکي او ترهگر سازمانونه فعالیونه کوي. خو د امریکې رښي یې پر فعالیتونو تر زیاته حده خوله پټوي. اوس په امریکا کي فکري او توکمیز لیبروالی دونه زیات سوی دی چي د هغې راتلونکي یې زښته زیاته تیاره کړې ده. له ډېره مهاله د امریکا پر دولتي، تجارتي، ښوونیزو، او نورو ادارو باندي منظم بریدونه کیږي، چي په ځینو کي یې موټر بمونه هم استعمال سوي دي او له امله یې په زرگونو وگړي وژل سوي او په ملیونونو ډالر تاوانونه وراوښتي دي".

ای لویه څښتنه! ستا د نبي امت د کفارو د جگړو، ډول ډول فتنو او فسادونو په دې تورتم کي په ویر ځنګیږي او ویني، غوښي او هډوکي یې د بمباریو په دورو او باروتو کي پاش پاش کیږي! لویه څښتنه ته پر ور حمیره! ته د دې خپل اسلام ژغورني ته یو صلاح الدین ایوبي یا احمد شاه ابدالی را وپاڅوه! خوله دې بد معاشي او ترهگري، مادي او طاغوتي امریکا څخه د دې مظلومانو غچ واخلي او ستا پر مخکه هر لوري ته د ﴿جَاءَ الْحَقُّ وَزَهَقَ الْبَاطِلُ إِنَّ الْبَاطِلَ كَانَ زَهُوقًا﴾ خوره زمزمه په سترتوب او پرتم سره خپره سي. الهي دا خو تانه ډېره آسانه ده.

د امریکا اصلي مقصد څه دی؟

نن مهال امریکا د بېروکراسی، پټو څارگرو څانگو (خفيه جاسوسي ایجنسیو) او خپل پوځ په ولکه کي را ښکېل سوې ده. له دې څخه نه یوازي د امریکا بشپړه ټولنه، بلکي ټوله نړۍ د سختو خطرونو سره مخامخ سوې ده. نن چي په هغو هیوادونو کي چي د امریکا تر لاس لاندې دي او په خپله امریکا کي پر انساني حقوقو کومه بده ورځ راغلې ده تردې دمخه هیڅ نه وه لیدل سوې. امریکا د دې پر ځای چي خپل خلک د بهرنۍ نړۍ له حقایقو څخه خبر کړي، هغو ته فریب ورکوي او د حقیقتونو اصلي

انځور نه ورته څرگندوي.

د عراق د ابو غُرَب د زندان معامله وي، که په بېلابېلو جېلونو کې د افغانانو د تعذيب او کړولو خبره، د امریکا حکومت خپل هر اقدام سم او روا (Justified)، د خپل امنیت لپاره ډېر مهم (Protective)، بلکې منصفانه او پر ځای بولي. د ستمبر د يوولسمې پېښې امریکا او ټوله نړۍ د سختو کړاوونو سره مخامخ کړه. خو د امریکا د عدل او انصاف دا حال دی چې تر اوسه يې په دې هکله له هيڅ گرم شخص څخه څه پوښتنه نه ده کړې او د دې پېښې گرمه بهرنۍ نړۍ ښيي.

د ۲۰۰۴ع. کال په جولای کې په امریکا کې يو په بل پسې دوه مهم رپوټونه خپاره سول. لومړی رپوټ د سنا د مجلس د څارگرې (جاسوسۍ) ادارې وو. په دغه رپوټ کې راغلي وه چې د امریکا د جاسوسانو ادارو د عراق د کېمياوي وسلو په هکله داسې ناسم اطلاعات را غونډ کړي وه، چې د هغو له مخې بش ته پر عراق باندي د بريد کولو جواز ورکړل سوی وو. د دغه رپوټ سره سم سي آی اي هم په دې اړه چې صدام د القاعدې سره اړيکي لري غلط رپوټ ور کړی وو.

دوهم رپوټ د ستمبر د يوولسمې د چينل د لسو غړو وو چې پر (۵۷۵) مخونو مشتمل وو. په دغه رپوټ کې هم د بغداد او القاعدې اړيکي رد سوي وې. په رپوټ کې پر دې خبره ټينگار سوی وو چې د منځني ختيځ په گډون بايد د ټولو اسلامي هيوادونو سره اړيکي پر پياوړو بنسټونو او ”له تېلو ماورا“ (Beyond oil) ټينگي سي. خو پر بش باندي د جگړې لېونتوب دونه غلبه کړې ده چې د عراق او افغانستان د پوښنا کولو، خاوري ايرې گرځولو، په ړندو بمباريو د ولسي بېگناه خلکو د ډله ييزو وژنو او امريکايي دولتي ترهگرۍ د پرمخ بېولو لپاره هره مياشت په مليارډونو ډالر لگوي. دغه شخص او د هغه دولتي باندې تر اوسه لا هم په عراق او افغانستان کې پر پوځي حل ټينگار کوي او نه دا چې له عراق او افغانستان څخه يې د امريکايي پوځونو د وتلو اراده نه ده کړې، بلکې که نور هيوادونه له دغو

ځایونو څخه د خپلو پو ځونو د ایستلو اراده څرگنده کړی یا نا امنو ځایونو ته خپل پوځونه نه ورلېږي هغوی لا تهدیدوي.

هیڅوک نه پوهیږي چې دغه وحشت او ځناورتوب به تر کومه روان وي. پر عراق باندي د دیارلس کلنو اقتصادي بندیزونو او دوو خونړیو او پوپنا کوونکو جگړو په پایله کي د بش کورنۍ تر صدام بېخي ډېر بې گناه وگړي ووژل. په افغانستان کي د طالبانو لخوا د ټینګ سوي امنیت او د کوکنارو د کښت په ټپه بندولو په پایله کي خلکو د جگړې له ستړیا او مصایبو څخه د هوسایي سا اخیستې وه، خو بش او گوداگیانو یې د خلکو دغه آرامي په ټول هیواد کي په نا امنی، بې کاري، د نرخو نو په لوړېدو، د برېښنا د نشتوالي له امله په تورو تیارو او د اقتصادي ودي په ټپه درېدو، اداري او ټولنیزو ډول ډول فسادونو، غلاوو، داډه ماریو او شوکماریو او د لوټمارو او شر او فساد د توکو په واکمن کولو او هره خوا د جنگ جگړو په اوروو بلولو بدله کړه.

عربي هیوادونه د تېلو ډېري ښې شتمنۍ لري، خو له بده مرغه د دوی پر سررونو د امریکا د بندیزونو او تعزیراتو (Sanctions) توره ځورنده ده. دوی بهرېږي چې نه چي د عراق په برخلیک اخته نه سو. د امریکا په اند ”بېره د وسلې په توگه“ (Fear as a Weapon) یو ډېر ښه اصل جوت سوی دی. په عراق کي هره میاشت اتلس زره ماشومان د امنیت د شورا لخوا د لگول سوو امریکایي بندیزونو له امله خپل ژوند له لاسه ورکوي. دغه راز په عراق کي د لوږي، د چیشلو د اوبو د نظام د ورانۍ، د درملو د کمښت او هره خوا د جنگ جگړو، بمباریو، ورانیو، چاودنو او نورو له امله په میلیونونو وگړي ووژل سول او یا معلول او معیوب سول او دا لړۍ په بهروونکي توگه نوره هم مخ پر پراخېدو روانه ده.

امریکا اوس پر اسلامي هیوادونو باندي د ولکې ټینګولو لپاره درېیمه نړیواله نا اعلان سوې جگړه په لار اچولې ده او اوس دا دی د ایران د اټومي رېږي په اړه په ډانګ پیلې د درېیمي نړیوالي جگړې خبري کوي. دغه

۱۲۰ تور تاریخ او شومي موخي

هيواد په دې نا اعلان سوي جگړه کې په سوونو مليارډه ډالر مصرفوي. دغه راز دغه هيواد پر خپل اټومي ځواک سربېره د لاييز په واسطه د لارښوونکو بمونو او د ستورو د جگړې ټکنالوژۍ ته پر مختک ورکوي. په اټومي وسلو سمبال يو سمندري بيو غوندي اوبتل (Trident) په يوه وخت کې د نړۍ (۴۰۸) ځايونه په نخښه کولای سي. اوس امريکا دغسي (۲۲) اوبتلونه لري.

تيوډور روز ولټ چې ټيډي روز ولټ يې هم بولي، له ۱۹۰۱ څخه تر ۱۹۰۹ ع. کال پوري د امريکا ولسمشر وو. د ځواکمني امريکې تصور لومړی ده وړاندي کړ. د دې موخي او مقصد لپاره د امريکا په سمندري ځواکونو کې زياتوب د ده په حکم رامنځته سو. ټيډي روز ولټ ويلي وه: ”خبري نرمي کوه، خو غټه ډنډه ورسره ښکاره کوه“ (Speak softly & carry a big stick) امريکا تر اوسه پر دغه پاليسي عمل کوي.

په نړۍ کې چې اوس د امريکا کوم د زړه له کومې دوست سته، هغه اسرائيل دي. بلکې داسې ښکاري چې د دواړو بقا او ژوندي پاته کېده په يو بل اړه لري. امريکا او اسرائيل د يو بل پر جنايتونو پټه خوله پاته کېږي. ان چې په اسرائيلو کې د امريکا اټومي ري اکتور هيڅ نه ښکاري. اسرائيل هره ورځ بې دفاع فلسطينيان وژني. خو امريکا يې هيڅ نه غندي. د ۲۰۰۵ ع. کال د جون پر ۲۲ مه د سپيني ماڼۍ يوه وياند د اسرائيلو د مرگ ژوبلي د ملاتړ په ترڅ کې خبريالانو ته څرگنده کړه چې: ”د دوی، يعني د فلسطينيانو وژل او ټوک ټوک کول ضروري دي“ (They need to be dismantled) نو اوس تاسي فکر وکړئ چې د امريکا له دغسي اند او فکر څخه هيله او توقع عبث نه ده؟

د امريکا حکومت خپل ځان د خير، ښېگڼې هيواد (Welfare state) گڼي خو عملا شتمني د عوامو پر ځای د دغه هيواد د شتمنو په لاس کې ده. دغه ټپۍ (طبقه) د خپلو گټو د خوندي کولو لپاره بېروکراسي او پوځ پالي چې له امله يې د امريکا ټولنيز، اخلاقي او اقتصادي بنسټونه ويجاړ سوي دي. امريکا چې د خپل پوځ او ډالرو په مټ کوم خطرناک ميلان پر

مخ بيابي هغه سيکولريزم دی. دا د امريکا يوازي ” تحمیلېدونکی علاج “ (American imposed Treatment) دی. چي لومړنی هدف يې اسلامي نړۍ ده. مقصد دادی چي د دې امت له دماغ څخه د لوی څښتن د اعلیٰ حاکمیت تصور پرېمېنځي. دوی دې ته د فرهنگي ودي او پرمختيا نوم ورکوي. کوم چي له امله يې د اسلامي ټولني روحاني ارزښتونه له منځه ځي. د ماده پالنې او سيکولريزم جوړه سوې لار په اصل کي داسي يوه گمراهي ده چي هر گام پر اخیستل اسلامي ټولنه له خپل اصلي منزله ليري بيابي.

د بش ډکټورين

د امريکا اوسني ولسمشر جورج واکر بش چي کله د ولسمشرۍ په دنده پيل وکړ، اعلان يې کړه چي د هغه اصلي کار دادی چي د هغه د پلار مشر بش نيمگړې اجندا بشپړه کړي. په دې موخه هغه په خپله کابينه او د ملي امنيت په شورا (National Security counsel) کي د خپل پلار د وختو اعتمادی وزيران او حکومتي او تجارتي همکاران راغونډ کړل. لکه چي هغه د امريکا د هغه مهال د دفاع وزير ډک چيني د خپل مرستيال په توگه وگوماری.

څنگه چي ډک چيني پر حکومتي دنده سربېره د تېلو په سوداگري کي هم د پخواني ولسمشر بش شريک او سلاکار وو، ځکه نو اوسني ولسمشر د امريکا د ملي امنيت د شورا په لومړنۍ غونډه کي هغه ته دنده وسپارل چي د ” بش ډکټورين “ لپاره لارښوونکي اصول وضع کړي. لکه چي څرگنده ده د امريکا د اقتصاد د څرخ د پر حرکت راوستلو او په دې ترڅ کي د خپلو تجربو د ډکولو لپاره د امريکا زياتره جمهوري غوښتونکي سياستوال عادت سوي دي چي ټولي ملي پالیسي د ” تېلو “ پر محور باندي جوړي کړي. ځکه نو کوم رپوټ چي د امريکا د ولسمشر مرستيال ډک چيني د ۲۰۰۱ع کال په جولای کي د امريکا د ملي امنيت شورا ته وړاندي کړ، په هغه کي په راتلونکې کي د امريکا په ټولو اجنداوو کي د ” تېلو “ ملي اجندا (د پالیسي عناصرو) ته پر لومړيتوب باندي ټينگار سوی وو.

د دغه رپوټ سره سم به تر ۲۰۲۰ع کال پوري په امريکا کي د تېلو په توليد

کي پنځوس سلنه زياتوب راسي. چي په دې توگه به د تېلو د اوسنيو زېرمو په توليداتو کي تر خطرناکي پولې کمښت راسي او هغه سيمي به چي د تېلو د زېرمو له امله د امريکا سترگي په روښانه دي خپل ارزښت له لاسه ورکړي.

په دغه رپوټ کي د سعودي عربستان يادونه هم سوې ده. سعودي عربستان اوسمهال د نړۍ په ټولو هيوادونو کي د تېلو د زياتو زېرمو درلودونکی هيواد دی. خو د تېلو د زيات استخراج او امريکا ته د ډېرو تېلو صادرو لو له امله امکان لري چي تر ٢٠٢٦ ع. کال پوري په دغو زېرمو کي تر زياتي کچي کمښت راسي. په دې صورت کي به امريکا ته سعودي عربستان خپل ارزښت له لاسه ورکړي او بل عوض به يې هم نه وي. د ډک چيني په رپوټ کي چي په حقيقت کي د بش د دکټورين د لومړۍ خښتې حيثيت لري، پر نړۍ باندي د دبديې د ټينگولو او په داسي طريقه چي د دوی د خوښي سره سمه وي د نړۍ د ولسونو د بېرولو او ښکارولو لپاره لاندي عناصر اړين گڼل سوي دي:

(١) اقتصاد (٢) سياست (٣) پوځي ځواک.

خو په دې ټولو کي اقتصاد ته پر نورو عناصرو باندي زيات لوړوالي او ارزښت ورکول سوی دی. دا ځکه چي د نورو عناصرو شتون د اقتصاد په شتون اړه لري. که په امريکا کي اقتصاد پياوړتيا مومي نو په نړيوالو چارو کي به د هغې اغېز پياوړی وي، خو که يې اقتصاد وده نه کوي، نو د پوځي ځواکونو د اغېزمنتيا لپاره به لگښتونه له کومه کړي؟ که لږ ځير سو نو د بش د دکټورين کورني او بهرني عناصر يو د بل سره تړلي دي او هغه دا چي امريکا ته د يوه هيواد په توگه د پاته کېدو لپاره په کورني سطح پر دغو درو عناصرو باندي نور ټول شيان ولاړ دي. بالکل په همدې ډول امريکا پر نړۍ باندي د ولکي ټينگولو لپاره پر دغو درو عناصرو مشتمله يوه اوردمهالي ستراتيژي هم طي کړې ده. د دغې ستراتيژۍ سره سم امريکا د خپل ښکېلاکي حرص او د نړيوالي واکمنۍ د هيلو د ترسره کولو لپاره نور هيوادونه لومړی په خپلو اقتصادي ښکېلاکي منگولو کي د نړيوال بانک او آی ايم

ایف (IMF) International Monetary Fund ؛ نړیوال وجهي
صنډخ) له لاري راوړي. بیا په دوهم گام کي د خپلو برالیو سفارتي اړیکو
په برکت د دغو هیوادونو د منطق خولي بندوي او پای د پوځي ځواک په
مټ هغوی د تل لپاره مغلوبوي.

تر دوهمي نړیوالې جگړې وروسته په دې هکله زموږ مخ ته ډېري
بېلگې پرتې دي، چي افغانستان او عراق یې تازه بېلگې گڼل کيږي. ډک
چيني د بش په دکتورین کي ټوله نړۍ د تېلو او د امریکا د بالقوه او بالفعل
گټو د ترلاسه کولو او ساتلو او د هغو د اهمیت له پلوه پر لاندې برخو
وېشلي ده :

(۱) عربي خلیج (ARABIAN GULF) :

د بش په دکتورین کي دغه سیمه ډېر اهمیت لري. د دې یو لامل دادی
چي د نړۍ تر ټولو زیات تېل په دغه سیمه کي موندل کيږي. د تېلو د زېرمو
له پلوه سعودي عربستان په لومړۍ او عراق په دوهمه لیکه کي درېږي.
پر دې سربېره څنگه چي د اسلام روحاني منځي (مرکز) هم په دغه سیمه کي
واقع دی، نو دغه سیمه له سیاسي پلوه هم ډېر ارزښت لري. بل دا چي
عربي خلیج له نظامي اړخه هم ډېر مهم دی. امریکا له دغه ځایه سهيلي او
منځنۍ آسیا هم تر خپلي ولکې او څارني لاندې راوستلای سي.

(۲) کاسپین (قزوین یا خزر سمندرگی CASPEAN SEA) :

په منځنۍ آسیا کي دغه سمندرگی د تېلو او گازو له زښتو زیاتو زېرمو
څخه ډک دی. خو د دغه ځای په یوه ليري پرته اړشو بالقان کي د امریکا
حریف روس هم په سیمه کي د خپلو گټو د ترلاسه کولو لپاره کوښښ کوي
او په دې هکله یې د پام وړ بریاوي تر لاسه کړي دي. البته له بلي خوا
د خزر د سمندرگی په بل لوري کي ایران هم د ډېرو وسایلو دعوه کوي. لکه
چي څرگنده ده دغه هیواد له نظریاتي پلوه هم د امریکا سره د مخالفت
دعوې کوي. پر دې سربېره روس او ایران په سیمه کي د ځینو نورو گټو

د تر لاسه کولو له پلوه هم د امریکا سره په تربگني اخته دي. د دغو واقعیتونو په پام کي نیولو سره امریکا د دغو هیوادونو د اغېزو د مخنیوي لپاره هم لگیا ده په سیمه کي خپلي اغېزي زباتوي. د کبسيين سمندرگي له دې اړخه هم د امریکا د پالیسی جوړوونکو په اند ستر ارزښت لري.

(۳) لاتینه امریکا (LATIN AMERICA)

پخوا د لاتیني امریکا ډېرو هیوادونو د پخواني زیرخواک شوروي اتحاد سره د دوستی، مزي ټینګول او شوروي اتحاد هم دغه هیوادونه د خپل ښکېلاکي حرص او سرانې هدف گرځولي وه. خو امریکا هغه مهال دغو هیوادونو ته سترگي نه سوای ښکاره کولای. اوس چي دغه هیوادونه د روس له ولکې وتلي او په آزاده توګه د خپل برخليک د ټاکلو په چارو لگیا دي، نو امریکا د خپل فطري ښکېلاکي خوی له مخي له تېلو او ګازو څخه د دغي ډکي لاتیني سيمي تر ولکې لاندي راوستلو لپاره لاري چاري سنجوي. په دې لړ کي د اوبک د سازمان د غړي هیواد وینزویلا مثال زموږ مخي ته پروت دی. په دغه سیمه کي له اوس څخه امریکا د خپلي ښکېلاکي اجندا د پلي کولو کار پیل کړی دی.

د ۲۰۰۷ع. کال په مارچ کي بش د لاتیني امریکې سره د اړیکو د ښه کولو په موخه د سهيلي امریکې پنځو هیوادونو ته سفرونه وکړل. که څه هم په دغو هیوادونو کي په دولتي کچه د بش او د هغه د ملګري پلاوي تریوي اندازې هر کلی وسو، خو د دغو هیوادو نو خلکو د هغه د سفر په هکله شدید مخالفت څرګند کړ. ولسمشر بش لومړی برازیل ته ورسېد. خو د دغه هیواد په ساوپاولو کي لږ تر لږه دېرشو زرو تنو مظاهره کوونکو د هغه په دې شعارونو هر کلی وکړ: "بشه له عراقه ووزه!" او "مړ دي وي لومړی لمبر ترهګر جوج بش". په ساوپاولو کي له الوتکي څخه د بش تر راکښته کېدو څو ساعته دمخه د کيڼ اړخو عناصرو سره اړیکي لرونکو وګړو د امریکا قونسلګري په ډېرو وويشتل. په دواړو ځایونو کي پر قهرجنو مظاهره کوونکو باندي د پوليسو لخوا اوبکي بهوونکی ګاز او رپري گولی استعمال سوې.

په کولمبیا کې د بش پر ضد د مظاهرو په دوهمه ورځ مخ پټو مظاهره کوونکو پر پولیسو د ډبرو او پټاکیو واري وکړل. په دغه څلور ساعته اڅ وډب کې دولتي چارواکو پر مظاهره کوونکو تېزي اوبه وشیندلې. دغه راز په کولمبیا کې خلکو د هوایي ډگر پر بېلو بېلو ځایونو داسې شعارونه څرولې وه: ” کولمبیا د عراقیانو قاتل ته ښه راغلی نه وایي “ ” شیطان صفت ټولو اکمن جورج بشه ووزه! “.

کله چې بش گواتیمالا ته ورسېدی، هغه وغوښتل چې یوه پخواني سپېڅلي زیارت ته ورسې. خو د مایا د قبیلې خلکو دغه سپېڅلي ځای ته د بش د ورتلو په خلاف خپل جذبات څرگند کړل. د دغې قبیلې یوه مشر روډولفو یوکوپ وویل: ولسمشر بش دې زموږ دغه مقدس ځای خپل ټیکزاس نه بولي. کله چې هغه د دغه ځای تر لیدلو وروسته ولاړ سي، موږ به په دغه ځای کې د هغه د بیا پاکولو لپاره خوشبويي دود کړو او د اوبو په پرېولو او د گلانو په شیندلو سره به یې تقدس بیا پر ځای کړو. په مکسیکو کې هم خلکو د بش په مخالفو ولولو څرگندولو سره هرکلی وکړ.

(۴) د افریقا لویه وچه :

د افریقا د بېدیا په سهیل کې پرتو هیوادونو یوه اوږده تراډه جوړه کړې ده، چې زيات هیوادونه یې د مسلمانانو دي. الجزایر، لیبیا او سوډان هغه اسلامي هیوادونه دي چې د تېلو له زېږتې زياتې شتمنۍ څخه برخمن دي او د پوځي او اقتصادي ځواک په برکت هم د افریقا پر سیاست باندې اغېز ښندي. لیبیا او الجزایر د اوپک غړیتوب هم لري او سوډان د چین په مرسته اوس د تېلو د تولید په چاره کې ستر برالیټوبونه ترلاسه کړي دي. خو د دې سره سره الجزایر او سوډان د امریکا د لاسوهنو له امله اوس په کورنۍ جگړه کې رانښکېل دي.

په دې سیمه کې کینیا، زمبابوی، جیبوتي او صومالیه هم ارزښت لري. څنگه چې صومالیه او جیبوتي د ډېر مهم سره سمندرګي پر دواړو غاړو پراته دي د جنگي پلوه یې هم اهمیت زیات گڼل کېږي. د امریکا د چارواکو په

وينا دغه سيمه دوی ته حياتي ارزښت لري او د دوی د پالیسي د فهرست په سر کي يې خای نيولی دی. خو په ١٩٩٤ع. کال په صوماليه کي د خلکو لخوا د امريکايي پوځيانو تر شرموونکي مرگ ژوبلي وروسته په څلرو وشتو ساعتو کي اته څلوېښت زره امريکايي پوځيان له دغه هيواده وتښتېدل. تر دغو پېښو وروسته امريکا دغه سيمه د خپلي پالیسي د فهرست په څلورمه درجه کي راوستل.

لکه چي مور وړاندي عرض کړل په اقتصاد، سياست او عسکري ځواک کي داسي عناصر سته چي يو له بله تر او سره لري. له دې امله امريکا له يوه پلوه د نړۍ پر اقتصادي زېرمو باندي په ولکې ټينگولو او د سياسي چارو په خپل لاس کي نيولو لپاره اقتصادي او سياسي چلونه په ډېر بري سره په کار اچوي او له بله پلوه د پوځي ځواک پياوړي کول او د هغه په مټ دکمزورو ولسونو اېلول او تابع کول هم د امريکا په ملي اجندا (د بش په دکتورين) کي بنسټيز ارزښت لري. لکه چي په دي لړ کي ولسمشر بش د ميزايلو د ملي دفاع د ډېر خطرناک او متنازع پروگرام د پيلولو اعلان کړی دی. په دې توگه بش له يوې خوا د کمزورو ولسونو د عام وژني په هکله لاسليک ورکوي او له بله پلوه يې په نړۍ کي د وسلې يوه خطرناکه لوبه هم پيل کړې ده.

لکه چي د ولسمشر بش تر دې اعلان وروسته سمدستي روسي ولسمشر ولاديمير پوتين هم د ميزايلو د دفاع د پيلولو اعلان وکړ او د خپلو کنگل کړی سوو اتومي وسلو د بيا جوړولو پروگرام يې پيل کړ.

د بش په دکتورين کي تر ټولو خطرناک ټکي ”تر اقدام دمخه د اقدام“ پالیسي ده. چي له مخي يې امريکا د هر شکمن ځواک پر ضد بېله مخکنۍ خبرتيا او دليله، هر مهال چي وغواړي بريد کولای سي.

يهودي پانگوالو او د لويي غوښتونکي او جگړه غوښتونکي ذهن څښتنو وزيرانو او سلاکارانو ته او د نړيوالو پېچلو او کړکېچنو حالاتو او پېښو څخه يې خبر بش ته يا د دغه خطرناک دکتورين د خطر او وړانۍ کچه نه ده معلومه او يا دوی په پوهه سره نړۍ د اور سمندر ته ور ټېل وهي. چي په

پایله کي به یې یوازي او یوازي د بش او د هغه د اطرافیانو شیطاني هوس تسکین سي، خو انسانیت ته به یې ناخوالي تر حد تېري وي.

آخر دا څنگه کېدای سي چي په طبیعي توگه پر هیوادونو، ولسونو او مذهبونو وېشلې نړۍ په یوه غالب کي ځای سي. زغم، سهنه او قناعت داسي توکي دي چي په خپلولو سره یې د انسانیت د بقا او پایښت انتظام رامنځته کېدای سي. د ولسمشر بش دي په یاد وي چي تر ده دمخه د روم سلطنت، د فارس قیصر، د برتانیې تاج او هتلمر هم د نړیوالو د اېلولو په موخه نړۍ د ورانۍ سره مخامخ کړې وه. خو دوی پای سخته ماته وخوره. البته د شوروي اتحاد شوړېده او راپرزېده خو مو په سترگو ولیدل. د بش به د افغانستان او عراق په نظامي لنډ مهالی اشغال وس رسېدلی وي، خو پای به یې برخلیک هرومرو د شوروي غوندي وي. ان شاء الله، وماذلك على الله بعزیز.

هم به ظلم وي او هم به امنیت وي ؟

ولي وسله وال برید کوونکي پر امریکایي اهدافو باندي بریدونه کوی ؟
څله تر خپلو شېرینو ځانونو تېرېږي ؟ او څله په ټوله نړۍ کي د امریکا په وړاندي مخالفتونه ورځ تر بلي زیاتېږي ؟

د دې خبرو په جواب تاسي ډېر ښه پوهېږئ. کله چي ظلم او تېری تر حد تېر سي نو د مظلوم لخوا هرو مرو په هره بڼه چي وي غبرگون ښوول کېږي. تاسي څیر سئ د مخکي په ټوله کره کي امریکا یوازنی هیواد دی چي پر هر لوی او واړه هیواد باندي خپله ولکه او ټپکه ټینګول غواړي. د نړۍ په گوټ گوټ کي د جگړو د اورونو بلول، گډوډي راوستل، آرام حالت نا آرامه کول او د هیوادونو قوانین تر پښو لاندي کول د امریکا ډېره غوره بوختیاگر څېدلې ده. پر هر هیواد باندي خپله خوښه ټپل او د هغې له خوښي څخه د سرغړوونکو هیوادونو پر ضد نړیوال بندیزونه لگول او هغوی له اقتصادي پلوه له پښو اچول، بیا د ترهگری تورونه پر تړل او ورپسې پوځي یرغلونه پر کول د امریکا د پټو ادارو دنده گرځېدلې ده.

تاسي فکر وکړئ په ۱۹۶۱ع. کال امریکا بېله کوم لامله یوازي د خپل

زور ښوولو او ازمايلو او د کمونيزم د مخنيوي په پلمه د وپټنام جگړې ته ور ودانگل او تر ١٩٧٥ع. کال پوري يې د پنځو لکو پوځيانو په ذريعه بې خرته بمبارۍ پر وکړې او اويا لکه ټنه بمونه يې پر واورول. چي له دغو باروتو څخه هر تن ته په اوسله توگه پنځه سوه پونډه رسيري. د دغو ږندو بمباريو په پايله کي د وپټنام پر مخکه شل مليونه کندي رامنځته سوې. د دې بمباريو له امله چي په لکونو انسانان پکښي ووژل سول وپټنام په کلونو کلونو د سترو ستونزو سره لاس او گربوان وو.

په ١٩٤٥ع. کال امريکا پر هېروشيما او ناگاساكي اټوم بم وکاراوه او دغه دواړه ښاره يې په بشپړه توگه د مخکي له سره واخيستل. د دغو اټومي بريدونو له امله (٦٢) زره کوره د خاورو سره سم سول. دوه لکه انسانان په لوگي او خاورو کي ورک سول او څوارلس زره وگړي د راډيو اکتيو وړانگو له امله په ډول ډول ناروغيو او تکاليفو اخته سول.

له ١٩٤٥ کال څخه تر ١٩٤٦ع. کال پوري امريکا پر چين بمباري وکړه. په دې بمباريو کي (٢٥٠) بم توغونکو الوتکو برخه درلوده او دوه لکه پونډه باروت يې واورول، هره خوا يې عام وژنه رامنځته کړه. تر دې وروسته امريکي د ١٩٥٠-١٩٥٣ع. کلونو په بهير کي پر کوريا بريد وکړ. (د کوريا په جگړه کي سل زره تنه ووژل سول). په ١٩٥٤ع. کال يې پر گواتيمالا يرغل وکړ. په ١٩٥٨ع. کال يې اندونيزيا ته پوځونه ننه ايستل. په ١٩٦٠ع. کال يې پر کيو با بمباري وکړه. په ١٩٦٠ع. کال يې بيا پر گواتيمالا بمباري وکړه. په ١٩٦٤ع. کال يې پر کانگو بمباري وکړه. په ١٩٦٥ع. کال يې پيرو او په ١٩٧٣ع. کال يې لاووس ونيول. په ١٩٧٥ع. کال يې پر وپټنام او په ١٩٧٧ع. کال يې پر گريناډا ږندي بمبارۍ وکړې. په ١٩٨٤ع. کال يې پر لبنان. په ١٩٨٦ع. کال يې پر ليبيا او له ١٩٨٠ تر ١٩٩٠ع. پوري يې پر السلواډور او نيکاراگوا بريدونه وکړه. په ١٩٨٩ع. کال يې پر پانامه پوځي يرغلونه وکړه. په ١٩٩١ع. کال يې عراق په بې رحمو بمباريو ډري وړي کړ. په ١٩٩٨ع. کال يې پر سوډان او افغانستان توغندوی وتوغولي. په

۱۹۹۹ع. کال يې پريوگوسلاويه او د ۲۰۰۱ع. کال د اکتوبر پر اوومه يې پر افغانستان او بيا يې د ۲۰۰۳ع. کال د مارچ پر شلمه پر عراق يرغلونه وکړه. دا پر ځينو هيوادونو باندي د امريکا د يرغلونو لنډ فهرست وو. آره خبره خو داده چي امريکا په ۱۷۸۹ع. کال د فرانسې پر ضد د نا اعلان سوي جگړې له پيلولو او په پورتو پلاتا کي د هغې د ميرين (بحري پوځيانو) له پلي کولو او يرغل څخه نيولې په ۲۰۰۱ع. کال پر افغانستان او په ۲۰۰۳ع. کال پر عراق باندي تر يرغلونو پوري (۲۴۲) واره د نړۍ پر بېلو بېلو کمزورو هيوادونو باندي پوځي يرغلونه او جاسوسي او تخريبي عمليات تر سره کړي دي او د هغو خپلواکۍ يې له منځه وړي دي. چي د دې تېريو له امله په سلگونو زره خلک ووژل سول او بېخي ډېر وگړي تپيان، بې کوره او معلول او معيوب سوي دي.

دا چي امريکا په نورو ځايونو کي څه شيطنتونه کړي او کوي يې او د جگړو ځونه اورونه يې بل کړي، خپله يې پر دې جگړو ځونه سرساموونکي لگبتونه کړي او ځونه وسلې يې پلورلي او اوس يې هم پلوري او نن مهال ځونه سرساموونکي دفاعي او پوځي لگبتونه کوي او د وسلو جوړولو ځونه ستري فابريکې او زراد خانې يې په وسلو جوړولو بوختي دي او ځونه ډول ډول پر مختللي وسلې، جنګي الوتکي، بېرې، توپونه، توغندوی، ډول ډول اټومي تاسيسات او نور جوړوي په دې هکله اوږدو څرگندونو ته اړتيا ده.

اوس نو چي د يوه هيواد د ظلمونو او تېريو کيسه دونه اوږده وي او له دغسي شپږو عناصرو څخه د نړۍ د بېلو بېلو برخو مظلوم اوسېدونکي تر پزي راغلي وي نو چي د داسي هيواد پر ضد بمي چاودني ونه کړي آيا د گلوگېډۍ ور ته وړاندي کړي؟

حقيقت دادی چي د مخکي د کړې هر لوی او کوچنی هيواد د امريکا د شومو پاليسيو څخه په تنګ سوی دی. د دغو هيوادونو خلک اوس عدل او انصاف غواړي، خو چي انصاف نه وي خود به دغه د چاودنو او تر سر

تېرېدندو لار اخلي. دغه لامل دی چې امریکا په دننه کې له ډېرې مودې څخه د بېلتون غوښتونکو سازمانونو د بېمي چاودنو او وسله والو بریدونو او په دباندې کې د شلو کالو را په دې خوا په بېلو بېلو هیوادونو کې د ترهگری سره مخامخ سوې ده.

په کراچي او اسلام آباد کې د امریکا پر قونسلگریو باندې تر بېمي چاودنو دمخه د امریکا پر ضد داسې نوري ډېرې پېښې تاریخ ثبت کړي دي.

د ۱۹۷۹ع. کال د نومبر پر څلورمه په ایران کې د امریکا په سفارت کې (۵۲) تنه امریکایان د ایراني محصلینو لخوا یرغمل ونيول سول. امریکا د خپلو اتباعو د ژغورنې لپاره په پوځي عملیاتو گوتې پوري کړې. خو په پایله کې یې د خپلو وژلو سوو پوځیانو لښونه او رانسکورده سوې چورلکه پرېښوول او و تښتېدل. د ۱۹۸۰ع. کال د اپریل پر اتلسمه په بېروت کې د امریکا د سمندري پوځیانو په بارک کې چاودنه وسوه چې په پایله کې یې (۲۴۱) تنه پوځیان ووژل سول. د ۱۹۸۸ع. کال د دسمبر پر یوویشتمه په پانامه کې د امریکا د هوایي کرښې یوه الوتکه راوغورځول سول چې (۲۷۰) تنه پکښې ووژل سول. د ۱۹۹۱ع. کال د فرورۍ پر شپږویشتمه د امریکا د نړیوالي سوداگری د مرکز په پارکینګ کې چاودنه وسوه چې شپږ امریکایان پکښې ووژل سول. د ۱۹۹۵ع. کال د اپریل پر نولسمه د امریکا د اوکلاهاما د ایالت په حکومتی ودانۍ کې بېمي چاودنه وسوه چې له امله یې (۱۶۸) تنه د مرگ په خوب بیده سول. د ۱۹۹۸ع. کال د اگست پر اوومه د نایروبي په بندر او ټانزانیا کې د بېمي چاودنو له امله (۲۴۴) امریکایانو خپل ژوند له لاسه ورکړ. د ۲۰۰۲ع. کال د اکتوبر پر دوولسمه د یمن د عون په بندر کې امریکایي بېرۍ د بېمي چاودنو تر برید لاندې راغله چې له امله یې یوولس تنه امریکایي پوځیان ووژل سول. خو د امریکا په تاریخ کې تر ټولو بده او خونړۍ پېښه د ۲۰۰۱ع. کال د سپټمبر پر یوولسمه وسوه چې د نیویارک د نړیوالي سوداگری د مرکز آسمان څکي ودانۍ یې د مځکي مچولو ته اړي کړې او د خاورو سره برابرې سوې. چې په زرگونو وگړي

پکښې ووژل سول او د امریکايي طاغوتیانو ماغزه یې داسې ور خراب کړل چې تر اوسه لا نه دي سم سوي.

دغه ارقام د دې پوښتني جواب دی چې په نړۍ کې امریکا څله د ترهگرۍ سره په ستونزو اخته ده؟ د هغې سمندري بېړۍ ولې په بمونو الوزول کېږي؟ د هغې سیاسي نماینده گۍ ولې په بمي چاودنو وړانېږي؟ او د نړۍ په گوټ گوټ کې د امریکا د بیرغ په سوځولو سره ولې د هغې په وړاندي کرکه ښوول کېږي. رشتیا ده چې وایي: څه چې کړې هغه به رېبې. اوس نو که په ټوله نړۍ کې د خلکو په زړونو کې د امریکا پر ضد د کرکې څپې را خوتېدلې او څپڅپاندي سوي دي څه د تعجب وړ خبره نه ښکاري. امریکا چې په خپلو لاسونو څه کړلي دي هغه به رېبې. د امریکا ناسمو پالیسیو د نړۍ ټول خلک د هغې پر ضد را پارولي دي. امریکا چې پر کومو هیوادونو خپل غیض او غضب پلي کړی او ورسره یې هغوی لوټلي او ترټلي او کړولي هم دي او خپلواکي، انساني حقوق، حیثیت او نور هر څه یې ځیني اخیستي او په زیاترو ځایونو کې یې خپل بې حیثته او بې کفایته گوداگان، د شر او فساد توکي او داړه ماران پر واکمن کړي دي، نو خود به د خپلو حقوقو د ترلاسه کولو لپاره دغسې تکلونو او اقدامونو ته اړ کېږي.

دلته باید وپوهېږو او د دغو تاو تريخوالو رشتیاني لاملونه او محرکات درک کړو او بیا د هغو د پایته رسېدو لپاره سم او وړ گامونه پورته سي. ځکه د ظلم او امنیت د یو بل سره یوځایوالی اوبقا شونې نه ده. که د امریکا دغسې پالیسی رواني وي نو دغسې چاودني به هم هرومرو اولازمي وي. ځکه د تاریخ درس همدغسې دی. ظلم او نا انصافي چې زیاته سي نو هرومرو غبرگون رامنځته کوي. څوک په ظلم او تعدی ځانته درناوی نه سي گټلای. له دغو چاودنو څخه د ژغورني لپاره امریکا ته فقط یوه لار پاته ده او هغه داده چې امریکا چې د کومو ولسونو او هیوادونو حقوق غضب کړي او تر پښو لاندي کړي دي، د هغو سره باید د عدالت او انصاف لار خپله

کړي. که نه تر څو چې د انسانانو سره يې عدالتی کيږي تر هغو به غبرگونونه هم روان وي.

هم به ظلم وي هم امن دا هيڅکله کېدای نه سي.

امريکا ټوله نړۍ د ستر خطر سره مخامخ کړې ده

زموږ نړۍ ورځ په ورځ مخ پر تودېدو روانه ده. د هر کال په دويمې د تودوښي کچه د تېر کال په پرتله زياتيږي. دا ولي داسې کيږي؟ د دې لاملونه څه دي؟ د تودوښي زياتوالي نړيوال څله اندېښمن کړي دي؟ که خبره يوازې همدومره وي، دا خو دونه د اندېښنې وړ خبره نه ده. خو په حقيقت کې خبره بله ده.

وايي چې له اوس څخه په لس گونو زره کاله دمخه زموږ د نړۍ ډېره برخه په واورو پوښلې وه. دغه مهال ته د ”واورو پېر“ (Ice age) هم وايي. دغه مهال د امريکا او اروپا ټولې سيمي په بشپړه توگه تر وارو لاندي وې. کابو يوولس زره کاله وړاندي د امريکا او اروپا واورې ويلي سوې او په پايله کې يې د سمندر سطح څو پټه لوړه سوه. د مخکې سهيلي او شمالي قطبونه سر وکال په واورو پوښلي وې. په سهيلي قطب کې د واورې د قطر زيات والی د شمالي قطب په پرتله بېخي زيات دی. د ټولې نړۍ (۹۰) سلنه واوره په سهيلي قطب کې ده. خو په دغو دواړو قطبونو کې کنگل سوې واوره د مخکې د کړې د تودوښي د کچې د لوړ والي له امله اوس تر زښتو زياتو کلونو وروسته په ډېر چټکوالي سره ويلي کيږي. د امريکا د هاورډ پوهنتون (Howard University) د استاد ډاکټر جېمز ميکارټهي په وينا: ” اوس د شمالي قطب کنگل سوې واوره تر پنځو کالو وروسته د لومړي ځل لپاره د ويلي کېدو په حال کې ليدل کيږي.“

د ټولې نړۍ ساينس پوهان، په تېره د امريکا او اروپا ساينس پوهان په دې هکله اريان پاته دي. دوی وايي چې که د شمالي او سهيلي قطبونو واوره ويلي سي نو د نړۍ د سمندرونو سطح به (۱۸۰) پټه لوړه سي او له دې امله

به لويه تباهي را منځته سي. په سمندرونو او سيندونو كي به اوبه دونه ډېري سي چي پر وچو به و بهيري. دوی وړاند وينه كړې وه چي د ۲۰۰۰ع. كال تر پايه به د سمندرونو سطح د كاله يوه نيمه سانتي لوړه سي او د دې خبري شواهد هم تر لاسه سوي دي چي په راتلونكو كلونو كي به د سمندرونو د سطحې لوړوالي نور هم زيات سي.

د دې خبرو يو ثبوت دادی چي په تېرو شلو كلونو كي د شمالي قطب (۴۰) سلنه واوړه په بشپړه توگه ويلي سوې ده. د اريانتيا وړ خبره داده چي د سهيلي قطب په پرتله د شمالي قطب واوړه په ډېره چټكي سره ويليري. د سهيلي قطب د واوري ضخامت بېخي ډېر زيات دی او د هغو د ويلي كېدو امكانات ډېر كم دي. خو له ساينسي مشاهداتو څخه جوته سوې ده او په دې اړه د امريكا د څېړني ادارې National Aeronautics and Spas Administration (NASA) هم رپوټ خپور كړی دی چي د يووېشتمې پېړۍ تر پايته رسېدو پوري به د شمالي قطب ټوله واوړه په بشپړه توگه ويلي سي او كوم هيوادونه چي به له دې امله زينت زيات زيانمن سي په هغو كي به كاناډا، امريكا، برطانيه، فرانسه، المان، ډنمارك، هالينډ، ايټاليا او د لوېديزي اروپا نور هيوادونه شامل وي. د (NASA) د رپوټ سره سم په تېرو دوولسو كلونو كي د شمالي قطب نهه سلنه واوړه په بشپړه توگه ويلي سوې ده. د ۱۹۷۸ او ۲۰۰۰ع. كلونو په منځ كي د شمالي قطب د دوولسو لكو كېلومترو اړشو واوړه ويلي سوې ده. دغه اړشو د ټولي برتانيې په پرتله پنځه واړه زياته ده. په دې رپوټ كي دا هم راغلي دي چي ځيني لاملونه (چي يادونه به يې څه وروسته وسي) داسي دي چي د مخكي د كړي د تودوښي په درجه كي به نور زياتوب هم راوړي او په دې سبب به د واوړو ويلېده هم زيات سي.

د ځينو نورو ساينس پوهانو په اند بنايي چي د ۲۱۰۰ع. كال تر پايته رسېدو ډېر دمخه د شمالي قطب ټولي واوري ويلي سي. ځكه په راتلونكو كلونو كي به د نړۍ د تودوښي منځني درجه لږ تر لږه لس ډگري فارن

هايټ زياته سي او له دې امله به د نړۍ د سمندرونو د سطحې لوړ والی لږ تر لږه درې پټه زيات سي.

د نړۍ د تودوښي د درجې د زياتوب له امله به له سمندرونو څخه د اوبو زيات بخارونه پورته سي او اوربځي به هم تر معمولي کچې زياتي سي. په پايله کې به په نړۍ کې وړانوونکي او زهرجن اورښتونه او توپانونه دونه زيات سي چې له امله به يې په سمندرونو کې د هغو تر کچې او گنجایش زياتي اوبه په بهېدوسي، طغياني ښي به اختيار کړي او پر وچو به ور خپرې سي. له دې امله به په نړۍ کې کښت او کروندې کمي سي، بيابانونه به زيات سي او د فقر او ناروغيو د زياتوب له امله به حکومتونه په سلگونو ميليارده ډالره د روغتيا او درملنې پر چارو ولگوي.

په زيانمنو سيمو کې به کاڅتي، زلزلې او د اورښتونو سمندري توپانونه چې Cyclones Hurriganes (د بادونو او اورښتونو او د قهر اوغوسي توپانونه) ورته ويل کېږي، زيات سي. په راتلونکې کې د دې خبرې ډېر امکان سته چې په لوېديزه نړۍ کې به هغه غټ غټ ښارونه د ډېري سترې وړانۍ ښکار سي کوم چې د سمندرونو پر غاړو ودان دي او د لوېديزي نړۍ د اقتصاد او گټې وټې د ملا د شمزۍ د هډوکو حيثيت لري.

د دغو خطرونو د مخنيوي په موخه د ۲۰۰۲ع کال د اگست په مياشت کې د ټولې نړۍ ساينس پوهان راغونډ سول. هغو د تودوښي د درجې د لوړوالي او د هغې په پايله کې د رامنځته کېدونکو اغېزو او زيانونو په هکله هر اړخيزه څېړنه وکړه. په دغه کنفرانس کې چې د کاناډا د ټورنټو په ښار کې جوړ سوی وو، د لندن ساينس پوه ډاکټر ر چرډ بېټ د نړۍ ساينس پوهانو ته وويل چې دوی دي د مخکې په کره کې موسمي بدلونونه معمولي نه گڼي. ځکه په راتلونکې کې به د دغو بدلونونو له امله اروپا او امريکا د سترو سترو موسمي توپانونو سره مخامخ سي کوم چې مور په درسته توگه نه يو ورته چمتو.

په دې کنفرانس کې وويل سول چې په حقيقت کې موسمي بدلونونه

پيل سوي دي. لکه چي ليدل کيږي په تېرو څو کلونو کي امريکا او اروپا د ډېرو بدو توپانونو او اوربښتونو ښکار کيږي. دغه راز د چک په جمهوريت کي راغلي توپان ډېره ستره تباهي رامنځته کړه، چي له امله يې نژدې دوه لکه وگړي يې کوره سول. تېر کال په هالينډ کي دونه وړانوونکي سېل راغی چي د دغه هيواد په زر کلن تاريخ کي تر ټولو لوی سېلاب وبلل سو.

د اروپا او امريکا په ځينو سيمو کي صرف په څلورو ورځو کي دونه اوربښت وسو چي په عامو حالاتو کي په ټول کال کي نه وو سوی. بيا لکه چي د ټولې نړۍ خلک خبر سول د ۲۰۰۴ ع. کال د ډسمبر پر ۲۶ مه په سهيل ختيزه آسيا کي داسي زلزله او سمندري توپان رامنځته سو چي تر اوسه يې په نړۍ کي ساری نه وو ليدل سوی. د دغه توپان په پيل کي څو کوچني څپي راغلي او ورپسې يوه داسي څپه راغله چي جگوالی يې په ځينو ځايونو کي تر لسو مترو او په ځينو کي تر دېرشو مترو رسېدی او د ودانيو څلورم پورونه يې وځپل چي د راتړېدو سره سم يې د ځان سره يووړل.

وايي چي دغه توپان د اندونيزيا د اچي ښار ډېر وځپي او هر څه يې وړ وړان کړل، خو د دغه ځای مسجدونه يې هيڅ نه کړه وړان، يوازي په ځينو جوماتونو کي څه درزونه پيدا سوه او د يوه مسجد له ستونونو څخه صرف څلور ستونونه وړان سول. دغه راز هغه کسان هم له توپانه وژغورل سول چي په دغو جوماتونو کي يې پناه اخيستي وه.

دغي زلزلې يوولسو آسيایي هيوادونو ته سخت ځاني او مالي زيانونه واورول. څه دپاسه دوه سوه زره تنه انسانان يې ووژل او په مليونونو وگړي يې يې کوره کړل. د دې زلزلې شدت د رېختر په کچه ۸،۹ درجې وو. (پخوا يې ځيني دغسي سمندري زلزلې سونامي بللي دي. دغه زلزله هم په نړۍ کي د سونامي [Tsunami] په نامه ياديږي. دا يوه جاپاني کلمه ده چي له tsu [د سمندر د غاړو] او nami [ياغي څپو] څخه ترکيب سوې ده. يعني: د سمندر يوه ستره ياغي څپه چي په سمندر کي تر مخکه لاندي خوځېت يا اور شيندني څخه رامنځته سي.)

دغه راز د ۲۰۰۵ع. کال د اگست پر ۲۹مه په امريکا کې د کاترينا په نامه استوايي توپان د امريکا د ميسي سيبې، آلاباما او لوييزيانا په ايالتونو کې ستر ځاني او مالي تاوانونه واپړول. په نيو اور لينز (New Orleans) ښار کې د استوگني کورونه تر اوبو لاندې سول او ټول ښار يې له استوگني وايست. د (Super Dome) په نامه د نامتو لوبغالي چت يې چې د ښار ډېرو اوسېدونکو پنا پکښې اخيستي وه له خپله ځايه وکښ، د برېښنا جريان يې قطع کړ، سترې مغازې يې وړانې کړې، ونې يې له بېخه وکښلې او د مکزيک په خليج کې چې د ورځې ۶۵۰ زره بهر له تېل توليدېدل، دغه توليدي ودراره او د دغه ځای د تېلو د اوو چاڼ ځايونو کار په تپه ودرېد. چې په دې توگه يې د کارپوهانو د اټکل له مخې تر سلو مليارډو زياته خساره واپړول بيا جورج بش اجازه ورکړه چې د تېلو د بېي د زياتو لوړېدو دمخنيوي لپاره دي د امريکا د ستراتيژيکو زېرمو څخه گټه واخيستل سي او له ځينو اروپايي هيوادونو څخه هم تېل ورواستول سول.

کاترينا د ۲۰۰۴ع. کال له اگست څخه د امريکا د فلوريډا په ايالت کې شپږم توپان وو.

په دې توگه دادی اوس مور وينو چې په دغه هيواد او د نړۍ په نورو گوټونو کې يو په بل پسې ډېر ډول ډول توپانونه رامنځته کيږي او ډول ډول ځاني او مالي ستر تاوانونه اړوي.

ساينس پوهانو اټکل کړی دی چې که د ټولې نړۍ د سمندرونو د اوبو سطح صرف يو متر لوړه سي نو به هالينډ شپږ سلنه، مصر يوه سلنه او نيويارک او لندن په بشپړه توگه تر اوبو لاندې سي. له دغو موسمي بدلونونو څخه د استوا د کرښې او هغې ته د نژدې هيوادونو د زيانمن کېدو امکانات نسبتاً لږ دي. د کانادا په ياد سوي کنفرانس کې وويل سول چې د دغو موسمي بدلونونو له امله به د وگړو ستر شمېر د خوندي ځايونو په لټه له يوه ځايه بل ځای ته کېدې کولو ته اړسي.

د پورته ويلو سوو خطرونو په هکله د زياتو معلوماتو د تر لاسه کولو لپاره

امريکا د ۲۰۰۲ع کال د دسمبر پر شلمه د (ICE Sat) په نامه يوه مصنوعي سپوږمکۍ فضا ته وتوغول. دغه سپوږمکۍ په شمالي قطب کې په هره شپه کې د پېښېدونکو بدلونونو په هکله تصويرونه او اطلاعات امریکا ته لېږي. اوس د پر مختللو هيوادونو ساينس پوهان په دې هکله مخنيوونکي لاري چاري لټوي. خو دا چې دا چاري به بريالۍ سي که څنگه دا به په راتلونکو کلونو کې څرگنده سي.

دا چې د دغسي سترو خطراتو په رامنځته کېدو کې امریکا څه ونډه لري او ولې گرمه بلل کېږي؟ په دې هکله د نړيوالو چارو د امریکايي کارپوه جان ټرمين (JOHN RIRMAN) د **100 WAYS AMERICA IS SCREWING UP THE WORLD** په نامه د کتاب هغه برخه چې د اخبار جهان (اردو) مجلې د ۲۰۰۶ کال د نومبر د ۲۷مې د دسمبر تر درېيمې گڼه کې ژباړل سوې ده، ښه معلومات ورکوي. موږ به دغه برخه له دغې مجلې څخه راوژباړو:

آيا امریکا په رشتيا نړۍ ته د سلو لارو يا تر دې په زياتو طريقو د تاوان رسولو لپاره رشتياني کونښنونه کوي؟ دا خبره په څرگنده عجبه او د خندا وړ برېښي چې په نړۍ کې د امریکا څېره په دغسي ناسمه توگه وښوول سي. خو په دې کې يو سنجول سوی ټکي هم پټ دی. امریکا د يوه ډېر ځواکمن قوم په څېر نړۍ له بې شمېرو لارو تر خپلې کښکښني (فشار) لاندې راولي. د دغه هيواد فرهنگ او مصنوعات د ټولې نړۍ پر فرهنگونو او راښوونکو باندې اغېز ښندي. د دې هيواد ډېري پياوړي اقتصادي اجندا د نړۍ ډېري داسي ادارې چې نړيوال تجارت کنټرولوي په زور تر خپلې ولکې لاندې راوستي دي.

د دې ټولو کړنو سره سره امریکا خپل ځان په انساني تاريخ کې د آزادۍ او خير ښېگڼې تر ټولو روښانه وړانگه بولي. د آزادۍ، برابري، سياسي بشري حقونو او رشتيانيو خوښيو لټولو غوندي ستر ستر امریکايي اصول له دوو پېړيو څخه د ټولې نړۍ د هيلو بنسټ جوړوي او د نړۍ ډېر وگړي دغو

سترو اصولو ته په ډېر درنښت گوري. خو دا خبري اوس په مور کې د يوې کيسې غوندي تکرارېږي. اما په کومو خبرو چې امريکايان نه پوهيږي هغه دادي چې امريکا چې په نړۍ کې څه کړي دي، هغه د څه ډول وړانېو لامل کيږي. په دې هکله رشتيا خبره داده چې د امريکا دغه چاري ټولي نړۍ ته د وړانوونکو پايلو لامل کيږي.

د دې کتاب موخه د تضادونو څرگندول نه، بلکې د هغو اوازي دی. امريکايانو ته تر هرو څو ورځو وروسته د حقيقت د يوه خوراک اړتيا ده او تر دې وروسته د دوی د خپل ځان سره د مينې کولو د عادت د معتدل کولو لپاره د دې فکر کولو اړتيا هم رامنځته کيږي چې امريکا د مخکي د کړي د نوري برخي سره څه کوي.

اوس بسوونځي ته هر تلونکی کوچنی پوهيږي چې مور په يوه “گلوبلايز” (Globalize) د يوه کلي په شان په يوه سره نژدې سوې) نړۍ کې اوسو. چې د ټکنالوژۍ، انساني کېوالۍ او سوداگرۍ له امله ډېره کوچنی سوې او زښته زياته سره نژدې سوې ده. خو دې حقيقت ته ډېر لږ پام اوږي چې د “گلوبلايزېشن” (Globalization) دغه چاره پخپله سترو ځواکونو، په تېره امريکا زېږولې، چې د يهودو له مغزو راوتلې او دا يې په داسې بڼه توگه تخليق کړې ده چې ډېرو لږو امريکايانو ته يې گټه رسېدلې ده. د گلوبلايزېشن تر عنوان لاندي له دې هلو ځلو څخه اصلي گټه چاته رسېږي؟ څوک پکښې وړونکی؟ او څوک پکښې بابلونکی دی؟ امريکا يو شتمن او ډېر خوځند هيواد دی. ځکه نو د دغه هيواد د هر اقدام او هري کړني اغېزي د مخکي پر هر کنج څرگنديږي.

د ځواکمنو ولسونو ځيني کړني د نړۍ پر وگړو په سيخه توگه اغېز بڼندي. لکه د جگړې پيلول. دغه راز ځيني وختونه پر وخت د يوه اغېزمن گام نه اخيستل، په نړۍ کې د سترو نا خوالو لامل گرځي. د بېلگې په توگه په يوه سيمه کې د پېښېدونکي عام وژني مخه نه نيول. ځيني وختونه مسايل له پامه غورځول. يا د اوسېدونکي (شتر مرغ) غوندي غاړه په رېگو چيخل او

ستري تباهي خپرولو ته مخه وركول. لكه د ايډز د وبا د خپرېدو په لومړنيو لسو كلونو كې دې رپړې ته پام نه اړول.

داسې ډېر لږ پېښېرې چې له دې ډوله ټولي كړنې په يوه مهال كې د يوه ولس په مجموعي رويه واوړي. خو د موسمونو د بدلون مساله داسې ده چې په هغې كې امريكا يوازي مجرم بلل كېږي. امريكايي دې اړه د سمون راوستلو په كار كې خنډونه اچوي. د خبرې اهميت ته پام نه كوي او پر خپل جرم له اعتراف كولو څخه تښتي.

په نړيواله كچه چې نن مهال د انسانانو د ښېگڼې چاره ډېره اغېزمنه كوي هغه په فضا او سمندرونو كې د شين كورك (گلخانه يي گازونو؛ Green House Gases) خوشي كېدل دي. دابه انساني ژوندانه ته ډېر خطرناك جوت سي. له دې امله به په نړيواله كچه ډېر لگښتونه وسي. دا د هروگړي ژوند اغېزمن كوي. اوس هم دغه بخوله تر يوه بريده پورې كنټرولېدلای سي. خو له بده مرغه د سمون هيڅ كوښښ نه كېږي.

لومړې په دې هكله څو حقايقو ته پام وكړئ: په مځكه كې د موسمونو د تر سره كېدونكو بدلونونو او په هوا كې د خپرېدونكي تودوښي سبب د هغه كاربن ډاي اوكسايډ اخراج دی چې له فابريكو، موټرانو او د انسانانو لخوا له نورو ډول ډول تخليق سوو ټكنالوژيو څخه رامنځته كېږي. په دې توگه د مځكي د تودوښي درجه ورو ورو لوړه ځي، په سهيلي او شمالي قطبونو كې يخی سوي واوري ويلېږي او د سمندرونو سطح راپورته كېږي. پايله دا كېږي چې موسمونه پرله پسې بدلېږي. يوازي تودوښه نه زياتېږي، بلكي موسم هم خطرناكه كېږي. وچكالي زياتېږي. په ځنگلونو كې د اور لگېدو پيښې اضافه كېږي. په هوا كې د كاربن ډاي اوكسايډ د سطحي زياتوب كښتونه او څاروي هم زيانمن كوي او ډول ډول ناروغی هم ځني پيدا كېږي. په هوا كې موجود كاربن ډاي اوكسايډ په سمندرونو كې جذبېږي. پخپله د سمندر د تودوښي درجه بدلېږي. د سمندرونو د څپو مد او جزر زياتېږي او په سمندرونو كې ژوند

د خطرونو سره مخامخ کيږي.

له يوه پلوه موږ له ډول ډول ونو او څارويو څخه بې برخي کيږو، له بلي خوا د دې اغېز پر کرڼه هم لوېږي. د تودوښي د پر له پسې لوړېدونکي درجې له امله د ناروغيو را منځته کوونکي نوي واپرسونه پيدا کيږي، چي په راتلونکو لسيزو کي به موږ ته نوي رېږي وژېږوي.

دغه ټولي خبري داسي دي چي د ساينس د هري څانگي اړوند وگړي د هغو په هکله په يوه خوله او متفق ښکاري. د موسمونو د بدلونونو د څېړونکو څخه نيولې د سمندرونو په چارو تر بوختو اوشنوگرافرانو پوري او د چاپېريالونو د چارو د څېړونکو څخه نيولې تر عامو ساينس پوهانو پوري، ټول د دې حقايقو تصديق کوي. ان چي هغه ساينس پوهان چي د دې خبرو سره اتفاق نه لري، هغوی هم د تباهۍ پر راتلو خبري کوي او له دې حقيقت څخه چي تباهي راتلونکې ده، نه دي منکر.

په اوسني صنعتي پېر کي دا هر څه له دې امله رامنځته کيږي چي موږ کارخانې، موټران او د برېښنا توليدوونکي مرکزونه (او ډېر نور) د ډېرو په سکرو او پټرولو چلوو. نړۍ کابو دوې پېرۍ دمخه دې صنعتي پېر ته ننوتلې ده. له دې امله ويل کېدای سي چي ټول نړيوال د دې تباهۍ مجرمين دي. خو حقيقت دادی چي د هوا د ککړتيا په دې نړۍ شموله لړۍ کي امريکا ډېر اوچت ځای لري.

اوس امريکا په نړۍ کي د ککړتيا تر ټولو لوی خپروونکی هيواد دی او په دې هکله د دوهم، درېيم يا څلورم لمبر درلودونکی هيواد د امريکا کچي ته ان نژدې کېدلای هم نه سي. امريکا د نړۍ تر هر هيواد زيات شين کوپک گازونه توليدوي. د امريکا نفوس په نړۍ کي يوازي څلور سلنه دي. خو دغه امريکا د نړۍ پنځه ويشت سلنه کاربن ډای اکسايډ خارجوي او شمېرني ښيي چي امريکا به په راتلونکو کلونو کي هم په دغه باب دغه ځای ولري.

ملگرو ملتونو او د نړۍ ډېرو هيوادونو د مخکي پر کره باندي د راتلونکي تباهۍ د مخنيوي لپاره کوښښونه کړي دي. د دې بخولي د مخنيوي

د کونبسونو په لړ کي د نړۍ د ډېرو هیوادونو د "کیوتو د پروتوکول" په نامه تړون لاسلیک کړی دی. په دغه تړون کي د نړۍ ټولو ولسونو ته ویل سوي دي چي دوی دي تر ۲۰۱۲ع. کال پوري د ککړتیا د خپرېدو بهیر را تیسټ کړي او هغی کچي ته دې راولي چي په ۱۹۹۰ع. کال کي وو. دغه تړون په ۱۹۹۷ع. کال لاسلیک سو او تر ۲۰۰۵ع. کال پوري پر هغه باندي (۱۵۷) هیوادونو لاسلیکونه کړي وه. چي د روس، اروپایي ټولني، کاناډا او جاپان په گډون ټول مهم هیوادونه پکښي شامل وه. خو یوازي یوه هیواد پر هغه لاسلیک ونه کړ. دغه هیواد امریکا وه!

د امریکا د وگړو زیات شمېر پر دغه تړون باندي د لاسلیکولو پلویان دي. خو پخپله د امریکا ولسمشر جورج بش پر دغه تړون باندي له لاسلیکولو څخه ډډه کوي. تر ده دمخه ولسمشر کلنټن هم په دې اړه څه علاقه نه ښوول. دا یوه ډېره اریانوونکې خبر ده. داسي ښکاري چي د امریکا ډېر ځواکمن اقتصادي قوتونه د هغې د دغه نه لاسلیکولو لامل گرځېدلي دي. د امریکا د نړیوالي سوداگرۍ د مرکز تر پېښي وروسته د امریکا د حکومت ټول پام د ترهگرۍ خطرې ته اوښتی دی. په داسي حال کي چي دغه چاره د چاپېریال د بدلونونو په پرتله ډېره معمولي ښکاري.

امریکا په دې معامله کي د خپلو متحدو څو مليتي ځواکونو (ملټي نېشنل کمپنیو) پر اوږو توپک اېښی دی او د هر څه په هکله یې د شکونو او شهبو د گوليو اورول پیل کړي دي. د بېلگې په توگه وایي چي د چاپېریال د پوښنا کېدو خبره دونه بېروونکې نه ده لکه څنگه چي بیانیږي. بل داسي جعلی سازمانونه او ادارې رامنځته کيږي څو بېلي څېړني وکړي او داسي خبرونه خپاره کړي چي له امله یې د نوو علمي څېړنو پایلي مشکوکي وښيي. په دې توگه امریکا کونبسن کوي چي د عوامو په ذهنونو کي شکونه خلق کړي او د دې خبرو اهمیت کم وښيي. لکه چي د ۲۰۰۴ع. کال په لومړیو میاشتو کي د امریکا د ساینس پوهانو ټولني رپوټ خپور کړ چي د بش حکومت د ساینسي څېړنو مخه ډب کوي. په دغه رپوټ کي ویل

۱۴۲ تور تاریخ او شومي موخي

سوي دي چي د بش حکومت د چاپېريال د بدلونونو په هکله د تر سره سوو ساينسي څېړنو پایلو ته د خپلي خوښي سره سم بدلون ورکوي او يا هغه په گډه وډه توگه وړاندي کوي.

خپله جورج بش په ۲۰۰۱ع. کال په خپل يوه ليک کې ليکلي وه :
”زه له دې امله د کيوټو د تړون مخالفت کوم چي زموږ اقتصاد ته ډېر دروند تاوان رسوي“. د اتو سترو صنعتي هيوادونو تر سر مشريزي غونډې د مخه په ۲۰۰۵ع. کال بش وويل چي : ”د کيوټو د تړون په لاسليکولو سره زموږ اقتصاد بربادېږي“. ولسمشر جورج بش د هوا د ککړتيا په پېښېدونکي زياتوب کې د اتلس سلني د راکمولو وړانديز کړی دی. په داسي حال کې چي تر ۲۰۱۲ع. کاله به د امريکا خپره سوې ککړتيا د نن په پرتله (۳۳) سلنه نوره زياته سي. د دې تر څنگ امريکا يو بل عجب او نادوده دريځ هم غوره کړی دی او هغه دادی چي وايي امريکا به تر هغو پر دغه تړون لاسليک ونه کړي تر څو چين او هند هغه لاسليک نه کړي. په دې توگه امريکا غواړي د هوا د ککړتيا پر دغو د ډېرو وگړو درلودونکو دوو هيوادونو واچوي. امريکا په دې هکله هر وخت همدغسي عجيب او غريب او د خدا وړ دريځ غوره کوي. لکه چي د امريکا د پخواني ولسمشر رونالډ ريگن دا جمله ډېره مشهوره سوې وه چي : ”تر لارښوونو وني زياته ککړتيا خپروي“.

امريکا بايد په دې وپوهېږي چي د چاپېريال د ککړتيا مخنيوی او رالېږل اوس په لږ بيه کېدای سي. د نړۍ د تودوښي د درجې د تر سره کېدونکي زياتوب او د موسمونو د راتلونکو بدلونونو په هکله نړيوالو ته شل کاله دمخه هر څه څرگند سوي وه. امريکا بايد هماغه وخت عملي گامونه اوچت کړي وای. امريکا ته ښايېدل چي په نړۍ کې د تر ټولو ستر اقتصادي ځواک په توگه، د انسانانو د خير ښېگني د ادعاکوونکي په توگه او په ساينس او ټکنالوژي کې د نړۍ د لارښوونکي په توگه په دې چاره کې تر ټولو وړاندي وای. آیا د سړې جگړې تر پایته رسېدو وروسته امريکا تر دې بل ښه او غوره هدف درلودلای سواي ؟ خو له بده مرغه امريکا په دې هکله له

خپله مسوولیته په شا سوه. اوس دادی مور وینو چې امریکا د موسمونو د ډېرې بدې خرابتیا لامل گرځي او د راتلونکي وړانې د مخنیوي په اړه له بې پروایۍ څخه په کار اخیستلو سره د مخکې کړې ته داسې زیان اړوي چې په هیڅ گون به یې تلافی ونه سي.

درنو لوستونکو! دا خو وې د ساینس پوهانو او سیاست پوهانو خبري. خو مور ته د مسلمانانو په توگه بنایي چې پر دې خبره ایمان ولرو چې د دې ټولو طبیعي آفاتو تر شا په حقیقت کې د لوی څښتن ﷻ کامله قدرت او بالغه حکمت کار کوي. دا ظاهر لیدونکی انسان دی چې دغسې پېښې د لوی څښتن د قدرت او مشیت سره د تړلو پر ځای پر ظاهري او مادي لاملونو منحصر وي. دوی مور په دې هم بهروي چې د امریکا یا نورو اتومي بټۍ او تاسیسات د مخکې د کړې د له منځه تلو لامل کېږي. خو په دې اړه مور ته د لوی څښتن ﷻ او د هغه د رسول ﷺ لارښوونې په بشپړه توگه کافي دي. په دې اړه د قرآن کریم دې آیت ته پام وکړئ:

﴿ إِنَّ اللَّهَ يُمَسِّكُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ أَنْ تَزُولَا ۗ وَلَئِن زَالَتَا إِنْ أَمْسَكَهُمَا مِنْ أَحَدٍ مِنْ بَعْدِهِ ۗ إِنَّهُ كَانَ حَلِيمًا غَفُورًا ﴾ [فاطر: ۴۱]

ژباړه: حقیقت دادی چې لوی څښتن آسمانونه او مځکه له منځه تلو څخه ساتلي دي او که هغه له خپله ځایه وښوري له لوی څښتن پرته به یې هیڅوک راونه گرځولای سي. لوی څښتن زغم لرونکی او بخښونکی دی.

دغه راز حضرت زید بن خالد الجهني رضی الله عنه وایي: مور ته رسول الله ﷺ په حدیبیه کې د سهار لمونځ په جمع راکړ. په داسې حال کې چې د شپې اورښت سوی وو او پر آسمان باندي اوربڅي ښکارېدې. تر سلام گرځولو وروسته هغه مبارک د خلکو خواته مخ واړاوه او ویې ویل: «آیا تاسې پوهېږئ چې ستاسې رب څه ویلي دي؟» صحابه وو جواب ورکړ چې لوی څښتن او د هغه رسول پوهېږي. نو هغه وفرمایل: «لوی څښتن

ﷺ فرمایي: زما د ځينو بنده گانو سهار د ایمان په حال کي وي او د ځينو سهار د کفر په حالت کي وي. څوک چي وایي پر مور باندې اورښت د لوی څښتن په فضل او رحمت سوی دی، نو هغه پر لوی څښتن ایمان لري او له ستورو منکر دی. خو څوک چي وایي د پلاني پلاني ستوري دگر څېدو او حرکت له امله باران سوی دی، نو دغه پر ما ایمان نه لري، بلکي پر ستورو ایمان لري». (بخاري کتاب الاذان، باب مستقبل الامام الناس إذا سلم، ۸۴۶ حدیث). په دې مبارک حدیث کي رسول ﷺ مور ته ښوولې ده چي په نړۍ کي چي کومي پېښي کېږي د هغو په هکله مور څه موقف غوره کړو. مور خو هره پېښه د لوی څښتن د قدرت او مشیت څخه گڼو او د دې عقیدې سره سم خپل اعمال څېرو او سمبالوو. مور ته ښایي چي د آسماني او مځکنيو آفاتو او بلیاتو څخه عبرت واخلو او د گنهونو څخه د گوښه کېدو او توبې په فکر کي سو. هو! لکه څنگه چي پوهیږو دا دنیا محل الاسباب ده، کارونه ټوله د لوی څښتن دي، خو هغو ته پر دې دنیا یو ظاهري سبب هرومرو پیدا کوي. پر دې بنسټ ویلای سو چي ښایي لوی څښتن غوښتي وي چي د طاغوتي امریکا او اروپا د پوپنا کېدو ظاهري لاملونه د دوی خپلي سرانې، ناپامې او اختلافونه وي. والله اعلم.

دا چي امریکایان او نور اروپایان او ظالمان او د دوی گوداگان لگيادي ډول ډول ناوړه عملونه تر سره کوي، په نړۍ په تېره په اسلامي هیوادونو کي کفر او فسق او فساد خپروي او مسلمانان او د نړۍ بې وزلي خلک په ډول ډول چلونو او مکرونو زوروي، تر خپلي شومي ولکې لاندي یې راولي او مادي او معنوي شتمنۍ یې لوټوي، خو په دې نه پوهیږي چي د دوی د دې ټولو بدو کارونو او اعمالو انجام به ډېر بد وي، چي کېدای سي د نورو تېرو سوو ولسونو غوندي د دغو ناوړو اعمالو له امله هلاک او پوپنا سي.

که مور د تېرو پوپنا سوو ولسو نو په هکله د قرآن کریم او د تاریخ د کتابونو کیسو او څرگندونو ته ځیر سو د هر ظالم او د رسولانو، پوهانو، ناصحانو او مصلحینو د خبرو د نه منونکي او دروغجن بلونکي قوم پای

پوپنا کېدل او هلاکت دی

دغه کفار خو پر دوی باندي د راتلونکي تباهي د مخنيوي لپاره ډول ډول هلي ځلي کوي، خو که دوی له خپلو ناوړو اعمالو لاس وانه ځلي په دې هلو ځلو او اختلافاتو به د لوی څښتن له راتلونکي عذاب په هيڅ گون ونه ژغورل سي.

څنگه چي اوس لا وخت سته، نو زموږ مشوره دغو مغرورو کفارو، د هغو گوډاگيانو او د هغو لخوا غولېدلو کسانو ته داده چي کفر، فسق او فجور پرېږدي. له ظلمونو، تېريو او ډول ډول نارواوو او د اسلام او مسلمانانو سره له دښمنۍ څخه لاس واخلي که نه دوی به هرومرو د لوی څښتن په عذاب اخته کېږي.

دوی بايد پوه سي چي هيڅوک دغه الهي قانون نه سي بدلولای او نه د لوی څښتن د عذاب مخه نيولای سي. وما علينا الا البلاغ المبين.

يادونه:

د پورتنې مطلب تر ليکلو وروسته د ۲۰۰۷ ع. کال د ډېسمبر پر لسمه د انډونيزيا په بالي کي د ملگرو ملتونو د اقليم کنفرانس جوړ سو چي څو ورځي يې دوام وکړ. په دغه کنفرانس کي چي يوسل واتيها هيوادونو گډون پکښي کړی وو، دملگرو ملتونو عمومي منشي بانکي مون د اقليمي بدلونونو په اړه په خپلو لومړنيو خبرو کي د امريکا له حکومت څخه وغوښتل چي په نړۍ کي د شين کوړک گازونو د توليد د اوسنۍ ستونزي سره مقابله وکړي. نوموړي په عين حال کي خبرداری ورکړ چي په راتلونکي کي اقليمي بدلونونه بشریت د جنگونو او سياسي مناقشو په کچه گواښي. همدا اوس نړۍ د چاپيريال د ضرري گواښونو سره مخ ده چي هغو ته يې پامي به د محکې د کرې برخليک په خطر کي واچوي.

دغه راز د امريکا ږغ آشنا راډيو په ويب سايټ کي د دغه کال د ډېسمبر پر ۱۵مه د خپرو سوو خبرونو له مخي: ”د اقليم په کنفرانس کي د هوا د تودوښي په اړه د يوه پلان پر خبرو اترو موافقه وسوه، چي په ۲۰۰۹ کال به

عملي سي“. دغه وب سايت زياتوي: ”دا پلان په داسي وخت كي تصويب سو چي امريكا د خپل مخكني تصميم څخه چي دغه پرېكړه ليك يې نه مانه صرف نظر كړى دى. دا پرېكړه ليك ښايي چي د ٢٠١٢ كال تر پايه عملي سي“. مور به وگورو چي امريكا په دې اړه په عمل كي څه كوي؟ او آيا د كيتو د تړون او د دغه پرېكړه ليك پرېكړي عملي كوي كه څنگه؟ او آيا په دې اړه به د ٢٠١٢ كال تړون لاسليك كړي او كه به يې د ردولو لپاره هغه مهال څه نوري پلمې ولټوي؟

امريكا نوره دغسي مغروره نه سي پاته كېدلای

مور په ١٣٧٠ لمريز كال د شوروي د امپراتورۍ د پاشل كېدو په هكله يو مضمون ليكلى وو، چي له پېښور څخه د خپرېدونكي ”افغان ملت“ جريدې د همدغه كال د سنبلې د (٣١) مي نېټې په (٢٢ - ٢٣) مه گڼه كي خپور سو. دلته غوره برېښي چي له دغي ليكني څخه څو كرښي را واخلو: لكه چي پېښليكونه ښيي په نړۍ كي ډېري امپراتورۍ جوړي سوي او عروج يې كړى، خو بيا بېرته مخ پر نزول رواني سوي او پاى سره پاشل سوي دي. چي د زياتو دغسي امپراتوريو نزول د هغو له واكمنو څخه د يوې تېروتنې په سر وهلو سره پيل سى دى.

د شوروي د امپراتورۍ د ١٩٧٣ ع. كال د ختيزي اروپا د كمونيستو گوندونو په غونډه كي اتيامه لسيزه له سوسياليزم څخه كمونيزم ته د ورتېرېدو پړاو وټاكل سو او ويې پتپيل چي تر ١٩٨٥ ع. كال پوري به كمونيزم نړۍ په خپله ولكه كي راولي، چي هغه مهال به نو بيا شوروي و كولاى سي چي خپله اراده په هر ځاى كي پلې كړي.

خو د دې امپراتورۍ واكمنو په همدې ترڅ كي يوه ډېره سخته او نه جيره كېدونكې اشتباه وكړه. چي هغه زموږ پر گران هيواد افغانستان باندي د شوروي د سره پوځ يرغل وو. دوى داسي گڼل چي په دې يرغل سره به تودو اوبو ته ورسېږي او دا هيواد به د عمان د سمندرگي پر لوري د ټوپ

د تختې په توگه استعمال کړي او هم به شوروي ته دا امکان په لاس ورسې چې د لوېدیځ اقتصادي بناړگ (د فارس خلیج) هم کنټرول کړلای سي. خو دوی د افغانانو جگړه مار خوی او د پردو سره حساسیت بڼه نه وو څپړلې. نو پایله دا سوه چې د افغانستان د اتلو خلکو جهاد او ټینگار د شوروي کورنۍ بې ځواکي رامنځته اوپسي ډېره کړه؛ د سختو ټولنیزو ستونزو سره یې مخامخ کړ؛ د هغه هیواد د لږ و ډېر پنځه پنځوسو ملیونو مسلمانانو او نورو اسیرو ولسونو په زړونو کې یې د آزادی، د ترلاسه کولو غورځنگ را ژوندی کړ؛ د ختیزې اروپا خلکو ته یې فرصت ور په برخه کړ څو خپله خپلواکي بېرته له کمونیزم څخه واخلي او لوېدیځ او امریکا ته یې موقع په لاس ورکړه څو په نړیواله سیالي کې شوروي له پښو وغورځوي. چې بالاخره موږ ولیدل چې د شوروی زبرځواکه امپراتوري ډرې وړې سوه.

ورپسې موږ د امریکا په هکله لیکلي وه: هسي خو اوس امریکا د دې زمانې ”روم“ برېښي او بش (د اوسني بش پلار) د نړۍ امپراتور. خو شلمه پېړۍ د نړۍ د امپراتوریو د نړېدو، د هیوادونو د ټوټه ټوټه کېدو او د خپلواکو هیوادونو د رامنځته کېدو پېړۍ ده. په دې پېړۍ کې د عثمانی، انگرېز، فرانس، جاپان، پرتگال، ایټالیا، ډنمارک، بلجیم، اتریش او نورو امپراتورۍ راوړزېدلې او ورپسې د شوروي امپراتوري هم وشوړېدل. په دې پسي د امریکا امپراتوري هم تر پایه دغسي مغوره نه سي پاته کېدلای. دا به هم ژر، خو د کمونیستانو د رقابت له امله نه، بلکه د نورو هیوادونو سره د سیالی له امله راوېرځي. نن نړۍ د هیوادونو د لارښوونکو د ډېرښت پر لور روانه ده، نه د هغو یوه ته د رالږېدو پر لور. او لیري نه ده چې په ټوله نړۍ کې ولسواک او پر خپلو پښو ولاړ نظامونه د خلکو په ارادو رامنځته سي. د دې امپراتورۍ په وړاندې به پای اروپا او جاپان ودرېږي. خو دا چې اوس اروپا او جاپان امریکا ته لاس پرنامه ولاړ دي دا د یو لنډ مهال لپاره دي. څو کاله وروسته به اروپا او جاپان د امریکا داسي مطیع نه وي. او دا چې بش د خلیج په جگړه کې څه وکړه، هغه یوه ستره تېروتنه وه.

که ژر وي که وروسته دا به لاینه څرگنده سي او په ډېر نژدې راتلونکي کي به امریکایان له اروپا او جاپان سره ټکر سي. خو د دوی تر منځ پېښېدونکي جگړه به اټومي نه، بلکي اقتصادي او ټکنالوژيکي وي.

دا وي زموږ د شپاړسو کالو دمخه خبري او وړاند ويني. اوس دادی موږ گورو چې د امریکا د امپراتورۍ په وړاندي اروپا، په سرکي فرانسه، المان او روسیه او په دې وروستيو کي برتانيه او نور او همدا اوس جاپان په مخالفت کي ولاړ دي. چې بنيادي د دوی تر منځ مخالفتونه نور هم زیات سي او پای امریکا د خواری، بې ځواکۍ او بدې ورځي کندي ته ورټېل وهي او په اقتصادي او ټکنالوژيکي سيالي کي خپل ځانونه تر وړاندي کړي.

البته موږ داسي نه گڼل چې امریکا به د دغو غیورو او جگړه مارو افغانانو پر جگړه ځپلي هیواد باندي دغسي لڅ لڅ او بې رحمانه تېری کوي. خو چې داسي یې وکړه، نو اوس تاسي فکر وکړئ چې امریکا پر افغانستان او عراق باندي د دغسي ناتار له امله د ټولي نړۍ د مسلمانانو د سختو کړکو او دښمنیو سره هم مخامخ وي او ایران او نورو اسلامي هیوادونو ته هم غاښونه چيچي او د نړۍ د ډېرو کفري هیوادونو د مخالفتونو، رقابتونو او سیالیو سره هم مخامخ وي، نو دا هیواد به روغ وژغورل سي؟ او د شوروي غوندي به پر دا بله راوانه وړي؟

آیا پر افغانستان او عراق باندي تېری د امریکا د واکمنو سخته او نه جیره کېدونکې اشتباه او تېروتنه نه ده؟ او زیاتي دغسي تېروتنې د دغسي امپراتوربو د را پر زېږدو د پیل لامل سوي نه دي؟ او اوس داسي نه ښکاري چې دغه تېروتنه به د امریکا د را نړېدلو پیل وي؟

شورویانو گڼل چې پر افغانستان باندي به یرغل سره به تودو اوبو ته ورسېږي او دا هیواد به د عمان د سمندرگي پر لوري د ټوپ د تختې په توگه استعمال کړي او هم به شوروي ته دا امکان په لاس ورسې چې د لوېدیځ اقتصادي ښارگ (د فارس خلیج) هم کنترول کړای سي. لکه چې تاسي د دې کتاب په مخکنيو پاڼو کي ولوستل امریکا هم دې ته ورته خوبونه

ویني. ان تر دې خطرناک پلانونه لري. نو څنگه چي شورویان د خپلو موخو په ترسره کولو کي پاته راغله، نو آیا د امریکایانو دغسي خطرناک خوبونه به رشتیا سي؟

نور به خپلي خبري پر دې را لنډي کړو چي زموږ په هیواد او په نړۍ کي روان حالات او واقعات ښيي چي امریکا او انډیوالان به یې هرو مرو او په حتمي او قطعي توگه تر روسانو لا په بد برخلیک اخته کیږي او متحده ایالات به په متفرقه او ټوټه ټوټه ایالاتو بدل سي. ان شاء الله.

د امریکا د زوال نڅښي

وایي چي تاریخ د اوسمهال سره د تېرمهال د نښلولو په هکله د پل حیثیت لري. له دې امله د تاریخ د مطالعې په رڼا کي د اوسمهال څېړنه د راتلونکې سره د ښې نښلوني په هکله ډېره ښه مرسته کوي. نو که موږ له پخوا څخه تاریخ ته یوه عمومي کتنه وکړو، هرو مرو به یو په زړه پوري حقیقت راته څرگند سي. هغه دا چي سترو سترو فاتحانو او د مهال د زبرځواکو واکمنانو د خپل شوکت او سلطنت د عروج په شېبو کي فقط یو داسي گام پورته کړی چي پر هر څه او ان پر خپل ولس یې واک له لاسه ورکړی او ماته، خواري او پوپنا کېده یې په برخه سوي دي.

له سلطان سکندر، فرعون، نمرود، د روم له قیصر، د ایران له کسرا، هتېلر، موسولیني، د برتانیې له تاج او بریټنیف ټولو څخه په یو ډول نه یو ډول داسي تېروتنې سوي چي کټ مټ یې د ځان وژني معنا لرل او پای د دوی د واک د زوال لامل سوي. په دې اړه نور راځئ د استاد جمال حمدان خبري ولولو. استاد جمال حمدان په عربي نړۍ کي له نامتو سیاسي مخکپوهانو څخه دی. اوس په بیروت او د عربو په ځینو نورو ښارونو کي د نامتو خپرونکو لخوا د ”د ښکېلاک او د خپلواکۍ د ستراتیژي“ تر سرلیک لاندې د هغه یو کتاب خپور سوی دی. په دغه کتاب کي هغه د مخکي پر سر د ښکېلاکي ځواکونو د جغرافیوي تشکیل او د هغو تر شا پټ خطرناک سیاسي عوامل، موخي او اهداف په ډېره ښه توگه څېړلي

دي. د دغو ځواکونو د فهرست په سر کې د امریکا بنکېلاکي ځواک دی. د بناغلي حمدان په وینا د امریکې مثال د هغه چا دی چې خپل وړو کوالی یې د اتلسمې پېړۍ په وروستیو کې پیل کړی وي، د نولسمې پېړۍ په وروستیو کې له خپلو پولو د باندي لوبې پیل کړې او بیا د ځوانۍ پر او ته ورسېږي. امریکا دغه دور ته د شلمې پېړۍ په اوومه لسيزه کې د ویتنام په جگړه کې په تاریخي رسوایی او ناکامۍ سره ورسېده، چې تر دې وروسته زېږست او عمر خوړل د امریکا برخلیک جوړوي. څنگه چې دغه هیواد د شوروي سره ډغري وهل پیل کړل، گواکې په دې توگه یې خپل دغه دور پیل کړ.

د استاد حمدان په وینا د متحدو ایالتونو د تشکیل تر شا هم ځینو بنکېلاکي موخو کار کاوه. څنگه چې دغه مهال اسلامي نړۍ یا د نورو بنکېلاکي ځواکونو په ولکه کې وه او یا یې د هغو سره ډغري وهلې، ځکه نو هغوی د دغه مهال د دغه نوي جغرافیوي جوړښت تر شا له پټو موخو څخه نه وه خبر. خو دا یو څرگند حقیقت دی چې امریکا په پټو لاسونو داسې یوه زېږېدلې توره بلا ده چې له لومړۍ ورځې څخه یې مقصد د ټول انسانیت لوټول او چورول وو. د نوموړي کتاب په دقیقه مطالعه سره موږ د امریکا له جوړېدو څخه تر اوسه پورې مهال پر پنځو پړاوونو وېشلی سو:

۱. د امریکا د جوړېدو پیل.
۲. د پراختیا پړاو.
۳. د سپرې جگړې پړاو.
۴. پر پوځي ځواک باندي د انحصار پړاو.
۵. د داسې جگړو چې هیله یې نه کېده د په لار اچولو پړاو.

لومړی پړاو :

دا د متحدو ایالتونو د رامنځته کېدو او تشکیلېدو پړاو دی. د امریکا تاریخ په ۱۷۸۳ع. کال د خپلواکۍ د جگړې په پای ته رسېدو سره پیلېږي. له دغې جگړې څخه تر راولتو وروسته د امریکا په جغرافیوي جوړښت کې

یوازي ديارلس ایالتونه شامل وه، چي د اوسېدونکو شمېر يې د څلوېښتو لکو په شاوخوا کي وو. خو لکه چي وړاندي مو هم یادونه وکړه، د امریکا د جوړېدو تر شا اوږد مهالي بنکېلاکي موخي پتې وې، نو له دې امله د هغې پوهو او باخبرو مشرانو په ډېره هوښیاري او چالاکي سره دغو موخو ته د رسېدو لپاره د شپې او د ورځې پرله پسې کار پیل کړ. لکه چي هغو دې ته ملا وتړل چي د امریکا شاوخوا ته پراته ایالتونه د امریکا سره یو ځای کړي. هغو په دې لړکي دامریکې اصلي سورپوستي اوسېدونکي (RED INDIES) له خپلو پلرنيو سیمو څخه پسې واخیستل او خپل ځانونه یې لټ سمندر (Pacific Ocean) ته نور هم ورنژدې کړل. د امریکا لارښوونکو په ۱۸۰۳ع. کال ریاک لويزيانا له فرانسې څخه واخیستل. په ۱۸۱۹ع. کال یې د اسپانیې پر ضد جگړه په لار واچول فلوریډا یې د خپل هیواد برخه وگرځول. په ۱۸۴۸ع. کال یې د مکسیکو سره جگړه وکړه د ټیکزاس ایالت یې په خپل هیواد پوري وتاړه. چي بالاخر د پرله پسې جگړه ییزو خوځښتونو په پایله کي امریکا د لټ سمندر په غاړو کي دیوه واړه هیواد له بڼي څخه را ووتل او پر اتلس سمندر او لټ سمندر باندي چاپېر یې د یوې بېلي کوچنۍ وچي بڼه خپله کړه.

د استاد حمدان په وینا د امریکا مشرانو دیوه کنفډرېشن (Confederation)؛ ملگري او متحد ایالتونه چي په دننه چارو کي خپلواک وي) د بنسټ ډېره کښېښوول او په حقیقت کي یې دیوې فیدرالي امریکا د جوړېدو لپاره ور پراښت. لکه چي له اوس څخه نژدې یوسل او پنځوس کاله پخوا د امریکا د اوسني مځکني او قانوني جوړښت پراو بشپړ سو.

دوهم پړاو :

دا د امریکا د پولو د پراختیا پړاو دی. د خپلواکۍ د جگړې تر پای ته رسېدو وروسته سمدستي د امریکا حکومت د الاسکا او ایلوشن ټاپوگان د روسانو څخه رانیول. بیا د لټ سمندر په اړشو کي وړاندي ولاړل په ۱۸۵۷ع. کال یې له اسپانیې څخه د هالینډ اینډ بیک ټاپو، په ۱۸۵۹ع. کال

يې ميډوني ټاپو، او د نولسمي پېړۍ په وروستيو کي يې د هاوايي او وينکسن ټاپوگان ونيول. د اسپانيې سره د جگړې په پايله کي امريکا په ۱۸۹۹ع. کال وپتنام د اسپانيې له ولکې څخه وايست او په خپله ولکه کي يې راوست، چي په ۱۹۷۶ع. کال کي د آزادي ورکولو تر مهاله يې تر ولکې لاندې وو.

د شلمي پېړۍ په پيل کي امريکا د کارابين سيمي ته پني غځول پيل کړل، د پورتوريکو او پانامې سيمي يې تر ولکه لاندې راوستې، هلته يې د اتلس سمندر او لټ سمندر د يو بل سره د نيلولو لپاره واله (کانال) وکيښ چي امريکا ته يې د درغليو او پوځي پلوه د يوه پياوړي ځواک حيثيت وباخښه. امريکا د نولسمي پېړۍ په بهير کي يو پياوړی زراعتي هيواد سو او خپل د کرنې حاصلات يې د نړۍ ټولو مارکېټونو ته ورسول. چي له دې پلوه يې زيات شته ترلاسه کول او د هغو په بيه يې صنعتي توکي واردول. خو د دې سره هم امريکايي ټولني د پرمختيا هغه ټول پړاوونه ونه وهلاي سول چي د يوه ځواک د ودې او غوړېدو لپاره اړين گڼل کيږي.

امريکا په دې پېر کي يو نامېزې او لابالي ژوند چي دوی په خپله ژبه کاو باي (Cow Boy) ورته وايي تېراوه. خو امريکايي مشرانو زښت زيات زيار وايست، چي د دوی د سمو اقتصادي پاليسيو په پايله کي امريکا ډېر ژر په يوه ستر مدني ځواک واوښته او پای يې د دوی د دغو د وياړ وړ زيارونو په مټ د ټولي نړۍ د مشرۍ دعوه پيل کړه او ځان يې د نړۍ د وېش ټېکه دار وباله. د يونيم سلو کالو په لړ موده کي د امريکا وگړي پنځوس ځله زيات سوه او د مخکي د پراختيا له پلوه د نړۍ درېيم لوی هيواد وگرځېد.

درېيم پړاو :

دا د سړې جگړې پړاو دی. امريکا د شلمي پېړۍ تر څلورمي لسيزي پوري يو ستر نړيوال ځواک جوړ سوی وو. څنگه چي امريکا په دوهمه نړيواله جگړه کي پر خپلو دښمنانو بری تر لاسه کړی وو، نو د امريکا مشران د کبر، غرور او لوی والي په ناروغي اخته سول. له هتله څخه په نجات

موندلو سره يې يوازي يو دښمن - شوروي اتحاد مخ ته ولاړ وو. که څه هم شوروي په دې جگړه کې د امریکا ملگری پاته سوی وو، خو د دوی تر منځ د نظریو اختلاف پر خپل ځای پاته وو.

امریکا د جاپان پر دوو ښارونو باندي د اټومي بم په غورځولو او د لکونو بې گناه وگړو په وژلو سره په پوځي ډگر کې هم خپل لوړ والی جوت کړ. لکه چې د دې ځواک په برکت يې د شوروي اتحاد په خلاف د سرې جگړې محاذ پرانیست. خو شوروي اتحاد هم کوچنی ځواک نه وو. هغه د امریکا د ډبري جواب په خښته ورکاوه او د سرې جگړې په بېلو بېلو محاذونو کې يې امریکا له ذلته ډکو رسوايو سره مخامخ کړه او شا تگ ته يې اړ ایستل.

څلورم پړاو :

د دې پړاو په اړه باید په څو خبرو ځان پوه کړو. د افغانستان په اړه باید ووايو چې امریکا دلته د ځینو لاملونو له مخي ورځ تر بلي د سختو ستونزو او ناکامیو سره مخامخ کيږي. که څه هم په افغانستان کې د امریکا لاس کښنولی حکومت د خپل پابښت لپاره په کلکو هلو ځلو لگیا دی، خو د دې سره سره ان په کابل کې لا سخته گډوډي ده، امنیت پر نشت حساب دی او د چارواکو ژوند د سختو گواښونو سره مخامخ دی. د امریکا د پوځي ویندویانو له خولې د ۲۰۰۴ع. کال په مارچ کې د امریکا مخالفو مجاهدینو په ټول هیواد کې پر هغو باندي (۵۷) بریدونه کړي دي. اوس مجاهدینو د کندهار، هلمند، روزگان، زابل، خوست او پکتیکا بېلي بېلي سيمي تر خپلي ولکې لاندي راوستلي او د کرزي حکومت يې د سختو ستونزو سره مخامخ کړی دی.

لویديز مبصرین د دې حقیقت په لیدلو سره اعتراف کوي چې که د افغاني مجاهدینو مزاحمت په اوسني شکل دوام وکړي، نو کېدای سي د امریکايي پوځ او د کرزي د حکومت شتون د خطرې سره مخامخ سي. (دا خو پر خواږه هیواد افغانستان باندي د امریکا د يرغل د لومړيو مهالونو خبري دي. اوس چې د ۲۰۰۷ع. کال د اکتوبر میاشت ده او

د ١٩٢٨ سپوږميز كال د روژې د مياشتې سره برابره ده لكه چي ټول پوهيږي خبره تر دې څو ځله زياته وړانه سوې او بحراني سوې ده. په همدې مياشت كې كابل د اردو او پوليسو پر بسونو باندي دوواستشهادي بريدونو ډېر سخت ولږزاوله او د دې بريدونو له امله د اردو او پوليسو ډېرو صاحب منصبانو خپل ژوند له لاسه وركړ. زموږگران هيواد اوس د خپل تاريخ ډېري سختي شېبي تېروي. پر ولس باندي په تېره د هيواد په سهيلي برخو كې د امريكايانو د هوايي بمباريو، په كلو او ښارونو كې د بهرنيو پوځيانو د لوټ او تالان، د ملكي وگړو د وژلو، ژوبلولو او زنداني كولو او د كورونو د تلاشيو ډېر ناوړه او ويرجن حالت روان دى. امريكايي او نورو بهرنيو پوځيانو د مخكښو عملياتو جرأت له لاسه وركړى دى. اوس دوى صرف د جنگي الوتكو له لارې په ډېرو پر مختلو او درنو بمونو او توغندويو ږنډې بمبارۍ كوي. په لسگونو او سلگونو ښځي، كوچنيان ناروغان، ټپيان او زاړه ملكي وگړي په بمباريو وژني او بيا په اټكلي او مبالغه آمېزه توگه د خپلو مزدورو خبريالانو او گوډاگيو ټلويزيونونو او نورو خبري رسنيو له لارې د ډېرو طالبانو د وژلو دروغجن خبرونه خپرونه خپروي. اوس د هيواد په سهيل كې له غټو ښارونو پرته نورې ټولې سيمې د طالبانو تر ولکه لاندې راغلي دي. طالبانو په ولسواليو كې خپل ولسوالان او قاضيان ټاكلي دي. ان د هلمند په ولايت كې يې خپل والي هم ټاكلى دى. اوس دغه سيمي دوى اداره كوي او ټولې دولتي چارې يې پر مخ بيايي. د خلكو اكثريت د طالبانو سره همدردي ښيي. په ځينو ځايونو كې د جگړې لپاره پر كور د درو مياشتو لپاره يو سړى وركوي. پر دې سربېره ډول ډول ماليات، محصولونه او نغدي او جنسي مرستې ورټولېږي. دا چي د طالبانو او نورو مخالفينو د جگړه ييزو فعاليتونو له امله د امريكا او نورو لوېديزو هيوادونو د جاسوسۍ موسسو پټ او ښكاره كارونه او پلانونه د ځونو خنډونو سره مخامخ سوي، دولتي ادارې ځونه فلج سوي او كارونه يې ځونه د ركود

سره مخامخ سوي. نر خوننه څونه لوړ تللي، د خلکو بې کاري، بې وزلي او له امریکا او د هغې د لاسپو څو څخه د خلکو کرکه کومي کچي ته رسېدلې او د خلکو د ژوند د سطحې ټیټوالی کومي پولي ته رسېدلې، اداري فساد، بې قانونی، خپل سری، ظلمونه، غلاوي او داړه ماری، د خلکو تبتوني او نور ډول ډول اخلاقي او اجتماعي فسادونه څونه زیات سوي دا خو نو بېل بحث دی.

البته په عراق کې خو حالات د افغانستان تر وضعي لا خراب دي او هلته وضع نوره لا هم مخ پر وچاړېدو روانه ده. د عراق د خلو په بې کچي بده ورځ ټول نړیوال خبر دي.

امریکا په دې پنځو شپږو کالو کې هیڅ بریالی نه سوه چې په افغانستان او عراق کې تر پخوانیو حکومتونو نسبتا بڼه حکومتونه رامنځته کړي.

طالبانو په افغانستان کې (۹۵) سلنه خاوره تر خپل کنترول لاندې راوستلې وه. په ټول هیواد کې د یوه پیاوړي او واحد مشرتابه درلودونکی مرکزي حکومت ټینګ وو. د شر او فساد، غلو او نامطلوبو عناصرو نوغی یې ایستلی وو. د بهرنیو لاسوهنو مخه یې په کلکه نیولې وه. هره خوا امن و امان وو. سره د دې چې امریکایانو خپلي او د نورو هیوادونو مرستي په تپه پر درولي وې او هیچا نه یې اجازه نه ورکول چې د طالبانو سره کومک وکړي او سره د دې چې هغوی یې د ډول ډول بندیزونو او خنډونو په لومو کې را اېسار کړي وه او له دینمنی ډک ډول ډول تبلیغات یې پسي کول. خو بیا هم دولتي نظم دونه نه وو گپوډ او د خلکو ژوند دونه نه وو خراب لکه اوس چې خراب سوی دی او نور لا هم مخ پر زیاته خرابی روان دی.

پنځم پړاو :

دا د امریکا پر خلاف د داسې جگړو او مخالفو دريځونو نیولو پړاو دی چې تمه یې نه کېده. د امریکا حکومت د یو ډول جنوني کیفیت تر اغېزو لاندې په یوه ډنډه د ټولي نړۍ د اېلولو او تابع کولو پرېکړه وکړه. لکه چې پر عراق باندې په برید سره امریکا خپلي گټي په پام کې نیولي وې، خو هلته

يې د روسانو گټو ته هيڅ پام نه اړاوه. روسانو تر جگړې څه موده دمخه د صدام حسين د حكومت سره د تېلو پر معامله د څلوېښتو مليارډو ډالرو پانگي اچونې تړون لاسليك كړى وو چې د اوسنۍ جگړې له امله پلى نه سو.

فرانسې او چين هم په بېلو بېلو برخو كې د عراق د حكومت سره د پردې تر شا ځينې تړونونه لاسليك كړي وه. دغو دوو هيوادونو تر وروستيو شپو پورې د دغو تړونونو د مراعتولو وړانديزونه كول. خو امريكا يوه ته هم پام وانه اړاوه، پر عراق باندي په بريد سره يې د دغو ټولو هيوادونو له خولو څخه دغه غوړي گولې وايستلې. دا خو يوازي اقتصادي اړخونه وه. له سياسي اړخه هم امريكا له جگړې څخه د ډډې كولو په هكله وړانديزونه په سختۍ سره رد كړل. چې په بدل كې يې فرانسې، جرمني او روس په ټوله نړۍ كې امريكا سخته خواره، رسوا او ذليله كړه، بالاخره امريكا د ملگرو ملتونو د خوښې پرته پر عراق بريد وكړ، چې په ټوله نړۍ كې د نړيوالو قوانينو خلاف اقدام وبلل سو.

د فرانسې، جرمني او روس د مخالف دريځ له امله په حقيقت كې د امريكې او دغو هيوادونو تر منځ يو ډول نوې سره جگړه ونښته. د امريكا د دفاع د پخواني وزير ډونلډ رمفيلډ او د بهرنيو چارو د پخواني وزير كولن پاول له لوري فرانسې او روس ته د دوى د مخالف دريځ نيولو له امله د سزا وركولو په هكله خبرې او د روس، چين او منځنۍ آسيا د ځينو نورو هيوادونو لخوا د شاتكهاى د اقتصادي همكارو د تړون په نامه د نوي اقتصادي او نظامي بلاك رامنځته كول او گډ نظامي تمرينونه دا ټول د يوې نوي سړې جگړې نڅبي دي. خو د دې ټولو سړو مورچو او محاذونو برى د افغاني محاذ په تود ساتلو پورې اړه لري. هر څونه چې افغاني محاذ تودېږي هغونه به په نړيوال سياست كې امريكا او د هغې لاسپوڅي شرمېدلي او ناكامه وليدل سي او له منځه تلل او پو پنا كېده به د امريكا وروستى برخليک وي. ان شاء الله.

اروپايي هیوادونه غواړي چي امریکا کمزوري وويښي

د امریکا خلک، حکومت او د کانگریس غړي پر دې خبره اربان هم دي او ناخوښي هم چي امریکا د ملګرو ملتونو د دوو ادارو "د ملګرو ملتونو د بشر د حقونو کمیسیون" او "د مخدرو موادو د کنټرول بورډ" په غړیتوب ولي ونه منل سوه. سره د دې چي امریکا د دغو دوو څانګو په کار کي ډېره ونډه اخیستې ده. د دوی په اند څنګه چي د دوی هیواد د بشر د حقوقو د کمیسیون له آدرسه پر هغو هیوادونو سختي نیو کي کوي چي د انساني حقوقو څخه سر غړوي، نو شریرو (Rogue) هیوادونو د سزاوړ کولو په دود په دغو ادارو کي ونه ټاکل. د امریکا ولسي جرګې د خښم د څرګندولو لپاره تصویب کړه چي تر څو امریکا ته د بشر د حقوقو په کمیسیون کي غړیتوب ور نه کړل سي امریکا دي ملګرو ملتونو ته پر دوی باندي پاته پسي نه ورکوي.

د امریکا حکومت او خلک که پر دې خبره اربان وي، وي به، خو نړۍ هیڅ نه ده اربانه. د دې لامل د انساني حقونو په اړه د امریکا ناوړه ریکارډ او د ولسمشر جورج ډبلیو بش ناسمي پالیسي دي.

تر کومه ځایه چي د امریکا په ناوړه ریکارډ اړه لري، نو بېشکه چي دا د پاکستان، افغانستان یا عربي هیوادونو په کچه نه دی خراب. ځکه په دغو هیوادونو کي نه دا چي ولسواکي حکومتونه نه دي واکمن، بلکي په دې ځایونو کي د "بشري حقونو" جمله بېخي یوه پردی جمله ګرځېدلې ده. خو په امریکا کي په دې اړه ریکارډ د اروپايي هیوادونو په پرتله بېخي ډېر خراب او ناسم دی.

لومړۍ خبره خو دا ده چي په امریکا کي تر اوسه لا د مرګ د سزا قانون نافذ دی. پر دې سر بېره د وژل سوي یا وژل سوو نژدې خپلوان د وژونکي د مړیني ځای ته د ورتلو اجازه هم نه لري او نه د مړیني د سزا بهیر له نژدې کتلاي سي. د اروپايي ټولني په غړو هیوادونو کي د مړیني د سزا قانون لغو سوی دی. ترکیبې ته چي د اروپايي ټولني د غړیتوب په لار کي کوم خنډونه را مخ ته سوي

دي، له هغو څخه يو لوی خنډ هم دا وو چې په ترکیه کې د مړینې د سزا قانون نافذ وو. چې بیا د ترکیې پارلمان د ۲۰۰۱ع کال د اکتوبر پر څلورمه دغه قانون لغو کړ. د اروپا دغه هیوادونه په امریکا کې د مړینې د سزا قانون ته د کرکې په سترګه گوري او دا پر انساني حقونو باندې ستر تېری گڼي.

یوازې دغه خبره نه ده، بلکې لویه خبره لا داده چې د مړینې سزا نه دا چې لویو او له دماغې پلوه روغو کسانو ته ور کول کېږي، بلکې نابالغو مجرمینو ته (کوم چې د جرم د ترسره کولو په وخت کې کوچني وه) او هغو مجرمینو ته چې ذهني توازن یې سم نه وي، هم د مړینې سزا اورول کېږي. چې دا د انساني نړیوالو حقوقو څخه درنه سرغړونه ده.

بله خبره داده چې امریکا د کوچنیانو د حقوقو د تړون (Convention on the Rights of the Child) له منلو او لاسلیکولو څخه ډډه کوي. دغه تړون پر امریکا سربېره یوه بل هیواد چې صومالیه ده هم نه دی لاسلیک کړی.

امریکا د دغه تړون له منلو څخه څله ډډه کوي ؟

د دې لامل دادی چې په دغه تړون کې راغلي دي چې تر اتلسو کالو د لږ عمر هلکان پوځ ته نه سي نیول کېدلای. په دې هکله د امریکا د دفاع وزارت دریځ دادی چې پوځ ته د اتلس کلنو هلکانو پر ځای د اوولس کلنو هلکانو شاملول ډېر آسانه دی. ځکه نو د اتلس کلنۍ قید سم نه دی.

بل که څه هم امریکا د بنځو د حقوقو نړیوال تړون (Convention on the Rights of the Women) لاسلیک کړی دی، خو تر اوسه یې هغه نه دی منلی. دا لا څه چې امریکا د ملګرو ملتونو د هغو هلو ځلو پر له پسې مخالفت کوي چې د بنځو میراث د هغو د ورته وو حق جوتوي.

اروپايي هیوادونه د امریکا د پولیسو لخوا پر تورنو کسانو باندې د سختو ظلمونو او د امریکا په زندانونو کې د نارو چلندونو له امله هم امریکا ته د کرکې په سترګه گوري. د انساني حقوقو د څارني نړیوال سازمان امنیستي انټر نېشنل له دوو کالو څخه د امریکا لخوا پر انساني حقوقو باندې د تېریو پر ضد نیوکې کوي چې تر اوسه یې هم دا لړۍ د سختو نیوکو په کولو سره

روانه ساتلې ده. که څه هم د امریکا د پولیسو او زندانونو د چارواکو ریکارډ د پاکستان، هند، افغانستان یا د آسیا او افریقا د ډېرو هیوادونو په شان نه دی خراب خو بیا هم د اروپا د معیارونو سره نه دی برابر.

د امریکا لخوا پر انساني حقونو باندي دغه تېري له ډېره مهاله تر سره کېدل، خو کوم څه چې په دې هکله حالات د لا زیاتي وړانې پر لور روان کړل هغه د ولسمشر بش بېلي بېلي پالیسی دي، چې نه داچي د چین او روس غوندي هیوادونه ځني ناخوښه دي، بلکي اروپايي هیوادونه یې هم په خښم او وارخطا کړي دي.

په دې وو کي د این ایم ډي (National Missile Defense) یعني د رونالډ ریګن د دورې د ډېر کړکېچن اس دي آی (Strategic Defense Initiative) یا د ستورو د جګړې (Star Wars) د پروګرام پیلول دي (کوم چې لومړی د ۱۹۸۳ع. کال د مارچ پر (۲۳) مه د امریکا د ټلوېزوني چینلونو له لاري اعلان سو). بل د تي ایم ډي (Theatre Missile Defense) د پروګرام اعلانول دي کوم چې له امله یې چین ډېر زیات اندېښمن دی. ځکه چې په دې پروګرام کي د ټایوان د شاملولو خبري هم سوي دي. چې دا په ۱۹۷۲ع. کال د شوروي اتحاد او امریکا تر منځ د Anti-Ballistic Missile (ABM) تړون څخه د سر غړولو غوندي اقدامات دي.

بل هم د بش د ادارې لخوا د هوا د ککړتیا په خلاف د کیوټو د تړون د ردولو او نه لاسلیکولو خبري دي. (په فضا او سمندرونو کي د شین کوړک (ګلخانه یي ګازونو؛ Green House Gases) خوشي کېدل انساني ژوندانه ته ډېر خطرناک ګیل سوي دي. جوته سوې ده چې دا د هر وګړي ژوند متاثر کوي. اوس په نړۍ کي د شین کوړک ګازونو تر ټولو زیات رامنځته کوونکی او اخراجوونکی او د ککړتیا تر ټولو زیات خپروونکی هیواد امریکا ګیل سوې ده. د دې بخولي د مخنیوي لپاره د کوششونو په لړ کي د نړۍ ډېرو هیوادونو د ”کیوټو د پروټوکول“ په نامه تړون لاسلیک کړی دی. خو یوازي امریکا پر دغه تړون لاسلیک نه کوي.

د دغو ټولو خبرو له امله وو چې په جنیوا کې د امریکې په خلاف داسې فضا رامنځته سوه چې په پایله کې یې امریکا د بشري حقونو د ادارې په غړیتوب ونه منل سوه. دغه راز دغه لاملونه وه چې دغه هیواد "د نښه یې توکو د کنټرول د بورډ" غړیتوب هم تر لاسه نه کړای سو.

له دغو دوو ادارو څخه د امریکا د ایستلو په چاره کې د درېیمې نړۍ پر هیوادونو سربېره اروپایي هیوادونو هم ستره ونډه درلوده.

په فرانسه کې د امریکا یو پخوانی سفیر فیلکس رویتین په دې اړه د تبصرې په ترڅ کې وایي: "د اروپایي هیوادونو دغې روپې ته چې وکتل سي، داسې څرگندېږي چې هلته اوس داسې فکر پیدا سوی دی چې یوه کمزورې امریکا د اروپا دگټو لپاره ډېره گټوره ده".

د امریکا د دغه پخواني سفیر دغه خبره سل په سل کې درسته ده. په پای کې ښایي دا خبره هم په زړه پورې وي چې کله په جنیوا کې امریکا د انساني حقونو د ادارې د غړیتوب په تر لاسه کولو کې ناکامه سوه، دغه مهال د امریکا استازې شپږین طاهر خیلې وه. دغه ښځه که څه هم پاکستان توکمې ده، خو د فلسطینانو په خلاف یې د اسراییلو د ظلمونو داسې ننگه کول لکه کوم امریکایي یهودي چې یې کوي.

د ډالر او یورو جگړه

د امریکا او اروپا اقتصادي جگړه کېدای سي په اقتصادي اصطلاح د ډالر او یورو جگړه وبلل سي. څوک چې د لوټونو (نوټونو، Notes) په دې جنګ کې بریالی سي هغه به پر نړۍ واک چلوي.

څنگه چې د نړۍ ولسونو د سوداګرۍ لپاره نړیوالي کرنسۍ ته اړتیا درلوده، نو اوپک په ۱۹۷۱ع کال یو ژمنلیک لاسلیک کړ، چې د هغه له مخې ټوله نړیواله سوداګري په ډالرو سول. ځکه نو ډالر ډېر ژر تر ټولو اړین نړیوال سوداګریز لوټ سو. له دې موافق حالت څخه امریکا ښه گټه واخیسته او اقتصاد یې ښه وغوړېدی. ځکه چې دې وضعې د دوی دگټې بله ډېره درنه کړه. اوس نو هر هیواد اړ سو چې د تېلو د رانیولو لپاره ډالر

ولري. له دې امله امريكا په درو لسيزو كې د نړۍ تر ټولو ستر اقتصادي او پوځي ځواك وگرځېد.

دغه مهال په اقتصادي ډگر كې ”اروپايي ټولنه“ د امريكا اقتصادي مقابلي ته اړه سوه او په نړيوالو بازارونو كې يې د ډالر په مقابل كې خپله نوې كرنسي ”يورو“ راوايستل. خو پر دې نوې كرنسي باندي ټول اروپايي هيوادونه متفق نه سول. په ځانگړې توگه يې انگرېزانو ډېر مخالفت وكړ. خو د دې سره سره د يورو د پرمختيا دروازه هغه مهال پرانيستل سوه چې په دوه زرم كال عراق اعلان وكړ چې هغه د خپلو تېلو سوداگري په يورو تر سره كوي. د دې پرېكړې له امله د يورو ارزښت لوړ سو او د ډالر بيه شل سلنه را ټيټه سوه.

كله چې د امريكا مخالفو هيوادونو دغه حال وليد دا يې د امريكا له اړتيا څخه د ژغورني ډېره غوره لار وگڼل. ايران او وينزويلا په دې فكر كې سول چې دوی هم د ډالر پر ځای يورو خپله تجارتي كرنسي وټاكي. ورپسې روس هم دغه لار ونيول. ټايوان د خپلو پيسو له زېرمو څخه شل مليارډه ډالر په يورو بدل كړل. ځينو نورو هيوادونو هم دغه لار واخيسته. څنگه چې يورو شهرت وموند د امريكا كينه يې را وپارول او تجارتي كمپنيو ته يې خرڅبڼه ولوېده. هغو دا چاره په ځنگله كې داسې اور وگاڼه چې د امريكا ويجاړ اقتصاد به په څو كلونو كې په اېرو واړوي.

درسته ده چې نن مهال امريكايي ډالر نړيواله كرنسي ده، خو د اكرنسي داسې سوې ده لكه پرسېدلې بوغۍ. هر څونه چې د دغې كرنسۍ غوښتنه زياتېږي، هغونه د امريكا د لوټ چاپولو د مشينونو آوازونه پورته كيږي. دم گړۍ دا كرنسي صرف له دې امله پياوړې ده چې نړيواله كرنسي ده، كه نه حقيقت دادی چې د امريكا د حكومتونو د ناسمو پاليسيو له امله پر دې هيواد باندي پورونه دونه زيات سوي دي چې اوس امريكا د نړۍ تر ټولو ستر پوروړی هيواد دی. په امريكا كې چې هر كوچنی زېږي دوولس زره ډالر پوروړی وي. چې دا حالت د ارجنټاين تر حالت هم ډېر نازك دی.

كوم چي له دې امله ډېر وختونه د سترو مظاهرو او شخړو شاهد وي. له دې امله دی چي د امريکا پر دغه ناوړه اقتصادي حالت باندي د دغه هيواد د ٢٠٠٨ ع. کال د ولسمشرۍ د ټاکنو په مبارزو کي تاوده بحثونه کيږي او د امريکا او نړۍ د خلکو اندېښنې يې را پارولي دي.

که څه هم د تېلو توليدوونکو هيوادونو، يعني د اوپک غړو يوروته دونه پام نه دی اړولی، خو امريکا ته څرخښه ورلوېدلې ده چي که د تېلو د سوداگرۍ لږ برخه هم په يورو سي، نو سمدستي به درې بمونه د امريکا اقتصاد درې وړي کړي. دغه درې بمونه دادی:

١. اروپايي هيوادونه به د "يورو زون" جوړولو ته وهڅيږي. په دې توگه به يورو نوره هم پياوړې سي او ژر يا وروسته به د تېلو توليدوونکو هيوادونو په شمول ټول هيوادونه د ډالرو پر ځای يورو نړيواله کرنسي وټاکي.

٢. ډالر به د نورو هيوادونو څخه بېرته امريکا ته ورسې، چي په دې توگه به د ناچلو نوټونو غوندي سي. له دې امله به په ملک کي د پيسو پارسوب دونه سي چي د دې هيواد د اقتصاد د بېرۍ ډوېبده به حتمي وگرځي او د امريکا برخلیک به کټ مټ د شوروي غوندي سي.

٣. په نړيوالو بازارونو کي به گډوډي رامنځته سي او له امله به يې امريکايي ډالر له آسمانه مخکي ته را پرېوزي.

ځکه نو د دې بېروونکو توپانونو په ليدو سره د امريکايي واکمنو او پانگوالو ورنونه په رېږدېدو سي. کله چي صدام حسين د عراق د تېلو پېر او او پلور په يورو کړ. امريکايانو ته د دې خطرناک دښمن د له منځه وړلو پلمه پيدا سوه او د هغه د سزاوړ کولو لپاره يې وپتيل چي پر عراق يرغل وکړي.

په امريکا کي د تېلو څهان ډېر لږ دي او هغه يې هم د نازک وخت لپاره بند کړي دي. خو لکه چي څرگنده ده د امريکا اقتصاد پر تېلو ولاړ دی، ځکه نو هغو پرېکړه وکړه چي په هره بيه کيږي پر عراق تېری وکړي، څو له يوې خوا د عراق د تېلو نه وچېدونکي چيني په لاس ورسې او له بلې خوا د يورو بريالی وړاندي تگ سست کړي. پر عراق باندي تر پوځي يرغل

وروسته داسي کړنلار عملي کيږي چې امريکايانو ته لاندي گټي لري:

۱. له امريکا څخه به په نړۍ کي تر ټولو ستر اقتصادي او پوځي ځواک جوړ سي.

۲. د عراقي تېلو پېر او پلور به په ډالرو سي. په دې ډول به بيا هم ډالر تر ټولو ځواکمن نړيوال لوټ پاته سي.

۳. امريکا ته به د دوی د اړتيا وړ، بلکي د صادرو لو لپاره ډېر تېل په آساني سره په لاس ورسې.

۴. امريکا به په عراق کي پراخي پوځي اډې لري، چې نه پوازي به گاونډي هيوادونه، بلکي اروپا به لا تر گواښ لاندي راولي او له تېلو څخه پر ډک منځني ختيځ به واک چلوي.

۵. د اروپايي ټولني او يورو پر مختيا به هم متاثره سي.

۶. اسرائيل به نور هم پياوړي سي او د فلسطينيانو په وړاندي به يې ځواک غښتی سي.

۷. که امريکا د کوم بل هيواد سره جگړه کوي ستري وړانوونکي وسلې به يې وازمويل سي. د وسلو سوداگري به يې هم پر مخ ولاړه سي. د امريکا د وسلو زراد خانې به نوري هم پر چلېدو راسي او نوري نوي وسلې به جوړي کړي.

امريکا دغه مهال په نړۍ کي د خپل ځان د خپل سري ځواک جوړېدو لپاره په سپين سترگي سره د بې گناه ولسونو ويني بهوي. که په دې لار کي د زرگونو مظلومو انسانانو ويني توی سي دوی په خوشاله کيږي. خو پر نړۍ باندي د واک ټينگولو خوب ليدونکو ته دي معلومه وي چې وروستی بری هرو مرو د حق د پلويانو دی.

لوی څښتن پتېيلې ده چې امريکا هم په افغانانو له پار کاله واچوي

هر څه لوی څښتن ځلاله کوي. بې شکه چې لوی څښتن پر هر څه قادر دی او چې خوښه يې سي د هر چا هر رنگه ستونزه چې وي هغه قادر ذات

يې ور او اروي. خو لکه څنگه چې دا دنيا محل الاسباب ده خدای تعالی هر څه ته يو سبب پيدا کوي. داسي ښکاري چې لوی څښتن اراده کړې وي چې د امريکا د ظلم و زور امپراتوري هم د افغانانو پر لاس ږنگه کړي. لکه چې پوهيږو لوی څښتن د انگرېزانو د هغي امپراتورۍ د راپرزولو لپاره چې لمړيې په تر ښکېلاک لاندې هيوادونو (مستعمرو) کې نه ډوبېدی هم د افغانانو همت او مړانه سبب کړه. بيا موږ وليدل چې لوی څښتن د شوروی د سره ښکېلاک زير ځواکه امپراتوري هم په افغانانو ډرې وږي کړه. اوس داسي ښکاري چې الله جل عظمته د نړۍ او د افغانستان د کفره وو او فجره وو قبرستان او د امريکا د توري امپراتورۍ د تاريخ کندي ته د اچولو ځای هم افغانستان ټاکلی وي.

په نړۍ کې ډېر هيوادونه ليدل سوي دي چې پرمختيا او خوشالي ور په برخه سي، ويې نه سي سهلاى. ځکه نو د يوه بې واکه ملک سره زور وهل پيل کړي. پلمې ډېرې او ډول ډول وي. ځيني پر نورو هيوادونو باندې د حق ناحقه ادعا وکړي. څوک د سولي او سوسياليزم او طبقاتي مبارزې تر شعار لاندې پر بل هيواد تېرى وکړي. څوک د دموکراسۍ د پلي کولو، آزادۍ، سولي ساتلو، د تروريزم د خطر او نړيوال امنيت د ټينگولو پلمې و تراشي او د بل خپلواک هيواد پر حريم تېري، لاسوهني او ډول ډول مصايب وتبي. لکه چې پوهيږو او د تاريخونو پاني کيسې راته کوي له لويه سره خدای تعالی د دغسي ځواکونو د پوپنا کولو او د هغو د غرور او نخوت د ماتولو اراده کړې وي او دا چاري ور ته يو سبب وگرځوي.

اوس څنگه چې د امريکا د متحدو ايالتونو خلکو په خپل هيواد کې سوله، آرامي، سمسورتيا او خوښي او ښه ژوند نور نه سي سهلاى او تر حد تېر لويي او تکبر ځني کيږي او واکمن يې پر ټوله نړۍ باندې د خپل واک چلولو او کفري پرتم پلي کولو په فکر کې سوي دي، نو داسي ښکاري چې د دوی په هکله هم لوی څښتن اراده کړې وي چې د نورو دغسي متجاوزينو غوندي يې د افغانانو سره په جگړه اخته کولو سره مات او ټوکر ټوکر کړي.

